לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

שרידי המבנה שנשרף (צילום: צה"ל)

יום ג', כ"ז בכסלו תשמ"ו, 10 בדצמבר 1985 / שנה מ"ג מס' 12907 / המחיר –.630 שקל כולל מע"מ

8 חיילים ניספו בדליקה בביתן מגורים בבסיס צה"ל בשומרון

סבורים כי השריפה נגרמה מהדלקת נר או מסיבה אחרת שטרם הוברה – החוקרים מוציאים מכלל אפשרות פיגוע חבלני ● הביתן העשוי מחומרים סינתטיים דליקים – התלקח במהירות ● ציוד כיבוי אש לא היה תקין ולא נעשה בו שימוש ● 7 חיילים נוספים נפגעו בלהבות ● אלוף הפיקוד: יש לבדוק כל הנושא של הלנת חיילים במבנים מסוג זה

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

8 חיילי צה"ל ניספו ו־7 נוספים נפצעו בשריפה בביתן מגורים שפרצה אור ליום אתמול בבסיס של צה"ל בשומרון, באזור מבוא שילה. הדליקה פרצה מסיבות שטרם הוברו בוודאות אולם החוקרים לא מוציאים מכלל אפשרות שנר שהודלק ע"י אחד החיילים.
(סוף בעמוד 16)

שמונת ההרוגים ומועדי הלוויותיהם

אלה שמותיהם של שמונה ניספי השריפה בבסיס צה"ל במבוא שילה, ומועדי הלוויותיהם:
טוראי אברהם אביזרין מנתניה — בשעה 14.45 בחלקה הצבאית של בית העלמין בשכונת קרית־ציון בנתניה.
טוראי יעקב אברג'יל מתל־אביב — בשעה 14:00 בחלקה צבאית של בית העלמין בחולון.
טוראי משה אהרון ממבשרת־ציון — בשעה 11:00 בחלקה הצבאית בהר־הרצל ירושלים.
טוראי דוד לנקרי מאשקלון — בשעה 15:00 בחלקה הצבאית של בית העלמין באשקלון.
טוראי רוני מצלווי מרמלה — בשעה 14:00 בחלקה הצבאית של בית העלמין ברמלה.
טוראי דוד־חיים מרקוביץ מירושלים — בשעה 15:30 בבית העלמין בהר הרצל ירושלים.
טוראי אלחנן נתן מירושלים — הלווייתו תתקיים ב־12.30 בהר הרצל.
סמ"ר דניאל שובל מירושלים — בשעה 14:00 בהר הרצל בירושלים.

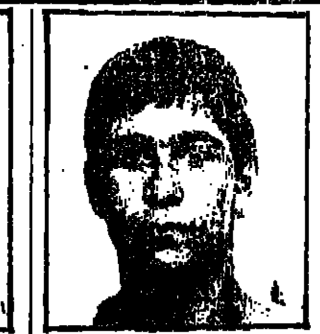
טוראי דוד לנקרי

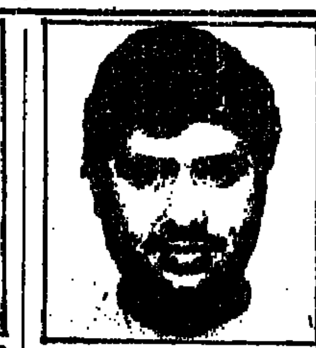
טוראי משה אהרון

טוראי יעקב אברג'ל

טוראי אברהם אוזירץ

טוראי רוני מצלווי

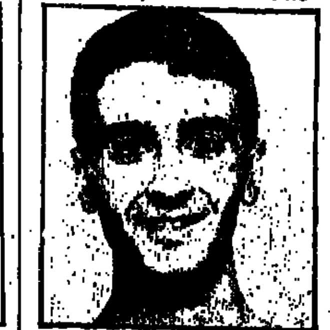
טוראי אלחנן נתן

סמל ראשון דניאל שובל

טוראי דוד חיים מרקוביץ'

יהודי בריה"מ יוטסו לישראל דרך וארשה

מסר אמש רדיו לוקסמבורג ● לדבריו סיכום בנושא זה הושג בין יארוזלסקי למיטראן

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — יהודים מברית המועצות יוטסו דרך ווארשה לישראל. — מסר אמש רדיו „לוקסמבורג" במאוריס: הוא דיווח, כי נושא הטסת היהודים הסובייטיים והסדר בין מוסקבה לישראל, עמד במוקד הפגישה בין הגנרל יארוזלסקי לנשיא מיטראן באליזה.
(סוף בעמוד 16)

„דקל יצר נתיב אלטרנטיבי לנתיב החוקי להקמת התנחלויות"

אומרים שריד וצוקר מר"ץ שהגישו אתמול מיסמכים נוספים למפכ"ל המשטרה ● מהמיסמכים עולה חשד לעבירות ב־4 יישובים ● מנכ"ל משרד השיכון אשר וינר האשים במכתב מ־82 את סגן־השר דקל כי אינו עומד בקריטריונים להקמת יישובים ● החקירה עשויה להסתעף לעבר אישים בכירים ב„חירות" — ייתכן שחח"כ לשעבר איתן לבני, שהיה גזבר התנועה ייקרא להעיד ● קלוד מלכה שוחרר אתמול בערבות — היום יובא אבי צור להארכת מעצרו

מאת מוטי בסוק ואפי בנדר כתבי „על המשמר"

מנכ"ל משרד השיכון ב־1982, אשר וינר האשים, במכתב רשמי, את סגן־שר החקלאות דאז, מיכאל דקל, כי לא עמד בסיכומים בנושא הקריטריונים להקמת התנחלויות. בתגובה טען דקל כי שר־השיכון, דוד לוי, משהה הרחבות שמטרתן קידום ההתנחלות בשטחים. מידעים אלו כלולים בעשרות מסמכים שהועברו אתמול ע"י שריד וחבר הכנסת צוקר למפכ"ל המשטרה דוד קראוס.
(סוף בעמוד 16)

פירושו של דבר

מלכודת אש

חוקרי המשטרה הצבאית ומכבי־האש אינם ממהרים להצביע על מוקד לסיבת ההתלקחות במבנה המגורים אתמול. אולם ככל שמצטמצמות האפשרויות של תנורי חימום, קצר חשמלי ופיגוע חבלני ניתן לשער כי המדובר בנרות חנוכה, נרות רגילים, או בכל סיגריה בוערת.
קצין כיבוי אש בצה"ל אמר אמש ל„על המשמר" כי על פי הנתונים שפורסמו ניתן לשער שמדובר ב„הצפת אש". זוהי תופעה העלולה להתרחש בחדר קטן ודחוס חסר זמצגן כאשר מסיבה כל שהיא מתחילה בו דליקה. בשלב ראשון זוהי אש קטנה, איטית, ומקומית. אולם יתכן כי בשלב זה אחד החיילים התעורר, חש בדליקה, נבהל, רצה לברוח ופתח את הדלת במהירות. ע"י פתיחה כזו של הדלת מקבלת האש תוספת רצינית של חמצן; נגרם הדף והאש מתפשטת במהירות רבה לכל הכיוונים. סוג כזה של דליקה מכנים „הצפת אש". לדבריו של קצין הכיבוי, במקרה כזה לא ניתן לעשות כמעט כלום.
מטפים ודאי שאינם יכולים לעזור, במיוחד כשמדובר בחיילים צעירים ולא מתורגלים דיים בנושא דליקות, הנתקלים בפעם הראשונה בחייהם בעוצמת אש כזו.
„הצפת אש" אינה מקרה נדיר בעולם הכבאות, ובצבא בכלל. זה, לרוע המזל, התרחש בשעת לילה מאוחרת אחרי כמה שעות שינה עמוקה כששקי השינה מכסים את קרשי החיילים.
מה שנותר כעת הוא להחליט שחיילים לא ישנו יותר במבנים דליקים, לתרגל כיבוי אש בכל מצב, ולשמור יותר על גדלי הסיגריות והנרות.
אבי בניהו

זריקה כספית של 10 מיליון דולר למערכת הבריאות
● עמוד 2

שביתה ב־46 רשויות ערביות
● עמוד 20

האורגזמה של נשות ישראל — סקר נעמת
● עמוד 20

להבריא או להרוס

איכשהו, ככל שמתחמם המאבק על תקציב הממשלה, כן נדם והולך קולם של הכלכלנים המקצועיים, אשר הירבו לחזק את ידי האוצר בחתירתו הבלתי נלאית לקיצוצים נוספים. דממה זו איננה מקרית. גם העקשן בכלכלנים חייב לחיות מודע למציאות החברתית המתחוות בימים אלה לנגד עינינו – שיתוק מחיר של מרבית המערכות הסוציאליות החשובות, שחיזקו והישלו את החברה הישראלית בעבר ותרמו לסולידאריות הפנימית שהיתה לנו נכס צאן ברזל. אף כלכלן אינו יכול לעצום את עיניו כאשר מדובר על אפשרות של נעילת שערי בתי חולים, או לחילופין, על פתיחת מחסני חרום רפואיים שנועדו לימי מלחמה בלבד. אמנם תוכנית היצוב הכלכלית, לדברי הוגיה, לא נועדה להגדיל את השיוויון הכלכלי והחברתי, אך מה שמתחולל עתה איננו שמירה על הפערים הקיימים, אלא תהליך חרסני של שחיקת יסודותיה של מדינת הרווחה. ולבסוף, גם התמים בכלכלנים צריך לתת לעצמו דין וחשבון על ההשפעה הפוליטית של תמיכתו בקיצוצי האוצר, מול התביעות של המשרדים החברתיים – תמיכה המחזקת את הליכוד כמפלגה ש„הצלת המשק" קרובה ללבה, והמציגה את שרי מפלגת העבודה כבאלה הדואגים בעיקר ל„אינטרסים של משרדיהם".
בישיבת הממשלה ביום א', הודיע כבר השר מודעי כי לדעתו התוכנית ליצוב המשק נכשלה. משום שהממשלה הסכימה להעביר סכום שווה־ערך לעשרה מיליוני דולרים לכיסוי ההוצאות המבערות ביותר של קופות החולים ובתי החולים. אם צודק השר, ואם דינה של תוכנית כזו יכול להיחרץ לכף חובה על־ידי מימוש תקציב מאושר (לא הייתה בהחלטתה של הממשלה חריגה מן התקציב, אלא רק שיחרור הכסף מן הרזרבות שנועדו לכך) של כמה מיליוני דולרים, או אפילו כמה עשרות מיליוני דולרים, הרי מלכתחילה נגזר דינה והיתר אינו אלא דחיקת הקץ. אך אלה הם למזלנו דיבורי סרק. כלכלת ישראל לא תתמוטט אם לא יחסרו תרופות בבתי המרקחת, אם לא יחסרו מזרקים בבתי חולים, אם לא תצטבר אשפה בחצרות ואם לא יאלצו ההורים לשלם מאה דולר לחודש שכר לימוד בבית ספר תיכון – סכום שאין כדוגמתו באף מדינה בעולם, גם באלה – והן מעטות כאצבעות יד אחת – שבהן נגבה סכום סימלי בעבור חינוך תיכון ציבורי. אבל היא עלולה להתמוטט אם נקרה ההפך. אולם יש בידי אזרחי ישראל ככלל, כציבור שהממשלה אמורה לייצג את מיטב האינטרסים שלו, די אמצעים לממן את ההוצאות החיוניות הללו. צריך רק לגבות את המשאבים, באמצעות מיסוי צודק, עגיל והסר־פניות.
אם מחירה של הבראה כלכלית הוא הרס החברה, אין זו הבראה כלל וכלל, אלא טעות מושגית ומדיניות הרת־אסון. תקציב ממשלת ישראל איננו הרכוש הפרטי של שר האוצר; החלטותיו צריכות לשקף את מדיניותה של הממשלה כולה, ועליו להיות כפוף להחלטות אלה, כי המפתח של הקופה הציבורית הוא בידי כל הציבור ולא בידי שר האוצר.

הוועידה ה־14 של הקיבוץ הארצי

השומר הצעיר
כפר מנחם – ינואר 1986

הוועידה ה־14 נקראת לדון במכלול היחסים שבין החבר, הקיבוץ והתנועה

תנועת השומר הצעיר הקיבוץ הארצי הקימה את קיבוציה וקיימה את שליחותה הלאומית, החברתית והסוציאליסטית בכל דרכה, כשהיא נושאת עצמה ויוצרת רצף של דורות. עקרון ההגשמה הקיבוצית הצליח לברוא אורח חיים קיבוצי, שונה מן המציאות החברתית התרבותית הקיימת.
הקיבוץ פיתח תנופה יצרנית, בנה חברה המספקת את צרכי חבריה ומתמודד על פי דרכו עם בעיות החיים הרבות הדורשות את פתרונן.
צורת חיים ייחודית זו – הקיבוץ – לא באה בהתנתקות או בהסתגרות מן החברה הרכושנית הסובבת, אלא במערכת יחסים הדוקה איתה ותוך הסתגלות לתמורות השונות שחלו בה.
החברה הקיבוצית עם כל כוחה הפנימי לא היתה מחוסנת מפני השפעותיה של הסביבה ותהליכים אשר פקדו את החברה הישראלית השפיעו גם עליה והשאירו רישומם בנושא האנושי של החזון הקיבוצי. התוצאה היא תהליכים פנימיים רבי־עצמה אשר עומדים מול עקרונותיו ומטרותיו של הקיבוץ.
חברים בתנועה רואים את הקיבוץ כחוויה וכבית הראוי לטיפוח וקידום ללא קשר עם מטרות הקיבוץ והרעיונות הכלליים המונחים בבסיסו, או עם שליחותו בעם ובחברה הישראלית. קיימת נטייה לראות בקיבוץ אירגון הדואג לקיומו ולרמת חייו והרצון לקידום רווחת החברים נתפס כמטרה המרכזית.
מאידך, המציאות הפנימית בקיבוצי התנועה וההתרחשויות שסביבנו מעלה את ההכרה שללא שותפות אידיאית ערכית וללא יסודות סוציאליסטיים אין אפשרות לקיים, לאורך ימים, את איכות החיים הקיבוצית בחברה רב־דורית ומגוונת כשלנו.
החברה הקיבוצית מושתתת על יסודות וולונטריים, ניזונה מערכים קיבוציים, תלוייה בתודעה הקיבוצית של חבריה – זקוקה לתנאים חברתיים־תרבותיים של הסביבה, למדיניות כלכלית של צמיחה יצרנית ולמשטר ציוני מתקדם במדינת ישראל.
קידום הקיבוץ כמטרה לעצמו וקידומו כנושא שליחות ציונית סוציאליסטית – זקוק לתנועה ולמימד האידאי תנועתי.
כשם שהקיבוץ הבודד אינו רק יישוב של יצור וצריכה שיתופיים, כך אין הקיבוץ הארצי בבחינת ארגון של אינטרסנטים. הקיבוץ הארצי והקיבוצים כל אחד ואחד הינם תנועה הנושאת ומגשימה חזון ושליחות, וחברי הקיבוצים הם הינם – „התנועה".

לידיעת החברים:

טור הוועידה יתפרסם בימי שני ושישי ויכלול מידע על מועדים של כנסים, ימי עיון וישיבות לקראת הוועידה.
כמו כן יתפרסם בטור מידע על חמר רקע הנמצא לחלוקה ועל חמר שיוכן במהלך הדיונים לוועידה. מטה הוועידה ישמח להענות לפניות החברים, ולתת סיוע לקראת הדיונים בקיבוצים על־ידי העברת חמר כתוב, סרטי וידאו ותסריטים שהוכנו למטרה זו. הצעות, ביקורת, רעיונות, דיווחים וסיכומים יתקבלו בברכה ובתודה.

מטה הוועידה

החבר, הקיבוץ, התנועה המאבק על ישראל דמוקרטית

ליד קברו הרענן של רב"ט משה לוי, שהובא אתמול למנוחות בפתח־תקווה. (צילום: י.פ.פ.א.)

משה לוי נרצח כנראה בידי מחבלים מיו"ש

אלוף פיקוד הדרום: חשש שהחוליה המסתובבת חופשי תנסה לחזור על מעשיה

מאת רפאל גאון וניצה רימון, כתבי „על המשמר"

„אופן רצח החייל משה לוי והשלכת גופתו ליד פתח־תקוה מצביעה על כך, שהרצח בוצע ע"י חוליית מחבלים מיהודה ומשומרון, המסתובבת באופן חופשי ומסוכנת מבחינה זו, שהיא עלולה לחזור על מעשיה".
דברים אלה אמר אלוף פיקוד הדרום האלוף משה בר־כוכבא, לפני הופעת הבכורה של להקת פיקוד דרום המחודשת, שנערכה אמש באולם המופעים של המועצה האזורית „אשכול" בנגב.
אלוף פיקוד הדרום ציין, כי ההתעללות בגופת החייל משה לוי ז"ל, מצביעה על כך, שהרצח בוצע על רקע חבלני ולא על רקע פלילי.
לדבריו, העובדה כי החייל המשרת בפיקוד הדרום נרצח באיזור פתח־תקוה, מצביעה על כי אנשי החולייה הגיעו מיהודה או שומרון ולא מרצועה.

חייל למופת

מאות בני משפחה, ידידים חיילים ומפקדים ליוו אתמול למנוחת עולמים את רב"ט משה לוי בחלקה הצבאית בבית העלמין סגולה בפתח־תקוה.
9 חיילים בדרגת רב"ט נשאו את ארונו של משה לוי. בין המלווים נראתה גם אמו של החייל עקיבא שאלתיאל מראש העין, שנרצח בנסיבות דומות לפני כמה חודשים. אביו של משה לוי הטיל עצמו על הארון בזעקות ודמעות. אמו התעלפה על פני הקבר וקרובי משפחה רבים שחשו ברע נזקקו במהלך הלוויה לטיפול רפואי. בקהל האבלים הפגינו נוכחות שקטה כמה מאוהדי תנועת כ"ך.
הלוויה עברה בשקט ובסדר. בשל חג החנוכה לא נישאו הספדים ורק מפקדו של משה נפרד ממנו לפני הקבר הפתוח וציין אותו כחייל ואיש מקצוע למופת שעשה את עבודתו במסירות.
האב אמר קדיש והטקס הסתיים ב־3 מטחי אש.

מסך ראשון

עוץ לי גוץ לי בן 20

התיאטרון העממי של אברהם דשא שכר את איצטדיון יד אליהו ואסף את מיטב כוכבי הומור והבידור, כדי להגיש לצופים הצעירים את ההצגה הוותיקה של א. שלונסקי, „עוץ לי גוץ לי".
יש מאכלים שטעמם נעשה משובח כאשר מחממים אותם שנית. לא בטוח שהצגה זו שייכת לסוג זה של מטעמים. התפאורה של רודא ריילינגר נראית מיושנת בגישתה ובחומריה, הבימוי של יוסף כרמון כמעט ואינו קיים ונעדר הברקות ורק המוסיקה המוכרת של דובי זלצר שמרה על רעננותה.
מפתיעים בחיוניותם שושיק שני ואריק לביא, ואילו חברי „הגשש החיוור" באמת חיוורים הפעם מאוד וכאילו משתעממים בתפקידי המלך, הטוחן ושר־האוצר ואנחנו משתעממים אתם.
עופרה חזה אף היא נסיכה חיוורת לא פחות. את התפקיד המשעשע של התזמורתנית השמנה ירשה ציפי שביט מאסתר גרינברג של שחקני הדור הקודם ומי שהיו אז הילדים שבאו להצגה בתיאטרון הקאמרי הביאו עכשיו את ילדיהם שלהם להתחמם לאור הזכרונות יותר מאשר מהוויקוקין דינגו של ההפקה החדשה.
החידוש העיקרי הם שני מרקעים גדולים לצידי הבמה שעליהם מוקרנות פני השחקנים בצורה מוגדלת כרומנית עם המתרחש על הבימה, ממש כמו במופעי רוק, וזה בעצם כמעט המחווה היחיד כלפי שנות ה־80' בהפקה זו, שאינה אלא מאכל מחומם מחדש.
גיורא מנור

רוב היורדים — אנשים מבוגרים... ומבוססים

מאת הכתבת המדינית של „על המשמר"

הממשלה דנה אתמול במצב הירידה מן הארץ. ראש הממשלה שמעון פרס אמר, כי הדבר היחיד שיכול למנוע ירידה הוא אהבת הארץ. „כל עוד העם היושב בארץ לא יחליט שארצו צודקת תמיד, לטוב ולרע, לא תיפתר הבעיה", אמר פרס. שר הקליטה יעקב צור אמר, כי בשנים האחרונות ישנה התרופפות בשלילת הירידה ויש קהילת יורדים, המפתחת נורמות משלה.
נציג הלשכה לסטטיסטיקה הביא נתונים, שעל פיהם מאז 1948 ועד 1984 עלה מספר היוצאים על החוזרים ב־420.000 איש, מהם 300.000 יהודים. מבין 300.000 היהודים שלא שבו לארץ, 255.000 נמצאים בחו"ל ארבע שנים ויותר. 150.000 יהודים ירדו לארה"ב ומספר דומה ירד לאירופה וקנדה. השיא במגמת הירידה היה בשנת 1980 ולפי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה יש קשר בין המלחמות והתגברות הירידה. עוד הראו הנתונים, כי רוב היורדים הם דווקא אנשים מבוססים ומבוגרים יותר, ולאו דווקא חיילים משוחררים.
בדיון שהתקיים לאחר מכן אמר שר הרווחה ד"ר יוסף בורג, כי הוא בעד מתן הטבות לחוזרים. שר התיירות אברהם שריר ביקש לבטל את מס הנסיעות לגבי יורדים המבקרים בארץ.
שר העבודה והרווחה משה קצב אמר, לעומת זאת, כי מה שיצחק רבין אמר בהיותו ראש ממשלה, שהיורדים הם נפולת של נמושות, אמנם נכון. בן העיר קצב, כי מספר השליחים בחו"ל גדול מדי.

שופט סירב להחזיר מיסמכים לעו"ד שטיפל בחשודים בפרשת הקרקעות

לטענת הפרקליט ששמו נאסר לפירסום נלקחו המיסמכים בצו חיפוש לא חוקי ● השופט: המשטרה הכשילה אותי

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

שופט בית־משפט השלום בפ"ת, שלי טימן, דחה אתמול את בקשתו של עורך־דין שטיפל בחשודים במעורבות בפרשת הונאות הקרקעות ביהודה ושומרון, לקבל לידיו חזרה מיסמכים שנלקחו ממשרדו בחיפוש שנעשה, לטענתו, על פי צו שאינו חוקי. שמו של הפרקליט נאסר לפירסום.
ברחותו את הבקשה, אמר השופט, כי אם עורך־הדין מעוניין, מנמוקים ענייניים, במיסמכיו, עליו לפנות לבג"ץ, כי אין בסמכותו להורות למשטרה להחזיר לו את המיסמכים.
עורך־הדין טען בבקשתו, כי אנשי היחידה לפשעים חמורים במטה הארצי, מצויידים בצו חיפוש חתום ע"י שופט, נטלו ממשרדו מיסמכים, תיקים, ניירות ואינדקס, וכן מיסמכים שאינם קשורים כלל לפרשת הקרקעות, כמו: פנקס טלפונים, יומנים ישנים וניירות כתובים ערבית. עורך־הדין טען עוד בפני השופט, כי אין למשטרה סמכות להחזיק מיסמכים שאינם כלולים בצו חיפוש, אי־לכך הם מוחזקים, לדבריו, שלא כדין בידי המשטרה.
נציג המשטרה טען בפני השופט, כי החיפוש במשרדו של עורך־הדין נערך במעמד של נציג מלשכת עורכי־הדין, וכי התיקים נסגרו ונחתמו ולא נפתחו עדיין לבדיקה. החומר קשור לסוחרים ומתווכים בפרשת הקרקעות ביהודה ושומרון, וביניהם אנשים הקשורים בחקירת המשטרה.
השופט ציין בהחלטתו, כי הוא נעתר לבקשת היחידה לפשעים חמורים לעריכת החיפושים והוסיף: „על דבר אחד אני מתנצל ומצטער, שלא שמתי לבי לעובדה שצו החיפוש, שעל־פי המקובל ממולא על־ידי נציגי המשטרה ומוגש לי לחתימה, כלל את המלה מיסמכים במקום המיועד לתגדרת חפצים, ולא פירט כי מדובר במיסמכים הקשורים בסחר הקרקעות ביהודה ושומרון, כפי שצריך היה להיות. יש תרעומת בלבי על המשטרה שהכשילה אותי בחתימה על צו כזה". עוד אמר השופט, כי אין הוא הסמכות המתאימה לדון בבקשת עורך־הדין. „מי שנפגע ע"י צו חיפוש, אין לו כל דרך לבחון חוקיותו בבית־משפט אחר זולת בית דין גבוה לצדק. ואם יש למבקש טרוניות בהחזרת החפצים, עליו לעתור לבג"ץ".

דומא ישוחח עם שמיר על מעמד ישראל בשוק

מאת גליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

שר החוץ של צרפת רולאן דומא מגיע הבוקר לביקור רשמי בן יומיים בישראל, כאורח שר החוץ יצחק שמיר. בביקורו ייפגש דומא עם ראש הממשלה שמעון פרס ועם עמיתו שמיר. מחר אחה"צ, סמוך לסיום ביקורו, ייפגש בקונסוליה הצרפתית בירושלים עם מנהיגים פלשתינאים מהשטחים.
מיד לאחר בואו לארץ ייפגש שר החוץ הצרפתי עם יצחק שמיר לישיבת עבודה שתארך שעתיים. בישיבה יידונו נושאים בילטרליים, מעמד ישראל בשוק המשותף ונושא המזרח התיכון. לאחר מכן ייפגש דומא עם פרס. הוא יסעד צהריים על שולחנו של שר החוץ במלון „פלאזה".
לאחר מכן ייצא לכנסת, לפגישות עם יו"ר ועדת החוץ והבטחון אבא אבן ועם יו"ר אגודת הידידות הפרלמנטרית ישראל צרפת אהרון נחמיאס.
דומא יניח זר ב„יד ושם", לשם יבוא בחברת ביאטה וסרז' קלארספלד. בערב יסעד בבית שגריר צרפת בישראל, ביפו, וישתתף בטקס הענקת פרסים צרפתיים לאמנים ישראליים.

מזג האוויר

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 19–11, רמת־הגולן 22–12, נהריה 25–12, צפת 19–12, חיפה 25–15, טבריה 26–12, נצרת 22–13, עפולה 27–10, שומרון 21–11, תל־אביב 26–13, נמל תעופה בן־גוריון 26–11, יריחו 27–10, עזה 24–13, באר־שבע 26–11, אילת 28–12. (עתירים)

מפלגת הפועלים המאוחדת / המרכז

מפגש דחוף ליישום והפעלת תוכנית מפ"ם בנושא החברתי

הפגישה תתקיים ביום ד', 11.12.85, בשעה 15.00 בהשתתפות מזכירי המפלגה. התוכנית תופעל בשלב א' בסניפים הבאים: ירושלים, חיפה, תל־אביב, חולון, בת־ים, ראשון־לציון, רמת־גן, רמלה, נהריה, חדרה, אשדוד, אופקים, דימונה, ירוחם, יוקנעם, צפת, נצרת, רעננה, רחובות, קרית־שמונה, אזור מרכז הגליל ואזור המשולש.

●●●

מזכירי הסניפים, נציגינו במועצות הפועלים וברשויות המקומיות, רכזי חי"ץ ורכזות תא"ו החברות, פעילים באגוד המקצועי, רכזי „צוותאות", נציגי שכונות, חברים בוועדי עובדים, רכזי קיני השומר הצעיר, חברי קיבוצים המעורבים בסניפים

מתבקשים להבטיח השתתפותם

חידוש מנויים לשנת 1986

לתשומת לב קיבוצי הקיבוץ הארצי

חידוש המנויים ל„על המשמר" ול„בולגר" תבוצע גם השנה דרך קיבוצי השומר הצעיר בתנאים המקובלים.
הודעות מפורטות לכל הקיבוצים תשלחנה.

ההנהלה
„על המשמר"

בגלל הלוויה של **שלמה רוזן ז"ל** מתבטל הפורום שנועד להתכנס היום

10 מיליון דולר שאושרו לקופ״ח יוזרמו ישירות לבתי־החולים

האוצר החליט לקזז מהסכום חובות קופ״ח לממשלה ● מונתה ועדת בדיקה שתחליט בתוך 48 שעות מי חייב כספים למי ● הסכום עליו הוחלט אתמול לא יפתור הבעייה ● המשבר בבתי־החולים בעינו — מחסור במזון, דלק ודם ● במקומות אחרים הוחל בצריכת המלאי שבמחסני החירום

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים ומאת יוסף שמי, רסי גאון וזהבה מרום, כתבי „על המשמר"

משרד האוצר מתכוון לקזז חלק מחובותיה של קופת־החולים של ההסתדרות לממשלה ולהעביר ישירות כספים לבתי־החולים ברחבי הארץ. האוצר יעשה שימוש לצורך זה ב־10 מיליון דולר אשר הממשלה אישרה ביום א' להעביר לקופת־החולים, בהגדלת הסיוע.

מקורות באוצר אמרו אתמול, שהמשרד מפרש את החלטת הממשלה וועדת הכספים בצורה כזאת שתאפשר לו להעביר את הכספים ישירות לבתי־החולים ולא לקופת־חולים. לדברי מקורות באוצר, אילו קופת־החולים היתה מקבלת את 10 מיליוני הדולרים, היה חשש שבתי־החולים בארץ היו מקבלים רק חלק קטן מסכומים אלה.

אתמול אישרה ועדת הכספים את העברת 10 מיליון הדולר לקופ״ח, אך ציינה שכספים אלה יועברו „למוסדות רפואה" מבלי לציין אם מוסדות אלו יהיו בתי־חולים ממשלתיים, או מוסדות של קופת־חולים. הוועדה אישרה הצעה לפיה היועצת הכלכלית של הוועדה, סמדר אלחנני, תברר את עניין חובות קופת־החולים לממשלה תוך יומיים, ואם היא לא תצליח לסיים את הבירור, הוא יוטל על רואה חשבון.

מי חייב למי

יצויין, שלדברי קופת חולים אין היא חייבת כלל כספים לבתי־החולים הממשלתיים, או לממשלה, אלא להיפך. האוצר הוא שחייב לה כספים. נציגי האוצר מסרו לוועדה, לעומת זאת, שהחוב של קופת־החולים לאוצר לסוף נובמבר, מסתכם בכ־24 מיליארדי שקלים. הממונה על התקציבים, אהרן פוגל, האשים את ההסתדרות שלא הגבירה את הגבייה מהמס האחיד. פוגל עוד הוסיף שהחוב של קופת־חולים למשרד הבריאות הוא מה שחסר למעשה לבתי־החולים הממשלתיים ועל כן ההסתדרות היא האחראית למצב שנוצר. המפתח, אמר פוגל, הוא בגביית 60 מיליון דולר על־ידי גביית תשלום עבור שירותים והגדלת המס האחיד.

חבר הכנסת יאיר צבן (מפ״ם) אמר שהממשלה וועדת הכספים אינן מתמודדות עם בעיות יסוד ברפואה. העלייה בהוצאה לנפש לבריאות, כאחוז מהתוצר הלאומי, נובעת מהקפאת התוצר, אמר צבן.

שר הבריאות מרדכי גור אמר בריון שכל מה שהוא מבקש היא חשבונאות מסודרת של תשלומים וחובות, לפי המדדים הנכונים.

המשבר ללא שינוי

המצב בבתי־החולים הממשלתיים לא השתנה לעת עתה, אמר לנו אמש ד״ר משה משית, העומד בראש אגף האישפוז במשרד הבריאות. רק אם יוזרמו הכספים ישתנה משהו. גם היום יהיה מצבו של בית־החולים „רוטשילד" קריטי בשל חוסר דלק לחימום. ברמב״ם, חסרות תרופות לחולי סרטן; באסף הרופא אין דלק ואין שמיכות. באשקלון אין מזון ואין תרופות. במצב קשה שרויים בתי־החולים הפסיכיאטרים והגריאטרים. בתי החולים האחרים אוכלים את המלאי; במקרים מסויימים אף פתחו את מחסני החירום.

יעבדו במתכונת שבת

אם לא יוזרם הכסף עד יום ראשון, אמר פרופ' פנחס מנהל הדסה יתכנסו כל מנהלי בתי־החולים הציבוריים ויחליטו על נקיטת צעדים חמורים ביותר, בין היתר, לעבור לעבודה במתכונת שבת ופתיחת מחסני חירום ועוד.

ברלב: כנראה שעל ראשיהם של מילוא וקופמן בוער הכובע

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

„אם ח״כי הליכוד רוני מילוא וחיים קופמן טוענים שאני מפעיל לחצים, או כנראה שהם חוששים ממשהו שאינני יודע" — אמר אתמול שר־המשטרה חיים ברלב. הוא הזכיר לאנשי הליכוד כי כבר ארע בעבר שאנשי מפלגה כולל שר נחקרו ונשפטו והכוונה לשר תמ״י לשעבר אהרון אבו־חצירה ולח״כ שמואל רכטמן מהליכוד) ו„איש לא קם וטען שהמשטרה משרבבת נימוקים פוליטיים בחקירותיה".

בתשובה לשאלה, מה אם כן מניע את רוני מילוא וחיים קופמן לומר את שאמרו, השיב שר המשטרה: „אולי על ראש הגנב בוער הכובע, או שהם מדברים מהרהורי ליבם או שהם חוששים כי אם המשטרה תמשיך לחקור, אז באמת זה יגיע לאן שהם לא רוצים שזה יגיע".

ברלב שאמר את הדברים בתום סיור בירושלים הוסיף כי המשטרה פועלת ללא משוא פנים ובמקצועיות.

חוסיין: סוריה מעוניינת להיכנס למשא־ומתן לשלום עם ישראל

מובארק: יש להעניק לאש״ף תפקיד במו״מ — פרס מגלה גמישות

מאת זאב בליצר, כתב „על המשמר" בארה״ב

וושינגטון. — חוסיין מלך ירדן אמר אתמול, כי סוריה מעוניינת להכנס למו״מ לשלום עם ישראל „במסגרת תנאים הולמים".

בראיון ל„וואל סטריט ג'ורנל" אומר חוסיין, שבקרוב יקיים פגישה עם הנשיא אסד.

הנשיא חוסני מובארק, בראיון ל„וושינגטון פוסט", תומך בתקיפות בצורך לתת לאש״ף תפקיד נכבד במו״מ. הוא מאשים את ארה״ב בנסיון להכשיל את זה. „אש״ף הוא הנציג היחיד של הפלשתינים אם זה מוצא־חן בעיניכם ואם לאו, אתם באמריקה אינכם מבינים מה פירושו של דבר", אומר נשיא מצרים. לדבריו, כל נסיון להתעלם מאש״ף ימנע השגת השלום.

לדבריו, ארה״ב הצליחה להעלות בחכתה רק שלושה שמות פלשתינים, המתאימים לדעתה למשלחת המשותפת עם ירדן, וזאת בתקופה של חצי שנה.

מובארק משבח פרס

מובארק שיבח את „גמישותו" של ראש הממשלה שמעון פרס בכמה נושאים, ואמר כי הנושא היחיד המונע פגישה ביניהם הוא טאבה. לדבריו, עניינים אחרים שתרמו לשלום הקר נפתרו ברובם. מובארק אומר, שפרס הוכיח גמישות בנסיון לשפר איכות חייהם של תושבי הגדה, ובכך הוא עושה לדבריו כמיטב יכולתו.

חוסיין, לעומתו, מדבר על בעיות רבות שלא נפתרו, ומתרכז בנושא כינוסה של ועידה בינלאומית בהשתתפות סוריה וברית־המועצות. אולם הוא מציין את התנגדותה של סוריה ללכת יד ביד עם אש״ף של ערפאת. הוא מסר, כי יפגש עם ערפאת תוך הימים הקרובים מתוך תקווה לקבל ממנו סוף־סוף, הסכמה להחלטות מועצת הביטחון 242 ו־338.

גם מובארק מדבר על נושא זה ואומר, כי על חוסיין מוטלת המשימה להסדיר את הפשרת הקיפאון בנושא אש״ף והחלטות מועצת הביטחון.

שלמה רוזן הובא למנוחות

מאת ישראל זמיר, כתב „על המשמר"

על גבעת רמה החולשת על עמק־יזרעאל, בבית־הקברות של קיבוץ שריד, נכרה אתמול קברו של שלמה רוזן, מן האבות המייסדים של קיבוץ שריד, איש תנועת ההתיישבות העובדת ומבכירי הפועלים של הקיבוץ הארצי, ומפ״ם, בכנסת, ובממשלה.

עשרות משלחות מקיבוצים ויחידים מכל רחבי הארץ, באו לחלוק למנוח כבוד אחרון. בין הבאים נראו מאיר יערי, יעקב חזן, ויקטור שם־טוב, חייקה גרוסמן, חשרום בליתיק, יגאל הורביץ וגדעון פת, חיים בבתי, חיים צדוק, אנשי משרד־הקליטה, פעילי „המרכז לשלום", חברי „על המשמר" ורבים רבים אחרים.

בשם הקיבוץ ספד למנוח נתן פלך שהעלה קווים לדמותו של שלמה רוזן, ותיאר את פועלו רב־המעוף במחלקה לכלכלה בקיבוץ הארצי, כמזכיר התנועה ואח״כ במדינה, בכנסת ובממשלה. פלך סיפר שכאשר נשאל שלמה רוזן מהו שיא פעילותו נהג להשיב: „התרומה שתרמתי למפעל ההתיישבות של התנועה הקיבוצית וההתיישבות העובדת, של הקיבוץ הארצי".

שלמה רוזן נמנה עם חבורתם של הרצפלד, גבתי, ודומיהם, שרתמו את מבצעי ההתיישבות והעלו אותם למרכז החיים והיצירה של תנועת העבודה וההיישוב כולו.

בשם הקיבוץ הארצי ספד מזכיר הקיבוץ הארצי חיים אורון (ג'ומס), שעמד על אישיותו רבת־הפעלים. „אם יש תוכן במושג „האבות המייסדים", הרי זה בדמותו של שלמה רוזן, שהוא שילוב נדיר של איש החזון הציוני־הסוציאליסט ואיש המעשה החלוצי הגדול". ג'ומס עמד על חזונו העיקש של האיש שהאמין ב„צעד אחר צעד, דונם ועוד דונם, עז ועוד עז", וכאדם שכל חייו לחם, כמלווה התנועה, על האיזון הנכון שבין משק וחברה. „גם כאשר מילא שליחות מטעם הקבה״א ומפ״ם — אם בכנסת ואם בממשלת ישראל, היה תמיד נטוע בתוך הוויית התנועה, בתוך מציאות הקיבוץ הארצי... היתה בו תבונת המעשה ותבונת הלב שרק באמצעותם ניתן להנהיג תנועה, אך בתנאי שהמהלך על השביל יודע גם לאן פניו מועדות". שלמה שימש כתובת להמוני חברים, משענת לקיבוצים במשבריהם ובלבטיהם ולמרות מעמדו הרם בתנועה, במפלגה ובמוסדות הממלכתיים — נותר צנוע, נעים הליכות, „שתמיד שמור לפונה אליו חיוך אבהי ומלה טובה".

השמש נטתה לערוב והאופק נפרש עמק ירוק והרי־ירדים, חלק מאותה הווייה חלוצית־התיישבותית ששלמה רוזן נמנה עם אדריכליה הגדולים.

„המשמר" עתון יומי
המו״ל: עתון וספר בע״מ בבטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—4-43360
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעל ת״א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטור חדרים 102—121, טל' 225125-6. המען למכתבים: ת״ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבונור 17, טל' 673673, המען למכתבים: ת״ד 4007 חיפה 31040.

צלצול מהיר

מונולוג של אילנה כהן, אחות אחראית בביה״ח „אסף הרופא"

מה„מניאק" של מודעי עשו עניין, מחיי החולים — לא

זה שאין מוריקים ואין ציוד, כולם יודעים. אבל מפריע לי שכל עם ישראל שומע את זעקת החולים ורואה את בתי־החולים מתמוטטים, ושום דבר. שותקים. כשהיתה המלחמה בלבנון, אנשים הפגינו. ופה, יושבים בסלון, צופים בטלוויזיה ואומרים: אח, זה כואב — ומשאירים את המאבק לאחיות. מה„מניאק" של מודעי עשו עניין. למה אין משבר ממשלתי על חיי החולים בבתי־החולים? אני פונה לאותם נבחרי העם שמקבלים טיפול חינם, שיגידו, מה צריך עוד לקרות? שיהיה איזה אסון טוטאלי? שחולים ימותו? פה מדובר בחיי אדם, לא בחממות או בהודו. ושום פיצויים שיתנו אחר־כך לא יעזרו. אין כסף. אז שכל המדינה תלך במכנסי חאקי קצרים. לא יתכן שיתעללו באנשים שלא יכולים ללכת עם שלטים, לצעוק ולהפגין. שיבואו אותם אנשים שיודעים לפטפט כל־כך יפה בממשלה, שירדו לבתי־החולים ל־24 שעות ויראו מה קורה שם. הם הרי יכולים ללכת לאיזה רופא שהם רוצים, להתאשפז בחדרים נפרדים, וכולם מכרכרים סביבם. ובינתיים מודעי וגור עושים פוליטיקה. רבים ביניהם, והחולים נופלים באמצע.

קראתי אתמול על אלמנתו של ישראל ישעיהו, שהאוצר ביקש מהבן שלו לאשפז אותה בבית־אבות, שם הטיפול זול יותר, והוא סירב. אז עדיף אולי לאשפז אותה בבית. אבל השאלה היא, אם ככה נוהגים בכל עם ישראל. וכשאני קוראת דברים כאלה בשעה שאני הולכת לחנות לקנות חלב לפגים, זה פשוט מקומם. אני שטרודת את החולים ברגעיהם הכי קשים, רואה אותם סובלים מקור, מתחננים שיחליפו להם כשהם רטובים, חושבת שמחללים כאן את כבוד האדם ואת אנושיותו, וזאת בושה. ועצוב מאוד מאוד.

אתי רונאל

מפלגת הפועלים המאוחדת
וסניף מפ״ם בתל־אביב
אבלים עם מותו של
דייגו גלמן
ומשתתפים בצער המשפחה וקיבוץ גבולות

מפלגת הפועלים המאוחדת
אבלה עם מותו של
שלמה רוזן ז״ל
ממפלסי דרכה, בכיר שליחיה ונושא דברה
במערכות ההתיישבות, החברה והשלום
חבר־כנסת ושר בישראל
ומשתתפת בצער המשפחה וקיבוץ שריד

למשפחה ולקיבוץ שריד
אנו משתתפים באבלכם במות
שלמה רוזן
קיבוץ מגן

למשפחה ולקיבוץ שריד
משתתפים באבלכם במות
שלמה רוזן
קיבוץ מרחביה

במלאת שנה מאז נלקחה מאיתנו יקירתנו
הדס קדמי ז״ל
בדרכה הביתה
נעלה לקברה ביום חמישי, 12.12.85, בשעה 15.00
המשפחה
ובית כפר־מסריק

אנו משתתפים באבלה של חברתנו
חנה יוסים
על מות
האם
תנחומים למשפחה
קיבוץ משמר־העמק

בכנסת — יצחק שור ומוטי בסוק

תמיכה מאסיבית בביטול ההטבות

רוב חברי ועדת הכנסת תמכו אתמול בביטול הטבות הבריאות לח״כים, אך ממלאת־מקום יו״ר הוועדה, שרה דורון, לא קיימה הצבעה. היא הודיעה, כי תדווח על דעת הח״כים ליו״ר הוועדה, מיכה רייסר, שהלה ונעדר מן הכנסת.

חברי מפ״ם, מפד״ל, התחיה ושינוי, תמכו בביטול ההטבות. רק ח״כ אחד מיכאל איתן טען, שאין להביא את הנושא להצבעה בוועדה וכי יש להעביר את הנושא לטיפולה של ועדת נבנצל, הקובעת את שכר הח״כים ותנאי עבודתם.

אחד הח״כים אמר: „אני לא יכול ללכת ברחוב, גם איננו משתמשים בהטבות וגם פוגעים בנו". יוסי שריד הודיע, כי ח״כי ר״ץ החליטו לוותר על ההטבות הרפואיות. כן תבע לערוך עוד השבוע הצבעה על נושא זה. נראה, כי בימים הקרובים יצליח הרוב להעביר את דעתו.

שר־הבריאות, יוסף סרלין (חבר הציונים הכלליים, אבותיהם הרוחניים של הליברלים בליכוד), הנהיג ריפוי חינם לבכירים לפני 32 שנים — גילה אתמול ח״כ יאיר צבן, שחשף את כל הפרשה.

בידי יאיר צבן מצוי מסמך, חתום בידי מנכ״ל משרד הבריאות דאז, ד״ר ש. בטיש, אשר מסדיר הענקת טיפול רפואי חינם לשרים ולבני משפחותיהם. לדברי צבן, אחד הגורמים ליוזמת סרלין היה קשור בנסיונו להכפיף לכלל עובדי המדינה ביטוח רפואי נפרד מזה של קופת־חולים.

זמן קצר לאחר מכן הוענקו הטבות לאישים נוספים: לשופטי בית־המשפט העליון ומשפחותיהם, למבקר המדינה, לשופטים, לדיינים ולקאדים. ב־1955 הושוו סגני השרים לשרים, ובאותה שנה צורף גם נגיד הבנק.

ב־1970 קיבלה הממשלה מסמך, המוגדר כ„שמור", אשר מעניק טיפול רפואי חינם בחו״ל ליחידי־סגולה. לח״כים הוענקה הטבה מוגבלת בתחום זה ב־1974. „ראשיתה של ההטבה למיוחסים התחילה ב־50 איש ועתה היא מקיפה כמה אלפים" — ציין צבן.

קבורת־חמור לחזיר?

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

בליכוד ובסיעות הדתיות, הביעו אתמול חשש, כי החלטתה של ועדת הכנסת להעביר לוועדת הכלכלה את חוק חזיר, תגרום לקבורת־חמור של הצעת החוק.

ההצעה הועברה במליאת הכנסת בקריאה הראשונה, וועדת הכנסת היתה צריכה להחליט אם הצעת חוק החזיר תועבר לוועדת הכלכלה, שבראשה עומד איש המערך אליהו שפייזר, או לוועדת החוקה חוק ומשפט, שבראשה עומד אלי קולס מהליכוד. עושה דברו של השר הליברלי־דתי משה נסים.

הצעת חוק החזיר אוסרת על גידול ועל שיווק חזיר בכל הארץ, למעט כמה אזורים שבהם חיה אוכלוסיה נוצרית. בישיבת הוועדה אתמול לא נכח אפילו ח״כ דתי אחד. מן הליכוד נכחה רק שרה דורון.

ברוב קולות המערך והשמאל הועברה הצעת החוק לטיפולו של אליהו שפייזר.

הלחץ עוזר: שחל ביטל נסיעה

שר האנרגיה, משה שחל, ביטל אתמול, בעקבות הלחץ הציבורי, את נסיעתו לחו״ל שתוכננה ליום חמישי השבוע. שחל היה אמור להיות אורח הכונרס בציריך (שווייץ).

ערב ישיבת הממשלה האחרונה, הודיע השר שחל, כי הוא מוכן לצאת לציריך במקומו של שר־האוצר, יצחק מודעי. בישיבת הממשלה עצמה, התייצב השר שחל לצידו של פרס. שטען כנגד יציאות שרים לחו״ל, כידוע לא קיבלה הממשלה את עמדת ראש־הממשלה.

אתמול, בעקבות דעת־הקהל, הודיע שחל כי הוא מבטל את השתתפותו בפגישה בציריך.

שחל גם מיהר להתנצל בפני המיליונר היהודי־שוויצרי נסים גאון, שנמנה עם מארגני האירוע.

קצינים — לא בבתי־מלון

בישיבת ועדת החוץ והביטחון, תקף פנחס גולדשטיין (ליכוד־ליברלים) את היו״ר אבא אבן, על ששלח את עוזרו הפרלמנטרי במקומו, לתרגיל הגדול של צה״ל. ח״כ הליכוד טען, כי איננו זוכר מקרה כזה בעבר.

גולדשטיין גם תקף את ההחלטה לשכן קצינים בכירים שהשתתפו בתרגיל, בבתי־מלון. לדעתו, העובדה כי אלה לא ישנו בשדה עם הקצינים האחרים והחיילים, היא תקדים מסוכן.

חוק נגד ביגמיה — לכנסת

ח״כ אמירה סרטני (מפ״ם) הניחה אתמול על שולחן הכנסת הצעת־חוק פרטית, הבאה לאסור מכל וכל ביגמיה.

בדברי ההסבר כתבה אמירה סרטני, כי חוק העונשין אמנם קובע איסור פלילי על נישואי ביגמיה, אבל שני סעיפים בחוק פותחים פתח למתן היתר שיכשיר נישואים שניים. הצעתה של אמירה סרטני מונעת מבית־הדין הרבני מלתת היתר נישואין כדי להגן על האשה, ועל שיוויון בפני החוק בין יהודים ושאינם יהודים.

התנחלויות על סדר־היום

הכנסת העבירה אתמול לוועדת הכספים, הצעה לסדר־היום של יגאל כהן (ליכוד) בנושא הקמתן של שש התנחלויות חדשות בשטחים.

כהן טען, כי הקמת ההתנחלויות מתחייבת מקווי־היסוד של ממשלת האחדות. הוא ציין, כי לפי שעה הוקמו רק חלק מההתנחלויות המובטחות.

יגאל כהן טען, כי יש הכרח לאומי בביתוחם ובחיזוקם של היישובים הקיימים בשטחים ולהקמתם ולביסוסם של היישובים החדשים.

על לכתו של
שלמה רוזן
ידיד ורע, איש רב־פעלים ומעש
אבל עמוקות ומשתתף בצער המשפחה, הקיבוץ והתנועה
המכון לשלום במזרח־התיכון

על מות
שלמה רוזן
שהלך והוליך בדרך ישרים בתבונה ובחברות
מתאבל
קיבוץ עמיר

למרות המשך התקפותיו של קופמן על ברלב:

סיעת המערך החליטה לא להחרים הנהלת הקואליציה

החליטה לגנות כל ניסיון להפריע למשטרה בעבודתה ● צעירי חרות יפגינו מול ביתו של ברלב בתביעה לחקור חשדות נגד נחמקין, שחל והתק״ם

מאת יצחק שור ומוטי בסוק, כתבינו בכנסת

יו״ר הנהלת הקואליציה, חיים קופמן, האשים אתמול באיפה ואיפה את שר־המשטרה, חיים ברלב, על דרך הטיפול שלו בחקירות. לדבריו, הוא לא מטפל בנושא הקרוב לעדנה סולודר (פרשת באלם הקשורה בתק״ם).

בכך הגיב קופמן על ביקורת שהשמיעה כנגדו ממלאת מקום יו״ר סיעת המערך, עדנה סולודר. היא טענה, שמיו״ר הקואליציה מותר לצפות, כי יתמוך בממשלה ובשריה, לא יתקוף את שר המשטרה אלא יתמוך בשרים, שכולם חברי קואליציה.

שאלה של „מניאק"

פנחס גולדשטיין: גם סגני שרים הם חברי קואליציה (כהתכוונו לדקל).

עדנה סולודר: אנשי התק״ם הגישו תלונה למשטרה בקשר לפרשה בלאס: היכן כאן ניסיון לחפות, או איפה ואיפה?

חיים קופמן: כאשר שרים אומרים אחד לשני „מניאק", אסור לי להשמיע ביקורת על אחד מהם?

סיעת המערך החליטה אתמול לגנות כל ניסיון להפריע למשטרה בעבודתה. תוך פגיעה בסדרי שלטון החוק והמשפט בישראל. הנושאים הנחקרים במשטרה הם בעלי אופי פלילי, והליכוד, שנסיונותיו להפוך את נושא החקירה לנושא של ויכוח פוליטי, נוטל על עצמו האשמות שאיש לא תלה בו.

„על ראש הגנב"

לקבלת ההחלטה במערך קדם ויכוח. זאב אמיר וחיים רמון תבעו מן הסיעה להחרים את ישיבותיה של הנהלת הקואליציה, נוכח התקפותיו של קופמן על ברלב.

דב בן־מאיר ביטא את עמדת הרוב בסיעת המערך, לפיה מפליל הליכוד את עצמו. ו„על ראש הגנב בוער הכובע". בן־מאיר הזכיר, כי המשטרה חקרה אנשי מערך בעלי משרות בכירות ואיש לא ייחס לכך כוונות פוליטיות. רוב הסיעה החליט לא להחרים את ישיבות הקואליציה.

יו״ר ועדת הפנים, דב שילנסקי, [illegible]

יישם את מדיניות הליכוד בשטחים, שגרסה יישוב בכל חלקי ארץ־ישראל.

צעירי חרות תובעים לפתוח בחקירה מזורזת נגד השר נחמקין, בעניין שיווק העופות ממשקו, כנגד השר שחל, בנושא הרמאות שנעשתה במשרדו בחיפה, ונגד ההונאה של העברת מיליוני הדולרים של התק״ם בשיתוף עם בלאס.

המערך יטיל וטו על הצעת חוק לחנינת אסירי המחתרת

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

סיעת המערך בכנסת החליטה אתמול להטיל וטו על הצעת־חוק לחנינת אסירי המחתרת היהודית, אם תוגש הצעה כזאת.

סיעת המערך ציינה, כי סמכות החנינה נתונה בידי הנשיא, על פי המלצת שר־המשפטים. לשאלת כתבנו השיב אתמול אברהם ורדיגר (מורשה), כי לא נקבע עדיין בין יוזמי הצעת חוק החנינה מתי להגיש אותה.

ח״כ יוסי שריד (ר״ץ) פנה אתמול בנושא זה ליו״ר הכנסת, שלמה הלל וביקש לנצל את הסמכות המוקנית לו ובידי הכנסת ולא להניח על שולחן הבית את הצעת חוק החנינה לאסירי המחתרת היהודית.

הצעה גזענית

„זוהי הצעה גזענית, משום שהיא ממליצה להעניק חנינה למי שלא פעל מתוך מניעים עויינים ליהודים על היותם יהודים, ואין היא מזכירה את מי שפוגע בערבים על היותם ערבים" — טוען שריד.

מלשכת הנשיא נמסר לכתבנו, כי הנשיא נמנע מפרסום הנמקות לחנינה שנתן לשני אסירי המחתרת, השניים, דן בארי ויוסף צרויה, שוחררו ממעצרם ביום ו', טרם שריצו שני־שליש מעונש המאסר שהוטל עליהם.

פרס לדומא: אש״ף לא יקבל את תנאי חוסיין למשא־ומתן

מאת דליה שהורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

ראש־הממשלה, שמעון פרס, העריך אתמול, כי אש״ף לא יקבל את התנאים שהציג לו חוסיין כדי להצטרף לשיחות עם ישראל על פתרון הבעיה הפלשתינית.

פרס, אשר התייחס לעניין זה בפגישתו עם שר־החוץ הצרפתי, רולאן דומא, אמר, כי אש״ף נמנע בדרך קבע מהחלטות מדיניות ממשיות וחד־משמעיות.

פרס מנה את התנאים שהעמיד חוסיין לערפאת: הפסקת הטרור, הכרה בהחלטות מועצת הביטחון 242 ו־338 והסכמה למו״מ ישיר עם ישראל. הוא הוסיף, כי חוסיין ממתין לתשובת ערפאת ומתקרב בינתיים לסוריה.

אופטימיסט

בהתייחסו להסכמת ישראל לכך שהמו״מ עם משלחת ירדנית־פלשתינית, יתקיים במסגרת של פורום בין־לאומי, אמר פרס, כי הדבר בא לתת תחושה, שמדובר במהלך הנהנה מלגיטימציה רחבה. אולם השיחות עצמן חייבות להיות ישירות. פרס הדגיש, כי מבחינת ישראל, הבעייה היא אש״ף והטרור. הוא הזכיר בהקשר זה את רצח החייל משה לוי, שלשום, בידי אש״ף.

בנושא המצרי אמר ראש־הממשלה, כי הוא נמנה עם האופטימיסטים והוא מאמין, שניתן לפתור בעיסקת־חבילה את שלוש הבעיות שבין ישראל ומצרים: בעית טאבה, הרחבת הנורמליזציה והחזרת השגריר המצרי לישראל. פרס הדגיש, כי פתרון הבעיות בין ישראל ומצרים חשוב ביותר לחיזוק השלום ולשם ההוכחה, כי רצוי לפתור בעיות באמצעים דיפלומטיים גם בחזית הירדנית־פלשתינית.

ב-מטמון עדיף למתמיד
התכנית לתקופה מוגבלת בלבד
יותר ריבית וגם מדד נוסף
* 25 מדדים מלאים ל־24 חודשי חסכון.
* ריבית 5% לשנה, כבר אחרי שנתיים, הגדלה עד 7% לשנה בשנה השמינית
* 75% מריבית ח.ח.ד יצוגה כבר במהלך השנה הראשונה, ו־85% עבור השנה השניה.
למי שאינו מעוניין במענק מדד נוסף: 6% ריבית לשנה, כבר אחרי שנתיים, מובטחת ל־8 שנים.
פרטים בכל סניפי בנק הפועלים ובנק אמריקאי ישראלי.
שרות השקעות מקיף
בנק הפועלים

אשנב ליהדות
ת.ד. 8840 חיפה
חומר הסברה על היהדות
נשלח לכל דורש
ללא תשלום!

מדד נובמבר הצפוי — 1%

ירידה של חצי אחוז במחצית השנייה של נובמבר ● המדד הקרוב — הנמוך ביותר מזה שמונה שנים ● מחירי העגבניות ירדו ב־27% ומחירי המלפפונים ב־19%

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

המחירים לצרכן ירדו במחצית השנייה של נובמבר בחצי אחוז — כך עולה מאומדנים על מגמות לשינויי מחירים שפירסמה אתמול הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

לפני שבועיים הודיעה הלשכה, שהמחירים לצרכן ירדו באחוז וחצי במחצית הראשונה של חודש נובמבר.

אומדני המחירים שפורסמו אתמול, מסתמכים על מדידות המתייחסות ל־65 אחוז מהמוצרים הנכללים בסל המרכיב את מדד המחירים לצרכן. פקידים במשרד־האוצר אמרו אתמול, לאחר המדד הדו־שבועי, ששיעור האינפלציה הסופי לחודש נובמבר יהיה כ־1 אחוז.

העלאות שונות

הפקידים ציינו, שהלשכה לא לקחה בחשבון, באומדני המחירים, העלאות שונות, אשר יבואו לידי ביטוי בנתון הסופי של אינפלציה. בין העלאות אלה מנו את שכר־הלימוד באוניברסיטאות, את מרכיב הבנייה במדד ואת תעריפי קופת־החולים.

אף־על־פי־כן מצפים, שהמדד שיפורסם ב־15 לחודש דצמבר, יהיה אחד הנמוכים ביותר בעשור האחרון והנמוך ביותר מזה שמונה שנים.

עגבניות ומלפפונים

הנתונים שפורסמו על־ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הראו, שבמחצית השנייה של חודש נובמבר, חלה ירידה בסעיף הירקות והפירות בשיעור של 4.5 אחוזים, ובכל שאר המרכיבים שנמדדו הייתה יציבות מחירים.

יצוין, שמחירי העגבניות ירדו במחצית השנייה של החודש שעבר ב־27 אחוז, ואילו מחירי המלפפונים ירדו ב־19 אחוז. שני סוגי ירקות אלה היו בין ה„אשמים" לעליות המחירים שנמדדו בחודש אוקטובר.

מורת־רוח בליבראלים על עיכוב האיחוד מצד חרות

מאת כתבנו לענייני מפלגות

במפלגה הליבראלית (ליכוד) יש מורת־רוח מתוצאות הדיון שהתקיים שלשום בתנועת החרות, בעניין האיחוד בין שתי המפלגות.

כתבתנו מציינת, כי בדיון שהיה אצל השר שמיר, בהשתתפות שרי חרות בממשלה, נמתחה ביקורת על טיוטת ההסכם של האיחוד כפי שגובשה על־ידי ועדת הארבעה (השרים לוי, ארנס, מודעי ונסים).

המרכז לא יאשר

בדיון הועלתה הערכה, כי מרכז המפלגה לא יהיה מוכן לאפשר את תנאי הייצוג שעליהם הוסכם בטיוטה, ואשר לפיהם יקבלו הליבראלים 36 אחוזים בכל מוסדות המפלגה המאוחדת. עוד הסתבר באותה ישיבה, כי אין אפשרות לסיים את המו"מ עם הליבראלים בתוך זמן קצר, כפי שרוצים ראשיהם.

במפלגה הליבראלית הביעו, כאמור, מורת־רוח מהדיונים בחרות וטענו, כי אי־אפשר לפתוח מחדש את המו"מ וכי הסעיפים והתנאים שהוסכם עליהם על־ידי ועדת הארבעה, ואשר אושרו כבר על־ידי מושב מיוחד של ועידת המפלגה הליבראלית, צריכים להיות מאושרים גם על־ידי מוסדות חרות.

בליבראלים ציינו, כי דחיית סיכום המו"מ עד לאחר ה־20 לחודש זה, עלולה להביא לדיון מחודש על כל הנושא במפלגה הליבראלית, זאת מאחר ומושב הוועידה היתנה את אישור האיחוד בסיכומו והשלמתו תוך חצי שנה — מועד שיפוג ב־20 לדצמבר.

בחירות התייחסו להודעתו של שלמה להט, ראש עיריית תל־אביב, אשר הכריז בשבוע שעבר כי קבוצת מתנגדי האיחוד מתכוונת להקים מפלגה חדשה בחודש הבא. בחרות סבורים, כי אם אכן כך יהיה, זהו מצב חדש ועל כן הייצוג שניתן לליבראלים בטיוטת ההסכם של ועדת הארבעה אינו עונה עליו.

● תושב פתח־תקווה, שהואשם בנסיון לשלוח בדואר כמות חשיש לידידו המרצה עונש־מאסר בבית־כלא בגרמניה — נעצר אתמול בבית המשפט המחוזי בתל־אביב

המחבלים — בהשראה סורית

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

„ידוע לנו שבסוריה ובשטחים שבשליטת הסורים לא נעשה דבר אלא מתוך הסכמה של השלטון הסורי" — אמר אתמול השר משה ארנס, במהלך ביקורו בקרית־שמונה.

„אם המחבלים מארגונו של נאיף חוואתמה או מארגונו של אחמד ג'יבריל, או אלה המשרתים במפלגה הסוציאליסטית הסורית, מגיעים לרצועת הביטחון משטח שבשליטת הסורים, אין כל ספק שהדבר נעשה תוך ידיעה, אישור ואף עידוד של השלטון הסורי", אמר השר משה ארנס.

ועידת קמפ־דיוויד כמארתון פסיכולוגי

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

„המצב שיצר נשיא ארה"ב, ג'ימי קארטר, בוועידת קמפ־דיוויד, היה דומה למצב בו מכנסות כיתות פונדמנטליסטיות מאמינים פוטנציאליים ומאלצות אותם להגיע לאמת". דברים אלה ואחרים, נאמרו אתמול בכנס פסיכולוגים חברתיים באוניברסיטת בן־גוריון, שהוקדש להיבטים הפסיכולוגיים של ועידת קמפ־דיוויד.

ד"ר דוד נווה אמר, כי קארטר נהג במקרה זה כפסיכולוג יישומי. הוא אסף את חברי המשלחות לסוף שבוע דומה לזה שבו נאספים צעירים כדי לשמוע את דברי הגורו. „מבודדים אותם בסוף שבוע, מעניזים אותם בלחץ ובהטפות. תוך בידוד מהעולם, וכך מביאים אותם לתהליך של אינסטנט־תמורה. לומר משהו כמו — „נולדתי מחדש". בקמפ־דיוויד היה מעין מארתון פסיכולוגי".

„כמו בני־נוער המוכנים נפשית „לקבל את האמת"", אמר ד"ר נווה. „היו שני קורבנותיו של קארטר — בגין וסאדאת — מוכנים, והיכו לדחיפה וללחץ שיופעל עליהם. כפסיכולוגים, נאמר אנו, כי בטיפול של קארטר לא היה אומץ, והוא עשה שימוש בכלים ולא במה שאחריהם", אמר ד"ר נווה.

עוד נאמר בכנס, כי בוועידת־פיסגה נוצרה מציאות שונה מזו היומיומית, ואנשים מאמינים באמת ובתמים כי אכן יעמדו בהסכמים עליהם הם חותמים. הם חדורים תחושת כוח ואמונה עזה, כי בידם לשנות את ההיסטוריה.

בכנס אתמול נכחו פסיכולוגים, והתארחו גם חלק ממשתתפי ועידת קמפ־דיוויד. יועצו של בגין דאז, דן פתיר, אמר, כי במהלך הוועידה, מנע קארטר במכוון פגישות ישירות של בגין וסאדאת, והעדיף להיפגש בנפרד עם כל אחד מהם. זאת מחשש שתהיה התקרבות מצרית־ישראלית ללא שליטת ארה"ב.

ירידה של 25 אחוז בגרעון המסחרי השנה

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

הגרעון במאזן המסחרי של ישראל, ירד ב־11 החודשים הראשונים של השנה בכ־25 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד, כך הודיעה אתמול הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

הגרעון הסתכם בכ־1.9 מיליארד דולר, מאז תחילת השנה.

הלשכה ציינה, שבחודשיים האחרונים, הרמה הממוצעת של הגרעון עלתה ב־7 אחוזים, לעומת הרמה החודשית באוגוסט וכספטמבר. התפתחות זו נבעה מעלייה של 5 אחוזים ביבוא, אשר קוזזה חלקית על־ידי עלייה של 4 אחוזים ביצוא.

יצוין, שבחודשיים האחרונים הסתכמה הרמה הממוצעת החודשית של יבוא מוצרי־צריכה ובני־קיימא ב־23 מיליון דולר — עלייה של 35 אחוז לעומת הרמה החודשית הממוצעת לשנה שהסתיימה בחודש ספטמבר.

מבצע פורד לחקלאי

טרקטורים המשתתפים במבצע

דגם	מפרט	כמות
	דגמים למשק המושבי	
3910	50 כ״ס* P.T.O. 540 סלייד	12 15
4110	57 כ״ס* P.T.O. 540 סלייד	4 8
4610	64 כ״ס* P.T.O. 540 סלייד	8 10
	דגמים לגידולי שדה ופלחה	
6610	86 כ״ס* P.T.O. 1000/540	21 22
6610 הנעה 4×4	86 כ״ס* P.T.O 1000/540	2
6710	86 כ״ס* P.T.O. 1000/540 – תא מפעיל אטום וממוזג.	
7610 הנעה קדמית	103 כ״ס* P.T.O 1000/540	1 2
7710 הנעה קדמית	103 כ״ס* P.T.O. 1000/540 – תא מפעיל אטום וממוזג.	4
	דגמים למטעים	
4110 - צר	57 כ״ס* P.T.O. 540 סלייד	3
4610 - צר	64 כ״ס* P.T.O. 540 סלייד	0 5
	דגם לעבודות מעמיס	
6610 TC	86 כ״ס* P.T.O 540 סלייד עם טורקונברטור, תיבת הילוכים ללא מצמד.	2
	לכל הדגמים בלמי דיסק טבולים בשמן, הגה הידראולי, גיר סינכרוני מלא.	

*מנוע לפי BSAU

המבצע עד גמר המלאי ללקוחות שיסיימו את הסידורים הכספיים עד ה־31 בדצמבר.

לפורד יש טרקטור לכל משימה

Ford

חברה ישראלית לאוטומובילים בע"מ | מפיצי פורד בישראל | משרדי החברה: ת"א רח' גבורי ישראל 59, טל. 03-333221 / חיפה: רח' יפו 145, טל. 04-531171 / ירושלים: רח' דוד המלך 14, טל. 02-226141 / ירוחם: דרך חברון 5, באר־שבע, טל. 057-72277 / כפר תבור, טל. 067-67702 / מוסך אגדי: נהלל, טל. 065-66130 / מוסך שפיטס: אזור התעשייה רעננה, ... / אחים קסלן: רח' גיבורים 78, חדרה, טל. 063-22937 / באר־טוביה, טל. 055-82454 / מוסך תלמי יפה: טל. 051-25530 / מוסך ישוב: יסוד המעלה, טל. 067-36340 / מוסך עמיר: רח' יוחנן הסנדלר, אזור תעשיה כפר־סבא, טל. 052-441737 / מוסך מיכה חיון: כפר חיים, טל. 053-91462 / מוסך נאמן: אזור התעשיה קרית־גת, טל. 051-881601 / ציצ'קס: בכור, טל. 063-77220 / אוטו מטל: אזור התעשייה יהוד, טל. 03-363897

ארץ ישראל השלמה והמשתלמת

הכובע בוער

רוב שרי הליכוד ממלאים פיהם מים בתקווה ששערוריית הקרקעות לא תדרדר את „חירות" למצבו של המערך ערב הבחירות ב־1977

מאת מוטי בסוק

„הקונה „מצהיר בזאת כי ידוע לו שמשרד עורכי־הדין לרר־מילוא־בוברוב מייצג את החברה ומונה על־ידה לטפל בכל הרישומים והפעולות הקשורים לחוזה זה", נאמר בחוזה הסטאנדארטי (ראה צילום), שערך משרדו של עו"ד רוני מילוא, בשם חברת ג'מבו, עם אנשים שביקשו להתנחל בשטחים בשנת 1983.

גם החוזה המצולם נמצא עתה בחקירת היחידה המיוחדת במשטרת ישראל, הבודקת את שערוריית הקרקעות בשטחים. אכן, לא במקרה אומר שר־המשטרה חיים בר־לב, „על ראש הגנב בוער הכובע".

צמרת חירות במבוכה. מיכאל דקל, סגן שר־הבטחון וחבר־הכנסת המקורב ביותר ליצחק שמיר, נמצא על כוונת המשטרה. שניים מחברי מרכז התנועה, אבי צור וקלוד מלכה, נעצרו על־ידי המשטרה (השני שוחרר אתמול) ונחקרו בפרשת הקרקעות וגם בקשר לחשד של שוחד הבחירות. ואם לא די בכך, מודיעה המשטרה כי בקרוב צפויים מעצרים נוספים בקרב פוליטיקאים בחירות ומקורביהם.

אבי צור וקלוד מלכה היו עוזריו של מיכאל דקל בתקופת שור הקרקעות, משהוקמה ממשלת האחדות הלאומית, ודקל נותר ללא משרד, עברו צור ומלכה לשרת את השר מטעם (שמיר) חיים קורפו. צור מונה לדובר רשות שדות־התעופה, ומלכה מונה לעוזר שר־התחבורה. בתמורה תרם קורפו את יועצו, צחי הנגבי, ללשכת ממלא־מקום־ראש־הממשלה ושר־החוץ, יצחק שמיר.

המבוכה בחירות גדולה במיוחד לאחר שאבי צור בחר, לפחות בתחילת החקירה המשטרתית, החליט לצרף את המפלגה לקו ההגנה שלו. הוא דיבר מפורשות על שוחד בחירות של קבלנים בשטחים, לקופת הליכוד. כבחינת „אם לא תחושו לעזרתי, אפיל אתכם יחד איתי". ואכן, ביום שישי חש רוני מילוא לעזרתו. בתחנת המשטרה בפתח־תקווה נרשמה ההתערבות הברוטאלית ביותר, בתולדות המשפט בישראל, של פוליטיקאי בחקירה משטרתית. מילוא פרץ למשרדי היחידה לחקר פשעים חמורים, התחבק עם אבי צור, טפח על שכמו, חייך לכל עבר, ואולי גם רמז לאבי צור, „אנחנו איתך, בתנאי ש..."

ממתינים בחשש

מכל צמרת חירות, רק מילוא וחיים קופמן פתחו את פיהם בפרשה עדינה זו. כל השאר ממלאים את פיהם מים. מצד אחד הם ממתינים, בחשש לא קטן, להתפתחות החקירה בפרשת צור. מצד שני הם מקווים, כי הפרשה הזו לא תתפתח לפרשת ידלין או עופר ז"ל של חירות, ולא תדרדר את הליכוד למצבו של המערך ערב הבחירות ב־1977.

אולם לפרשה זו יש גם היבט פנים־מפלגתי. דקל, כמו גם מלכה ואבי צור, משתייכים למחנה יצחק שמיר. הראשון מונה רק לאחרונה, חרף התנגדות חריפה של סגן ראש־הממשלה דוד לוי ואנשיו, לתפקיד סגן שר־הבטחון. שר השיכון והבינוי, כמו גם ד"ר בן־אלישר וכמובן שר המסחר והתעשייה אריאל שרון, מצפים להתפתחויות בפרשה. הם ודאי לא יצטערו, אם אבי צור יקח איתו במדרון את מיכאל דקל. שרי השיכון והמסחר והתעשייה בוודאי גם לא יישבו שבעה, אם הפרשה תכרסם במעמדו הציבורי והמפלגתי של יצחק שמיר. אתמול ירה דוד לוי מגמות ראשון בכיוון זה, „התרעתי נגד השיטות של מיכאל דקל".

יצחק שמיר בינתיים שותק. הוא יכול רק להפסיק בפרשה זו. אולם אין ספק, שרוני מילוא לא היה עושה צעד נגד השר בר־לב ומשטרת ישראל, בלי האישור של השר הממונה עליו.

טאקטיקה מעניינת

למנחם בגין היתה טאקטיקה מעניינת של מאבק ביריביו. כשהעיתונות תקפה אותו, הוא עשה כל מאמץ כדי ליצור דה־לגיטימציה, בקרב הציבור, לעיתונות ולעיתונאים. כשנדמה היה לו כי הקיבוצים הם אויביו, הוא מיהר להצמיד להם את קין. לא מאבק, לא נסיון לשכנע, דה־לגיטימציה.

סגן השר רוני מילוא וח"כ חיים קופמן בחרו ממש באותה טאקטיקה בפרשת הקרקעות. „על ראש הגנב בוער הכובע" והשניים חוששים, גם למעמדם, גם למפלגתם, ואולי גם לעתיד ההתנחלויות. מה עושים? מנצלים את החסינות של הכנסת, כדי ליצור דה לגיטימציה של שר־המשטרה חיים בר־לב, ומשטרת ישראל.

לא כולם בליכוד מסכימים עם טאקטיקה זו. להיפך. רוב רובם של השרים בחרות ובליברלים, וכמעט כל חברי־הכנסת של סיעות אלו, מתנגדים לה. קודם כל, מילוא וקופמן אינם מנחם בגין, וגם משטרת ישראל אינה העיתונות או הקיבוצים. ושנית, דרך מאבק זו מסוכנת ביותר לאושיות הדמוקראטיה בישראל. בעיקר הכרסום במעמדה של משטרת ישראל.

וקיים גם היבט נוסף. היום אתה לא מאפשר חקירת מקורביך, דקל, צור, מלכה, בפרשה אל"ף, ומחר תמנע את העמדתה לדין של יעל מוריץ (מקורבת לצמרת הליבראלית), בפרשה בי"ת. ומה יהיה עם ברש, יונתן זוכוביצקי, האחים גינדי, עמוס אורוני — כולם מקורבים לליכוד?

לפני כחודש תקף הליכוד, כולל השר שמיר, את היועץ המשפטי לממשלה, יצחק זמיר. כמה מדוברי הליכוד, ושמיר בתוכם, ניסו לעשות דה־לגיטימציה לפרופסור זמיר אישית. עכשיו הגיע תורם של בר־לב והמשטרה.

ומי הבא בתור? בית־המשפט העליון?

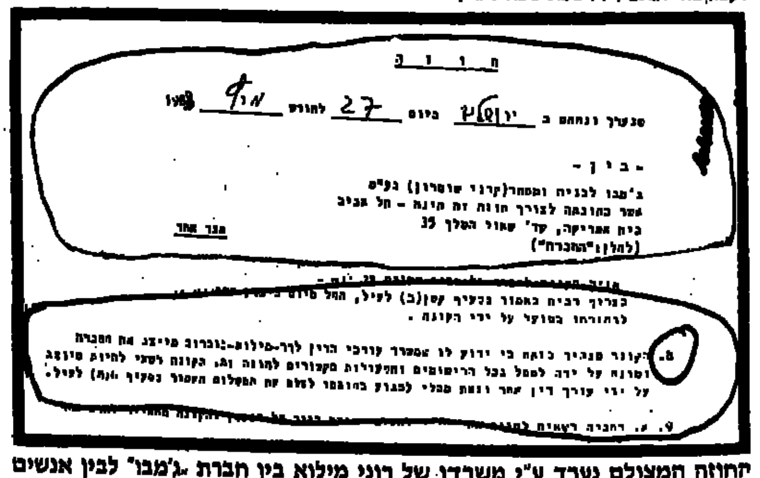
חוזה

שנערך ונחתם ב ירושלים ביום 27 לחודש מאי

- בין -

ג'מבו לבניה ומסחר (קרני שומרון) בע"מ
אשר כתובתה לצורך חוזה זה הינה - תל אביב
בית אמריקה, שד' שאול המלך 35
(להלן: "החברה")

מצד אחד

8. הקונה מצהיר בזאת כי ידוע לו שמשרד עורכי הדין לרר־מילוא־בוברוב מייצג את החברה ...

החוזה המצולם נערך ע"י משרדו של רוני מילוא בין חברת „ג'מבו" לבין אנשים שביקשו להתגורר בשטחים ב־1983. הוא מצוי כיום בידי המשטרה החוקרת בשערוריית הקרקעות בגדה.

חוצפה לאומית

מאת אשר שילוני

בכל פעם מחדש אנו נדהמים מתרבות — יותר נכון חוסר תרבות — השלטונית־פוליטית של אלה שאימצו לעצמם, תוך גניבת־דעת, את הכינוי „המחנה הלאומי". „תרבות" שמגיעה עתה לשיא חדש, עם פרשת המעורבים בגזל הקרקעות, ושרוברייה הקולניים הם חברי־הכנסת מילוא־את־קופמן. לכאורה, אפשר היה לצפות ממפלגה כה לאומית־ממלכתית־פטריוטית, שדווקא היא תכבד את הזרועות השלטוניות־ממלכתיות ודווקא היא תילחם נגד כל מי שינסה להמעיט בכבודו של השלטון ומוסדותיו. אבל, זה רק לכאורה. במציאות, ספק אם יש עוד גוף, אישיות או מפלגה יהודית, שפוגעים בצורה כה בוטה וגסה באושיות השלטון, הממשלה, והזרועות הממלכתיות־שיפוטיות, כפי שעושה זאת הליכוד ושותפיו.

אינך צריך להיות מאוהדי מפלגת העבודה כדי לטפוח על שכמה בראותך כיצד היא נהגה כאשר מישהו מעסקניה נחשד בפלילים. עוד זכור איך מוצה הדין עם מי שהתמנה להיות נגיד בנק ישראל, אשר ידלין. איש ממפלגת העבודה לא ניסה להתערב כהוא זה לטובתו של ידלין, אפילו לא בשלבים המוקדמים של חקירתו.

וזכורה גם פרשת החשדות נגד שר־השיכון אברהם עופר — פרשה שהסתיימה באופן טראגי, מבלי שאיש ניסה להשתיקה מלכתחילה. זכור כיצד מוצה הדין עם ראש־הממשלה עצמו, יצחק רבין, בשל חופן הדולרים שהיו בחשבון רעייתו בארה"ב.

הליכוד ניצל פרשיות אלה עד תום. במחצית שנות השבעים הוא ליבה את השנאה נגד מפא"י המושחתת, רכב על הגל העכור ועלה לשלטון על־מנת להקים משטר בלתי־מושחת. מצחיק וטראגי־קומי כאחד: יצחק רבין שילם ביוקר בעד הדולרים של אשתו. אך הליכוד, כשרק עלה לשלטון, שיחרר את הדולרים מכל פיקוח (והיטיב עם העם).

אין זה מקרה, שהצמד מילוא־את־קופמן מאשים את מנכ"ל המשטרה בפוליטיזציה של המערכת החוקרת, ואולי נאה להם הפתגם „על ראש הגנב בוער הכובע". חברי־הכנסת רוני מילוא וחיים קופמן, כחברים מרכזיים בליכוד הזה, כנראה אינם יכולים לתאר לעצמם משטרה ובתי־דין לא פוליטיים.

לשיא הציניות הגיע ח"כ רוני מילוא, כאשר בא ביום שישי שעבר לפתח־תקווה, ושוחח ארוכות עם ראש היחידה הארצית לחקירת המעורבים בגזל הקרקעות; הוא מתחבק ומתנשק עם אחד החשודים העיקריים בפרשה, ולכלי התקשורת הוא אומר, בלי להניד עפעף, שבא למשטרה להתלונן נגד כלאס והתקש"ם. רוני חושב כנראה את כל העם לטיפשים גמורים, והוא חפץ שנאמין לו שלא התערב חלילה־וחס למען חבריו החשודים. החמור הוא, כי רוני מילוא עצמו קשור בעקיפין לפרשה, לכאורה. דן כסלו מגלה אתמול בעיתון הארץ, שמילוא היה שותף פעיל במשרד עורכי־הדין בו נכתבו רבים מאותם חוזי הקרקעות שמפניהם הוזהרה פליאה אלבק, את הקונים, כי הם שמים את כספם על קרן הצבי. הוא, רוני מילוא אישית, לא היה מעורב בעסקי הקרקעות, אבל קשה להניח שלא ידע מה הולך שם.

אך לאיש הזה יש כנראה עור פיל ודבר לא ירסן אותו. אין לו אפילו תחושה מינימלית של אחריות מיניסטריאלית, כסגן שר־החוץ, כלפי הרשויות הממלכתיות שהוא, כסגן שר, חלק מהן.

את יצחק רבין, בהיותו ראש־הממשלה, תקפו בגלל כמה דולרים של אשתו. האם יהיה זה מופרז לדרוש, שיחקרו את ח"כ רוני מילוא בחשד של התערבותו בחקירה ונסיונו להשפיע על מהלכה?

ממשלת האחדות לא תיפול...

ביחידה לחקירת פשעים חמורים במטה הארצי עובדים אל תוך הלילה. כל יום „מייצרת" פרשיית הקרקעות חדשות טריות שמובילות למעצרם של בכירים ■ האם כל אלה יזעזעו את המערכת המפלגתית?

מאת אבי בניהו

ביחידה לחקירת פשעים חמורים במטה הארצי נמשכת העבודה בנושא הקרקעות אל תוך הלילה. חוקרי היחידה יושבים מול אלפי מסמכים, עדויות, חוזים שנחתמו ומפות חלקות קרקע. מדי יום מייצרת פרשה זו חדשות טריות ומתווספים מעצרים נוספים. השאלה המרכזית בימים האחרונים היתה, מתי יגיעו רשמית לסגן השר דקל והאם תימשך החקירה „צפונה", לעבר שרים ובכירים אחרים בתנועת החירות ובליכוד. אתמול כבר היה ידוע כי הפרשה עומדת להתפשט לכיוון תנועת התחייה, והתהלכו שמועות על מעצרו האפשרי של עורך־דין ידוע המשתייך ל„תחייה", ששמו נקשר בפרשה.

פרשת גזל הקרקעות בשטחים נחקרת זה זמן רב במשרדי היחידה לחקירת פשעים חמורים. מאז הגישה פליאה אלבק ממשרד המשפטים את כל החומר בעניין. עדותו של מוחמד עודא, סוחר הקרקעות בשטחים, ושל אחרים על תרומות לטובת הליכוד נתנו לפרשה גובה ועוצמה של שערוריה פוליטית, שיכולה להכות חזק במפלגה העומדת ליטול בקרוב את הגה השלטון. על־פי חשד של חוקרי המשטרה, העבירו סוחרי הקרקעות בשטחים סכומי כסף ענקיים לטובת קרנות בתנועת החירות. הבולטת בהן היא הקרן „אנחנו ממשיכים", שמימנה את מאות האוטובוסים שהוציא הליכוד לפני הבחירות האחרונות ואלו שקדמו להן, במיבצע „אנחנו על המפה" ו„המפה החדשה של הליכוד". תמורת הכספים הללו ניפקו בכירים בלשכותיהם של סגני שרים בליכוד אישורי בנייה על קרקעות בשטחים. גם איתן ליבני, חבר־הכנסת לשעבר ומי שכיהן באותה תקופה כגיזבר „חירות", עשוי להישאל על־ידי חוקרי המשטרה בעניין זה. ביממה האחרונה נעצר גם סוחר הקרקעות אברהם שמאי.

עד כה נעצרו בפרשה זו אבי צור, דובר רשות שדות־התעופה, שהיה עוזר סגן־השר דקל; קלוד מלכה, שנעצר איתו ושוחרר אתמול בבית־המשפט בתל־אביב בערבות של 10 מיליון שקלים; עצור גם הקבלן אברהם גינדי, שכתב־האישום נגדו נמצא בהכנה, ובכוונת המשטרה לשקול פנייה לפרקליטות, על־מנת לבקש מארה"ב את הסגרתם של האחים משה ויגאל גינדי, שעזבו את הארץ לפני כחודשיים עם בני משפחותיהם. אם לא יזדרזו אנשי המשטרה לבקש את הסגרתם, ייתכן שהאחים גינדי „ידלגו" מארה"ב לארץ אחרת, שאין לישראל הסכם הסגרת מבוקשים עימה. עצור נוסף הוא תא"ל (מיל') יואל גונן (גורודיש), ששימש כמנהל בחברת „האחים גינדי".

פרשת גזל הקרקעות, אם תתפתח ותסתעף, עשויה להוביל למעצרם של בכירים יותר ולזעזע את המערכת המפלגתית. משטרת ישראל ושר־המשטרה יודעים עובדה זו היטב, אם כי השר עצמו התבטא אתמול כי אין. הוא סבור שהפרשה תגרום להפלת ממשלת האחדות.

אבל גם דוד לוי, שר השיכון והבינוי, שמיהר להכריז, כי כבר אז התריע נגד הנוהלים הקלוקלים שניהלו חברי בליכוד בנושאי הקרקעות והקרנות, גם הוא כמובן יודע, כי מקור הפרשה הוא בשלטון הכיבוש, בשליטה על עם אחר וכל התופעות הנלוות אליו.

המפלט האחרון של הגנב

מאת לוי מורב

פרשת הקרקעות, שמתגלגלת והולכת לפרשת תנועת החירות, חשפה השבוע, מחדש, את פניהם המכוערים של מכורי ההתנחלויות בשטחים הכבושים.

במשך שנים, מאז התירה ממשלת בגין רכישת קרקעות בגדה המערבית על־ידי אנשים פרטיים, מתנהל גזל מאורגן של אדמות מידי ערבים. כל עוד היה מדובר בשוד של פלשתינים לא חרג העניין מגבולות של פיקוח עיתונאי שוטף בעמודים הפנימיים של העיתונים. אולם ברגע בו התברר שגזל ערבים והתנהלו גם מעשים עוקצים ולפי חקירות משטרה מדובר במעשים של שוחד בכיבוש, הטעיית קונים ואי־סיפוק הסחורה, התעוררה הארץ לחיים.

במילים אחרות, לא מדובר בשערוריית שוד אדמות ערבים. מדובר בפרשת שוחד ורמאות פשוטה. חברות הבנייה המעורבות בחקירה המשטרתית הבטיחו ללקוחות התמימים וילות מפוארות ואוויר צח, גבו מקדמות ותשלומים שוטפים, ובפועל — לא כלום, ולא בטיח, וגם לא עשרות אלפי דולרים (לפחות) ששילמו עבור החלום של וילה בשטחים ה„משוחררים".

כלומר, לא מדובר כאן בחקירת גזל קרקעות, אלא בגזל פשוט יותר — גזל כסף, אבל לא סיפקו את הסחורה. התגובה של אנשי הליכוד לא איחרה לבוא. במקום להתנצל בפני הקורבנות המרומים, במקום להתנצל ערב הציבור, במקום לשתוק ולתת למשטרה לעשות את עבודתה — הם עברו למתקפה נגדית.

„החקירה בפרשה הופכת למסע נגד ההתיישבות". טענו חוגים בליכוד, פורסם בעיתונים, והגדיל לעשות הקריקטוריסט של „מעריב", דוש, פירסם קריקטורה בה רואים את „שישליק" — המסע נגד ההתנחלויות" — בוער באש, שהבעירו השמאלנים (אלא מי).

אני מוכרח להודות שאני לא מבין מה איכפת לדוש אם יגלו שמישהו רימה יהודים, גנב ולקח שוחד. הרי מצווה לחשוף מי שמרמה יהודים, בסופו של דבר, גם מנקודת־ראותו של מי שתומך בהתיישבות יהודית בשטחים הכבושים. האינטרס צריך להיות שיגלו את האמת, שיחשפו את הפושעים, אם אכן כאלה הם, ושהמורשעים ישבו בכלא. הם הרי פשעו לא רק נגד יהודים תמימים מחולון וראשון־לציון, שחלמו חלום מתוק על וילה עם גג רעפים ושלושה מפלסים — הם פשעו קודם כל נגד ההתיישבות. במקרים של גזל קרקעות מערבים אפשר להבין מדוע לא רוצים דוש וחבריו לדעת את האמת, אבל במקרה הנוכחי היו מרומים בקבלנים שלא כנו, שלא ביצעו את ההתיישבות.

נותרת אפוא האפשרות שכל הדיבורים על „מסע נגד ההתנחלויות" אינם אלא עלה־תאנה, שמאחוריו מנסים להסתתר נוכלים, שגנבו מיליוני דולרים מתמימים, והעבירו, כביכול, לקרנות מפלגתיות של הליכוד, ובדרך גם דאגו קצת לעצמם. במקרה כזה המסע נגד ההתנחלויות הוא של הדולרים בכיסם שלהם, ועל כך אסור לעבור בשתיקה.

עסק־ביש לטווח הארוך

מאת בן־דרור ימיני

צריך להיות [illegible] גמור כדי להפעיל מרגל יהודי במדינה ידידותית. זה לא עסק־ביש פוליטי, זה הרבה יותר חמור. במצרים הופעלו יהודים במקום שממילא היהודים לא סבלו בו מעודף זכויות. זאת לא חוכמה גדולה, אבל זה פחות חמור מלהפעיל יהודי במקום בו היהודים נאמנים למדינתם, וגם תומכים במדינת ישראל. זה כבר עסק־ביש היסטורי.

אם עד עכשיו לא היו האנטישמים יכולים להמחיש את הסכנה שבנאמנות הכפולה, באה פרשת פולרד והעניקה להם, על מגש של כסף, את מה שביקשו. מכאן והלאה זו לא תהיה עלילה אנטישמית דמיונית. מכאן והלאה זה אירוע היסטורי, שישראלים אשמים בקיומו.

לא ג'ונתן פולרד מעד ונכשל, אלא מגייסיו חסרי התבונה. בקרב מיליוני יהודים בארה"ב ודאי שיש עוד רבים כמותו, שמסיבות נפשיות, כלכליות ואפילו עקרוניות, מוכנים לרגל למען מדינת היהודים. כמה מהם, מכוח תורת ההסתברות, הגיעו לעמדות רגישות וכאשר הם באים לנציגים ישראלים ואומרים להם — אנחנו מוכנים לעבוד למענכם, צריך לברוח מהם כמו מאש, ולדאוג שהללו לא יצליחו ליצור קשר עם אף גורם ישראלי אחר. צריך לשקול — אולי — אפילו את הסימתם בהירככייה מערכת הבטחון האמריקנית, כדי שלא יהיה צל של סיכוי שהפיתוי יעלה עם הזמן. אם רוצה ישראל להפעיל מערכת ריגול בארה"ב — וזה כבר סיפור אחר — כדאי שתמצא נוצרים, הינדים, מוסלמים או מישהו ממוסידי הרי קרישנה. רק לא יהודים.

אותם יכולים לגנות על עצמם. קשר שתיקה על הנושא. לא כך שר ההיסטוריה. לא כך האנטישמים. בגמת שיחסי ישראל־ארה"ב הם עניין שולי בכל הפרשה האומללה הזאת. הלוואי ותתבדה, אבל מקור הרעה עלול להיות יחסי גויים־יהודים־ישראל בשנים הבאות. נאמנותו של כל יהודי, בעיקר בארה"ב, תעמוד מכאן ואילך במבחן. אנטישמיות, ושאר מצוקות גזרו היהודים על עצמם, וגזרו עליהם אוייביהם. כמה פרשות להשתלב ולהיות חלק מקובל וכשר במדינות בהן חיו. לעיתים הבליטו משתלבים למיניהם את שנאתם ליהדות, אחר־כך לציונות, ואחר־כך לישראל, כדי להוכיח את נאמנותם. והנה, הגענו לימים קצת יותר טובים. בארה"ב — יותר ממדינות אחרות במערב — השתחררו היהודים מתסמונות היסטוריות מסויימות, והוכיחו שאפשר להיות אזרחים נאמנים גם בלי להתנכר למדינת היהודים. לא כל זה, אבל משהו מזה, עלול לרדת לטמיון.

אירועים היסטוריים, בדרך כלל, אינם נראים כבאלה בשעה שהם מתחוללים. מימד הזמן מעלה ומוריד בהם, והם משנים כליל את משמעותם. כאירוע ביחסי ישראל־ארה"ב תישכח פרשת פולרד כלא היתה. כאירוע בתהליך השתלבותם של יהודים במדינות המערב, זה עלול להיות עסק ביש היסטורי. מי שחושב שתהליך השתלבות היהודים תם ונשלם — מצוי באשליה מסוכנת. מתחת לרקמה החיצונית — האומרת, סיפור השתלבות — קיימות ירושות רקמת אמונה, רווית מיתוסים, אמונות ודעות קדומות. אלה אינם דברים של נכון לעכשיו. העכשיו הוא תוצאה של תהליכים ואירועים, שלעיתים עלולה תזוזה אחת לשנותם.

פוליטיקאים אינם לומדים מההיסטוריה, ולא משום שאינם יודעים את ההיסטוריה. ההיסטוריה לעולם אינה חוזרת על עצמה, ועל כן מתחכמים פוליטיקאים, אלא שפוליטיקאים לעולם חוזרים על שגיאותיהם. אפשר שלא להשוות בין מצב היהודים בגרמניה בשנות העשרים למצב היהודים בארה"ב בשנות השמונים, כי זה לא אותו דבר. וזה לא אומר שלא צריך ללמוד מההיסטוריה. גם הטרור לא הורגה מעולם ביד קשה. ובכל זאת חוזרים פוליטיקאים לסיסמאות של יד קשה, ולמרות שתופעת טרור אחת אינה דומה לתופעת טרור אחרת. — שהרי ההיסטוריה אינה חוזרת, — חוזרים חכמים על אותן תגובות לטרור — שהרי טעות לעולם חוזרת.

בימים הקרובים לא נשמע על התגברות מתאומות בתופעות אנטישמיות בארה"ב, וזה לא צריך להשקיט אותנו. בגידתו של יהודי במדינתו אינה עניין לתגובה מיידית, אלא לאירוע שיחלחל עמוק בתודעתם של יהודים. חשיבותו של האירוע מצויה דווקא בכך שלא יופיע בכותרות הראשיות, אלא שמכאן ואילך יהיה קיים ברקע. ספק גדול אם בכלל אפשר יהיה לבדוק את השפעתו, שכן ברי שהנוגעים ינסו להמעיט בחשיבותו. בכל מקרה, צריך להתפלל ולקוות, שכשתופיע מהדורה נוספת של "מצעד האיוולת", לא תהיה פרשת פולרד פרק נוסף במצעד.

נאמנות כפולה ולגיטימית

מאת ח"כ מרדכי בר־און

פרשת פולארד חושפת את המבוכה שאחזה ביהודי ארה"ב בהיקלעם פעם נוספת בין המצרים: נאמנותם לארצם ואהדתם למדינת ישראל ■ יחד עם זאת מורגש ביטחונה העצמי של קהילה זו, המקיימת "נאמנות כפולה" בריש־גלי וללא מורא

פרשת הריגול של ג'ונתן פולארד החזירה אל תשומת הלב הציבורית את שאלת הנאמנות הכפולה של יהודי ארצות־הברית. חוגי הימין בישראל לא פסחו גם הפעם על ההזדמנות להשמיץ את יהודי התפוצות ולשאוב קמצוץ של סיפוק מפוקפק מן המבוכה שאחזה ביהודי ארה"ב לנוכח הפרשה, בהיקלעם פעם נוספת אל בין המצרים: נאמנותם למדינתם ארצות־הברית מחד גיסא ואהדתם למדינת ישראל מאידך גיסא; כאילו היתה זו שוב הוכחה ניצחת לעדיפותה המוסרית והקיומית של הציונות, המונעת ממגשימיה מבוכות וקרעים מעין אלה, האוחזים מדי פעם ביהדות הגולה.

מחקר מאלף שערך לפני שנים רבות הפרופסור אהרון אנטונובסקי מאוניברסיטת באר־שבע, בקשר לתגובתה של יהדות ארה"ב בעת משפטם של הזוג היהודי יוליוס ואתל רוזנברג, שהורשעו ולבסוף הוצאו להורג בגין ריגול אטומי לטובת ברית־המועצות, חשף בזמנו תופעה מעניינת. יהודים רבים נטו להפגין את הפטריוטיות האמריקנית שלהם יותר מלא יהודים, על־ידי כך שהצדיקו בלהט מופרז את גזר דין המוות שנגזר על הזוג ובאמצעות הסתייגות מודגשת מ"בגידתם".

מימצאים אלה ואחרים הסבירו בשנות החמישים את העובדה, שרבים מיהודי ארה"ב טרם הגיעו אז למעמד של ביטחון בלתי מסויג באזרחותם האמריקנית, והיו ערים תוך חשדנות לא מבוטלת לחשש שמא הגויים לא יבטחו בנאמנותם ובכנותו של הפטריוטיזם שלהם.

האומנם חוזרת פרשת פולארד וחושפת תולשת־דעת זו מחדש? האומנם ממשיכים יהודי ארצות־הברית לחוש עצמם בעומק ליבם כמיעוט חשוד, שאינו מצליח לסלק מעליו את זרותו הבסיסית בתוככי החברה האמריקנית?

לכאורה, חמור מקרהו של פולארד מן ההיבט היהודי מן המקרה של הרוזנברגים, שהרי הזוג רוזנברג ריגל לטובת ברית־המועצות ודבר היותם יהודים לא היה אלא פן מיקרי ולא רלוונטי של פרשת ריגולם, שהרי באותה תקופה נתפסו ונשפטו מרגלים לא מעטים ממוצא לא יהודי; ואילו יונתן פולארד מואשם בכך שהוא, היהודי־האמריקני, ריגל לטובתה של מדינת היהודים.

* * *

בעשרים השנים שחלפו שררו בין ישראל לארצות־הברית יחסי ידידות פעילה, ואף שנתגלעו מדי פעם חילוקי־דעות בעניינים מדיניים שונים, לא היו האינטרסים של שתי המדינות מנוגדים עד כדי כך שיהודי ארצות הברית נדרשו להכריע לכאן או לכאן. יחסי ישראל וארה"ב היו מעומתים באופן קוטבי כפעם האחרונה בימי מבצע "קדש", כאשר נשיא ארה"ב דרש מישראל בחריפות, ואפילו במידה מסוימת של ברוטאליות, להפסיק את האש ולסגת מסיני. ואכן, ימים אלה, שהיו גם קרובים למדי לימי מקארתי ופרשיות הריגול, היו מלאי מכאובים ולבטים בקרב המנהיגות היהודית. אך לאושרם של יהודי ארה"ב לא נעמדו בפני הדילמה המכאיבה זה שנות דור. בפרשת פולארד, צפה בעיית הנאמנות במלוא חריפותה, לפחות במישור הסמלי והתודעתי. מידה של עצבנות, אמביוולנטיות ומבוכה נתגלתה גם בדבריהם של מנהיגים יהודים מארצות־הברית, שהודמנו בימים האחרונים לישראל. אין ספק מעדותם של אלה, שפרשה זו גורמת להם אי־נעימות רבה.

אני נוטה להניח, שמחקר יסודי אף יחשוף שבקרב האוכלוסיה הלא יהודית בארה"ב התעוררה פה ושם התמיהה בדבר נאמנותם של יהודי ארה"ב, כאשר על הפרק עומד אינטרס ישיר ומובהק של "מולדתם השניה" — ישראל: ושבין כה וכה, יהודים רבים הרהרו באפשרות שהגויים יחשבו כך, ודאגה בכיוון זה כירסמה בליבם.

* * *

אף־על־פי־כן ודווקא משום כך, יהיה זה חשוב להצביע על הדרך הארוכה שעברה יהדות ארצות־הברית מאז שנות החמישים. לא רק מצד הביטחון העצמי שלהם כאזרחי ארה"ב ומצד מקובלותם כאזרחים שווים במדינתם, אלא אפילו מצד הלגיטימיות שהשיגו בעיני הרוב המכריע של אזרחי ארצות־הברית ובעיני עצמם לקיים את אותה "נאמנות כפולה" בריש גלי וללא מורא, ולתבוע אותה לעצמם כזכות אלמנטרית של בני התרבות המערבית.

ההסתייגות הפומבית של ממשלת ישראל מן הפרשה מקלה כמובן על המנהיגות היהודית לבטא בתוקף וללא היסוס את הסתייגותם־הם מעצם המעשה. הם רואים את עצמם אזרחי ארצות־הברית ובצדק רואים הם את עצמם רשאים, ואולי אף חייבים, להביע הסתייגות מכל מעשה הפוגע בביטחון מדינתם. אף־על־פי־כן, לא חששו מנהיגים יהודים להוקיע בעת ובעונה אחת את מידת הניפוח שנקטו השלטונות בארה"ב, והשימוש הפסול, לדעתם, שעשו באמצעי התקשורת בבואם לחשוף את הפרשה, וללחוץ על ממשלת ישראל.

ההבדל העצום בין האווירה הציבורית השוררת סביב פרשה זו ובמיוחד האווירה השוררת בתוככי הקהילה היהודית, לבין התגובות שרווחו סביב פרשות דומות בשנות החמישים, אינו נעוץ רק בכך שעברו מאז שלושים שנה ושכבה חדשה של יהודים בני הדור השני והשלישי צמחו אל תוך החברה האמריקנית ותפסו את מקומם הראוי להם — אלא גם בשינויים מוסריים ורוחניים עמוקים שחלו בדור הזה, הן באתוס ובנורמות שהיכו שורש בקרב הקהילה היהודית והן בערכי היסוד של החברה האמריקנית בכללותה.

המהפך האדיר שחוללה מלחמת ששת־הימים בקרב יהודי ארה"ב התבטא בראש ובראשונה בכך, שההכרה בחיוניותה של ישראל להמשך הקיום היהודי באמריקה הפך לנחלת הקהילה המאורגנת ומנהיגיה מקצה אל קצה. ישראל כמוקד הזדהות, כמרחב פעילות וכמנוף חינוכי הפכה זה מכבר לאחד מנכסי צאן ברזל של יהדות זו, והזדהותה הפומבית עם מדינת ישראל עמדה במבחנים רבים והפכה חלק מן הנוף המוכר והמקובל בחברה האמריקנית.

מבחינה זו, הצהירו יהודי ארצות הברית על כך שמדינת ישראל היא אכן מולדת רוחנית להם, מעין "מולדת שנייה" ושאהבתם וזיקתם למדינה זו אינה חייבת לעמוד בסתירה לנאמנותם האזרחית למדינתם שלהם. פעילותם האינטנסיבית של יהודי ארצות־הברית בפרהסיה וללא כחל ושרק למען ישראל כבשה לה מעמד לא רק בקרב הקהילה, אלא אף התקבלה כדבר מובן מאליו בעיני האחרים. תהליך זה התאפשר והצליח, כי הוא עלה בקנה אחד עם תהליכים רוחניים שטילטלו את החברה האמריקנית בכללותה בעקבות מלחמת וייטנאם ומרד "דור הפרחים"; הפטריוטיזם הוולגארי והפשטני של ארצות־הברית בתקופה שלפני מלחמת העולם השנייה וימי מקארתי, פינה את מקומו להבנה הרבה יותר מגוונת ומתוחכמת של מערך הנאמנויות להם זכאי היחיד. במקום תפיסה יעקובינית המעמידה את המדינה כגורם בלעדי ועליון, המסלק הצידה כל שיקול אחר, רווחת היום בארצות־הברית תפיסת המדינה כמסגרת פונקציונאלית חיונית, התובעת נאמנות בלתי מסויגת בכמה וכמה תחומים (חוקים, תשלום מיסים, שירות צבאי כשהוא נדרש), אך אין בכוחה לכבוש את מלוא מרחב זהותו של היחיד והיא משאירה לו שדה נרחב למערך נאמנויות, זיקות ותכנים אחרים.

* * *

אין ספק שאבירי הפטריוטיזם הפשטני ממחנה "התחייה" ו"גוש אמונים" עוד ירבו לצטט באוזנינו ביטויי אנטישמיות שיופיעו בשבועות הקרובים בתקשורת התולים את שנאתם גם בפרשת פולארד. אך היוצאים מן הכלל הללו לא יבואו אלא להעיד על הכלל, היינו על השינוי האדיר שחל בראיית יהדות ארצות־הברית את עצמה, בתפיסתה את ישראל ומקומה בריקמת חייו של העם היהודי בימינו ובערכי היסוד שלהם וכל הנוגע לחיים בין היחיד למסגרות הפוליטיות בהן הוא חי.

דע עקא — שעה שהעולם המערבי הולך ומתרחק מתפיסות לאומניות צרות ואנכרוניסטיות, הולכות הללו ומתחזקות אצלנו. יש לקוות שדווקא פרשה זו תאפשר לחלקים מן הציבוריות הישראלית לשוב ולהרהר בערכי היסוד של הציונות, של היהדות ושל מקום האדם בעולם המודרני.

אניטה שפירא בעקבות השוה"צ (1)

מצפן להולכים, עוגן לנשארים

מאת זלמן ליבנה

לאחר פירסום סיפרה של פרופסור אניטה שפירא, "ברל", התקיים בקיבוץ עין־השופט דו־שיח בין המחברת לבין יעקב חזן, ובו נפרשה יריעה רחבה ומרתקת של עמדות ברל לבעיות תנועת הפועלים והעם היהודי. ברור היה שיעלו גם עמדותיו ויחסו כלפי השומר־הצעיר. עד היום מנקרים במחשבתי המשפטים הבאים מאותו ערב: "החינוך של השומר הצעיר מביא לשמד של הנוער" — נאום ברל, ודברי יעקב חזן: "אנו הצלנו נוער משמד".

לא קשה לנחש בצד מי התייצבה אניטה שפירא. עקביות זו שלה, שהיתה רדומה מיספר שנים, נתחדשה לאחרונה מעל דפי "כותרת ראשית" (23.10.85), המביא את הרצאתה בכנס שהתקיים ב"יד ושם". הפעם נושא "מחקרה" היה דווקא מאיר יערי, מורה ומתווה דרכה של אחת התנועות החלוציות השורשיות בציונות ובתנועת העבודה, מתוך כוונה להביא לדיסקרדיטציה רעיונית של השומר־הצעיר על רקע אחת התקופות הרגישות של עמנו — הצלת שארית הפליטה.

בשנת 1946 הייתי חבר משלחת היישוב לפולין יחד עם פנחס רשיש, ליובה לויטה וד"ר מ. קורץ. נשארתי ופעלתי בפולין עד לאביב 1947, ואני תוהה מה הביא את פרופ' אניטה שפירא להעלות ספקות לגבי עמדותיו הנחרצות של מאיר יערי ביחס לצורך לעלות לארץ־ישראל באותם הימים, האם על ידי פגיעה במאיר יערי, אין אניטה שפירא מתכוונת לדיסקרדיטציה של השומר־הצעיר בדרכו הציונית? בראיון הטלוויזיוני שואל דן מרגלית בעקבותיה, "ואולי מאיר יערי היה באמת נגד הבריחה?" ישראל גוטמן עונה בשלילה, ותוך חיוך נסוך על פניה של אניטה שפירא. אין סילוף היסטורי יותר גדול בתולדות יהודי פולין אחרי מלחמת העולם השנייה, מאשר הטלת ספק בעמדת תנועת השומר־הצעיר ומאיר יערי ביחס להכרת יציאתה המוחלטת של שארית הפליטה מפולין. היה ויכוח על קצב היציאה ואפשרויותיה, כאשר הדרכים לארץ היו חסומות ומחנות העקורים בגרמניה עברו על גדותיהם.

שלילת הגולה

חובה היא להזכיר לדור שלא ידע את השומר־הצעיר, כי ההגשמה — העלייה לארץ ישראל היתה נשמת אפה של תנועה זו וכל מי שלא עלה — לא יכול להשתייך לתנועה זו. היתה זו ציונות ראליסטית ואכזרית. למאיר יערי חלק מכריע בעמדות אלה, ששללו את הגולה והוליכו בדרך הארוכה לארץ־ישראל עשרות אלפים צעירים, שהשתייכו לתנועה, והצילו אותם למען הציונות וארץ־ישראל. האם יעלה על הדעת, שדווקא אחרי חורבן יהדות אירופה והתנפצות כל התיאוריות האנטי־ציוניות, מאיר יערי אשר הוליך חלוצים לבניין קיבוצים בארץ, הוא אשר יתנגד לעלייה? אין מובאות, אשר להביא את ספריה, מאמריה, נאומיו של מאיר יערי ולהוכיח את עמדותיו על שלילת הגולה וריכוז היהודים בארץ־ישראל.

קצרה היריעה לעסוק בהבדלי הדעות והעמדות בתוך שארית הפליטה ביחס למדינה יהודית, וויכוח התנהל בארץ וכן בין שרידי התנועות החלוציות. נכון הוא שמיד עם תום המלחמה היה שלב של רצון להקים אחדות בין השומר־הצעיר ו"הדרור". לא מאיר יערי פירק את השותפות הזאת, כי אם שרידי התנועות הגיעו בעצמם למסקנה זו, על רקע הקיום התנועתי הנפרד שלה, בארץ. גם הבריחה בשלביה הראשונים נישאה על־ידי אותם שרידים, שבתחושה ציונית הנובעת מחינוכם התנועתי, הוליכו את המהלך ההיסטורי הזה, שאין רבים כמוהו בהיסטוריה של היהודים אחרי המלחמה האחרונה.

דומני שקריאתו של מאיר יערי, "עלינו להיות מצפן לבורחים ועוגן לנשארים", הושמעה לראשונה בכינוס השומר־הצעיר בבראטיסלאבה בסתיו 1946, בו השתתפו רוב נציגי התנועה ממזרח אירופה. באותו זמן עבר כבר הגל הגדול של הבריחה מפולין, בעיקר אחרי הפוגרום בקילצה, ביולי 1946. הריפאטריאציה של היהודים מברית המועצות לפולין כמעט נפסקה. עשרות אלפי יהודים נשארו עוד בפולין, וביניהם המסגרות של התנועות החלוציות — בתי ילדים, בתי הנוער, קיבוצי ההכשרה, הקינים, המפלגות הציוניות והעיקר — המוני יהודים, שלא יצאו את פולין. נוכח עובדה זו, האם התנועות החלוציות צריכות היו להתפרק מרצון ולעזוב את היהודים לנפשם ולהשפעת הקומוניסטים היהודים ודומיהם, שכל הזמן נלחמו בציונות?

ללכת עם ההולכים

אביא מובאה מספרו של מאיר יערי "בדרך ארוכה", הפרק "מסעות בגולה": "בכינוס בבראטיסלאבה לא כולם היו סבורים כמוני. הובעו גם היסוסים וספיקות. היו שטענו, כי הבריחה היא סטיכית ואינה תלויה ברצון איש. היהודים בורחים על נפשם והולכים לכל עבר בלי לשאול לתכלית. אין אנו רשאים לנער חוצנו מתנועה סטיכית של יהודים מוכי אסון. עלינו להיצמד אליהם וללוותם בכל אשר ישנו. עלינו ללכת עם ההולכים. אבל בה בשעה גם ליישר את גבם של הנשארים. לימיני עמדה המשלחת של התנועה בפולין דווקא. עוד לפני שנה וחצי שלחתי לשם איגרת והזהרתי מפני תעמולה לבריחה מבוהלת. והנה, לאור הנסיון וסך הכל של הבריחה, למדו לדעת, כי לא לשווא הזהרתי. כיום, ברור להם, כי עלינו לשמור על מסגרת התנועה עד לאחרון היהודים. אנו נמשיך להילוות על היוצאים, אבל נמשיך לקלוט ילדים ולטפח קינים. ישנם עוד אלפי ילדים יהודים בבתי נוצרים, אלפי יתומים, וכן ילדים הנוער שנשארו ליד הוריהם. העליתי בפני הכינוס את הסיסמה: "עלינו להיות מצפן לבורחים ועוגן לנשארים"."

ומובאה נוספת: "אין אנו מאמינים בשיקום חיי היהודים באירופה במידה שהדבר תלוי בציונות, עלינו לחתור לחיסול הגולה האירופית והלקה המזרחי בכלל זה".

שימת הרגש של אניטה שפירא, כאילו מאיר יערי היה בעד זה, שהיהודים יישארו בארצות מולדתם, ישתקמו ויעברו תהליך של פרודוקטיביזציה, מעוותת את עמדתו, שהיתה חיסול הגולה, כולל זו של ארצות הדמוקראטיה העממית. מי שרוצה לשים פדות בין עמדת שרידי השומר־הצעיר בפולין, החל מהתלקטותם בלובלין בשנת 1944, לבין עמדת מאיר יערי בנושא "מצפן להולכים — עוגן לנשארים", חוטא לאמת ההיסטורית.

(רשימה ראשונה)

מטען חלול

מאת אלכס פישמן

הבדיחה האחרונה של קהיליית המודיעין העולמית

פרשת הריגול של ג'ונתן פולארד לא הסתיימה עם ההתנצלות הישראלית. לא תסתיים עם השלמת החקירה האמריקנית בנושא זה בארץ, ולא תגיע — לפחות מבחינתה של קהיליית המודיעין הישראלית — לגנוך עם השלמת משפטו. שכן, אחד מתחומי איסוף המידע החיוניים למדינת ישראל — איסוף החומר המדעי, הטכנולוגי, נפגע לאורך זמן.

כאשר ישראל מבצעת קיצוץ בכוחה הצבאי, יש מקום לצפות כי אחד הפיצויים העיקריים על כך ייעשה דרך חידוד מערך ההתראה שלה, קרי, המודיעין על כל שלוחותיו, ולאו־דווקא המודיעין הצבאי בלבד. בתקופה בה חוד החנית של המודיעין צריך היה לקבל שיוף נוסף, צצה פרשת פולארד שגרמה לקהיליית המודיעין נזק ישיר ועקיף, שתוצאותיו יבואו לידי ביטוי עוד זמן רב.

ההתראה המודיעינית אינה מתייחסת אך ורק למישור הצבאי הישיר או למישור האסטרטגי, המתריע בפני כוונות עוינות. התראה מודיעינית פירושה גם להעניק לכוח הצבאי יכולת להתמקד בנושא המחקר והפיתוח הביטחוני העכשווי. זאת, כמגמה לאפשר למערך הטכנולוגי הצבאי להיות מעודכן, לעסוק בפיתוח האמצעים העיקריים ולא לסור מאמצים.

ננסה לאתר כמה נושאים, אשר בהם הפרשה המזורה והמטופשת, כמו זו של פולארד עלולה לגרום נזקים בטווח הקצר והארוך:

● שיתוף הפעולה המודיעיני עם ארה"ב — על־פי פירסומים בארץ שציטטו את העיתונות האמריקנית, נמסר כי ארה"ב ביטלה את ביקור מפקד חיל־האוויר, עמוס לפידות, בארה"ב.

ממערכת היחסים ההדדית ומשיתוף הפעולה ההדוק בתחום המודיעיני, צמחה תועלת לשני הצדדים. בישראל, מטבע הדברים, נטו כדרך־כלל להדגיש את התרומה הישראלית. כך למשל, עיתוני חו"ל טענו, כי האוניה "אקילה לאורו" שהאמריקנים, כביכול, איבדו ליום שלם, וישראל איתרה בעבורם. על־פי פירסומים, ארה"ב גם הסתייעה בישראל באיתור המטוס המצרי שהוביל את חוטפי האוניה האיטלקית.

● פירוק הלשכה שעניינה ריגול מדעי־טכנולוגי — על־פי פירסומים בחו"ל, החליטה ממשלת ישראל לפרק את הלשכה לקשרי מדע, שריכזה באמצעות הנספחויות המדעיות את איסוף החומר המודיעיני המדעי. חשיפתה של הלשכה ופירוקה הם פגיעה קשה בחופש הפעולה של הנציגויות המדעיות של ישראל.

● פגיעה באמינות — פרשת פולארד עלולה ליצור פגיעה באמינותם של שירותי הריגול הישראליים לגבי מקורותיהם. הדרך שבה טופל ג'ונתן פולארד הציגה תמונה של הכנה חובבנית של סוכן ושל מצב בלתי־נסבל — מבחינת מקור המסכן את חייו — כאשר הוא נתפס. אמינותו של שירות מודיעין כלפי מקורותיו נבנית באיטיות ובמאמצים מרובים, עד שהוא מגיע למוניטין המצופה. בפרשת פולארד נהגה ישראל באופן שלא יכול לעורר שום סוכן זר להתגייס לשורותיה. ואין כל חשיבות באיזה מארגוני הביון בישראל מדובר.

את אותם דברים ניתן לומר לגבי מערכת היחסים המקצועית בין שירותי ביון שונים. פגיעה במוניטין אינה מעוררת שיתוף פעולה עם ישראל והחלפת מידע. כישלון מקצועי מן הסוג שהופגן בפרשת פולארד הופך לבדיחה בקהיליית המודיעין העולמית. לפתע מתחילים להתייחס לישראל כאל גורם לא־רציני, שלא כדאי להסתכן ולבוא עימו במגע. גם נושא התדמית של ארגון ביון כל־יכול בעיני האויב, שהוא מרכיב חשוב בהרתעה — נפגע.

פרסים בטחוניים

פירסומים בחו"ל ידעו לספר על סגירת הלשכה לקשרי מדע במשרד הבטחון. אבל בארץ לא קוראים, כנראה, פירסומים בחו"ל. אולי את הלשכה לקשרי מדע סוגרים, אבל על התקנים ובפרט התקנים המקביים מישרה בחו"ל, לא מוותרים.

●●●

פעם חשבתי, שעבודה כשליח מטעם משרד הבטחון היא עניין רציני. תמיד האמנתי או רציתי להאמין, כי משרד הבטחון בתחום זה של חלוקת טובות־הנאה, כלומר, שליחויות למיניהן, שונה משאר משרדי הממשלה. רציתי להאמין שנציגי משרד הבטחון בהם נתקלים בעשרות מדינות, על פני כל היבשות, הם ה"נבחרת", וכל אחד מהם הוא ה"מומחה" בתחום עיסוקו, וכמשרד הבטחון לא משחקים עם תקנים — כל אחד נשלח בדיוק לתקן שיועד למשרה. הלא כל שליח עולה לעם ישראל הון עתק. חשבתי, שכאשר מדובר בבטחון — לא חשוב אם זה רכש בטחוני או קשרים בטחוניים עם מדינות זרות — אין זה מקביל לשליח של משרד העבודה באיזו שהיא קונסוליה.

לפני כשבועיים התבשר פקיד בכיר במשרד הבטחון, כשנתיים וחצי לפני סיום שירותו ופרישתו לגימלאות, כי לאחר מערכת לחצים עניפה למדי שהפעילו הוא והממונה הישיר שלו, זכה לתפקיד של נציג המשרד במדינה באירופה שמערכת היחסים עימה רגישה למדי. לא, אין לנו שום טרוניה כלפי עובד זה, ואין אנו באים אלא לברך אותו ואת משפחתו על שלאחר שנים ארוכות של עבודה מסורה — בין היתר, במשלחות בפאריס, לפני כעשרים שנה, ותפקידי סגן ועוזר לפקידים בכירים במשרד — זכה גם הוא למעט ערנה. את הטענות צריך להפנות למי ששלחו אותו. גם אם רוצים להביע הוקרה לעובד ותיק ומסור, לא זו הדרך הנכונה.

●●●

ביקשנו את התייחסותו של משרד הבטחון, ולהלן התשובה המתייחסת למינויו של הפקיד הנ"ל: מינוי ראש משלחת ו/או נציג משרד הבטחון בחו"ל נעשה בהתאם להמלצת המנכ"ל ואישור המינוי על־ידי שר הבטחון. המינוי מתואם עם ארגון עובדי המשרד.

אם כך, הפנייה לא עוברת לאותו גורם שהמליץ, אלא לאותו גורם שאישר.

מספרים נוסח שרון

ישראל היא נכס לארה"ב במזרח־התיכון. מאז הקמתה סייעה לארה"ב בתחומי המדע, המחקר והפיתוח, בסכום של כ־126 מיליארד דולר. לעומת זאת, סך המלגות והמענקים שנתנה ארה"ב לישראל בתקופה זו מגיע ל־35.6 מיליארד דולר בלבד. נתונים אלה הציג השר אריאל שרון ביום רביעי שעבר, בוועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים בארה"ב, כשהוא מציין כי נתונים אלה לקוחים ממחקר שנערך על־ידי מומחים כלכליים.

מן הדברים, כפי שפורסמו בעיתונות, התרשמנו כי מדובר במחקר שנערך בישראל על־ידי אחד ממוסדות המחקר הכלכליים הידועים. פנינו למספר כלכלנים בכירים במימסד, אולם איש מהם לא הכיר את המחקר.

סופו, שהגענו אל עובר מדינה, כלכלן בכיר, שזכר משהו. הוא אפילו נפגש עם אותו חוקר שממחקרו נלקחו נתונים אלו. מתברר, כי החוקר אינו מומחה כלכלי, ובוודאי אינו "מומחים כלכליים", אלא חוקר אמריקני במדעי המדינה. המחקר נערך לפני חודשים ארוכים באוניברסיטת קליפורניה, במסגרת עבודה על תרומתה האסטרטגית של ישראל לארה"ב.

אותו כלכלן בכיר לא יכול היה לומר לנו על סמך אלו נתונים כלכליים הגיע אותו חוקר אל המספרים שהציג שרון. הוא גם לא ייחס חשיבות מרובה לאותו מחקר. אולם לא זה העיקר. השאלה המרכזית שצריכה להישאל

(המשך בעמוד 10)

"יסעור" בפעולה

מלת קוד | מסוקי תקיפה

הכושי עוד לא עשה את שלו

תמונתו של שדה הקרב העתידי משתנה בכל יום, בכל שעה ובכל רגע, בהתאם לקצב התפתחותה של הטכנולוגיה ומדי כמה שנים מקבל שדה הקרב ממדים שונים בעקבות לקחים שהשיגו צבאות שונים בעולם, שהביאו את התיאוריה לידי ביצוע במלחמות שונות. בשדה קרב זה צריכים לפעול זרועותיו של הצבא, ולחיל־האוויר שמור מקום מרכזי. בעשור האחרון ניתן דגש גדול גם לכוחות הסיוע האוויריים, בפרט למסוקים. הצורך בכוח מסוקים הובן בראשונה בצה"ל במלחמת סיני. במלחמת ששת־הימים פעלו בזירות הקרב מסוקי "סיקורסקי S־58", ולצידם מספר זעום של מסוקי "סופר־פרלון" צרפתיים, שרק חודשים אחדים לפני המלחמה החלו להיקלט בחיל־האוויר הישראלי. מלחמת וייטנאם חידדה את הצורך בכלי־טיס בעל מגבלות פעולה נמוכות, היכולים לפעול בכל שטח, ולמסוקים היה מקום נכבד בפעילותם של כל זרועות הצבא האמריקני. במלחמה זו אף נמצאו למסוק משימות ראשונות של תקיפה.

במלחמת יום הכיפורים פעלו בשדה הקרב מסוקי "יסעור CH־53" אמריקניים, כשלצידם מסוקי "בל־205" ומסוקי ה"סופר פרלון" הוותיקים. מייד לאחר הפסקת המלחמה, הסקת מסקנות ולקחים, החל חיל־האוויר הישראלי בבניית כוח של מסוקי תקיפה, אשר הופעל במהלך מלחמת לבנון וכלל מסוקי קוברה ומסוקי יוז, נוסף על מסוקי "בל־212" וכוח היסעורים והסופר פרלונים.

במלחמת לבנון הוכח הצורך בכוח מסוקים יעיל יותר מאשר בכל מלחמה אחרת בה נטל צה"ל חלק. הדרכים הקשות הפכו את כוח המסוקים הכבדים לכלי התובלה העיקרי של צה"ל, ואלה הטיסו תחמושת, מזון ודלק לקו הראשון במקום שיירות האספקה שנגררו מאחור. שיתוף הפעולה

יואב אביב

(המשך בעמוד 10)

הסימפוניה הבלתי־גמורה

טרם יבשה הדיו של המדור מן השבוע שעבר, שבו הבעתי רצון עז לראות את פניו של סגן שר הביטחון החדש, מיכאל דקל, כאשר יקבל את כתב המינוי שלו, כסגנו של שר, המפרט את סמכויותיו — והנה, כבר ביום שלמחרת הפירסום התרחשה ה"הצגה הגדולה", אלא שלדמיוני היתה הרבה פחות תעוזה מאשר למציאות עצמה.

מיכאל דקל לא התבודד בחדרו עם כתב המינוי. פירוט סמכויותיו ותפקידיו של דקל נערך בלשכת שר הביטחון על־ידי שר הביטחון, כשלצידו יושב יועץ השר לענייני ההתיישבות, שמעון שבס. מכיוון שהיה ברור לשר הביטחון כי סגנו החדש מבקש להמשיך במפעל חייו שבו החל במשרד החקלאות — ההתיישבות, הוכן מראש במשרד הביטחון נייר עבודה, פרי התרוצצות תכופה בין חדרו של

מיכאל דקל — ממי יקבל הוראות?

היועץ לענייני התיישבות ולשכתו של השר, וכך הוגדרו הסמכויות. אי־לכך, נראה היה כי לא ייוותר לשר אלא להציג ברוח טובה את כוונותיו.

שר הביטחון הודיע לסגנו החדש, כי מצא לנכון להעניק לו את העיסוק בהתיישבות שמעבר לקו הירוק, אבל הדגש הוא שמיכאל דקל אינו אחראי להתיישבות בשטחים, אלא רק "מטפל" בהתיישבות זו, כאשר טיפולו ייעשה דרך הצינורות המקובלים במשרד הביטחון, כלומר, המנגנון העומד תחת אחריותו של היועץ לענייני התיישבות, שמעון שבס.

מיכאל דקל הבין את העוקץ, ושאל בתמימות: "אם כך, ממי אני מקבל הוראות במשרד הביטחון, ממך — השר, או מן היועץ לענייני התיישבות, שמעון שבס? בנקודה זו החל להתפתח ויכוח, שכלל חילופי דברים קשים למדי, בנוסח מי מקבל הוראות, מי נותן הוראות, האם אני (מיכאל דקל) עובד לצידו של שבס? מתחתיו? מעליו?

שמעון שבס עשה טעות טאקטית, ובמקום להותיר לשר שלו להוציא בעבורו את הערמונים מן האש, תרם את חלקו לוויכוח הער, כמגמה להגן על נחלתו במשרד. השיחה הופסקה בלי שהתקבלו כל סיכומים, לבד מן העובדה שמיכאל דקל נתן לאנשי שיחו להבין, כי מה שהוצע לו אינו מקובל עליו. רשמית, נקטעה השיחה בגלל פגישה אחרת של רבין עם השליח האמריקני, מרפי, שחילץ אותו בדיעבד, מהמשך הוויכוח.

הסימפוניה הבלתי־גמורה טרם הסתיימה, ומאז לא שבו השלושה לדון בנושא. בינתיים, לרווחת אנשי המשרד, עסוק מיכאל דקל בפרשה המרתקת של גל הקרקעות בשטחים ובחקירה משטרתית מסועפת, שאולי תשפיע על עתידו הפוליטי.

רשות הקורא

קופ"ח מכבי יקרה מדי

בכינוס מבוטחי "מכבי" שהתקיים ב־24.11.85 בתל־אביב החלטנו, קבוצה בת 104 מבוטחים בקופה, לעזוב אותה בגלל סיבות שאנו רואים אותן כהפרת התנאים והרעת ביטוח הרפואה:

1. דמי ביקור אצל רופא (2,000 שקל כיום) לכל שלושה חודשים, כאשר משפחה בת 4־5 נפשות משלמת נוסף על דמי הביטוח החודשיים — עבור ביקורים אצל רופאים (הממוצע 2 רופאים לנפש) סכום של 20,000 שקל עבור ביקורים אלה במשך רבע שנה למשפחה ממוצעת.
2. דמי התשלום החודשי גבוהים ולא מציאותיים.
3. המבוטח חייב לשלם 10% ממחיר התרופה: תרופות אחרות במחיר מלא.

אנו לא מסוגלים לשאת עוד בנטל כבד זה. לכן החלטנו לעזוב את הקופה בגלל יוקר השירות שלה.

104 מבוטחי קופ"ח "מכבי", ת"א והסביבה

לא רק ריפוי — גם מצרכים

מוזרים הם בני ישראל. לפתע פתאום, מאפס מעשה, הם נטפלים לשרים ולעובדים בכירים במשרדי האוצר ובמוסדות אחרים, על לא עוול בכפם. באחרונה נטפלו לשר התיירות, למה הוא נסע ושהה זמן רב בארה"ב. לדעתי חייב שר התיירות, בתוקף תפקידו, לתייר בארצות־הברית ובארצות רבות אחרות, ככל שניתן. מי מאתנו אינו יודע כי שריר וקיים הכלל "אחרי", ושר התיירות חייב לשמש דוגמה — אחרי לתיירות. לנסיעותיו של שריר יש גם סימוכין במקורות — ויסעו ויחנו.

מורה הטענה שמטיחים בו, למה הוא מתאכסן במלונות פאר. גם לכך יש כיסוי בנביאים — "כמלונה במקשה". מובן מאליו שאין לדרוש משריר שילון במקשה. ראשית, לא קיימות מקשאות בארה"ב, ושנית אפילו קיימות, הן איישם באזורי האינדיאנים.

ולאחר שמצאתי לשר התיירות כיסוי במקורות, פנוי אני להיטפל לבכירים באוצר, הלוקחים לעצמם הטבות מפליגות בכל מה שקשור לריפוי שלהם ושל בני משפחותיהם בארץ ובחו"ל.

גם כאן לא מובנת הביקורת. הרי שר האוצר ובכיריו תובעים מכלל ציבור העובדים לקמץ בהוצאותיהם. על הבכירים לשמש דוגמה לקימוצים בהוצאות, והם מקיימים זאת הלכה למעשה — לא מוציאים אף אגורה לריפוי. הם מתרפאים על חשבון קופת המדינה.

כדי להקטין עוד יותר בהוצאות שלהם הייתי מייעץ לשר האוצר להורות לסופרמרקטים להעניק לבכירים גם מצרכים בחינם. כן אני מציע שיסעו לחו"ל גם כאשר הם בריאים — לריפוי מונע, להקדים רפואה למכה.

מנחם טובין, תל־אביב

חדש!!! בלעדי בישראל
רומח
הבטאון הבינלאומי לנושאי צבא וביטחון
בכל חוברת שלל מאמרים בנושאים צבאיים מגוונים
צילומים מובחרים ובלעדיים!
נושאי אוויר, ים ויבשה,
חדשות בנושאי ביטחון,
טכנולוגיה צבאית ועוד.
הפצה למנויים בלבד
פוסטר חינם לכל מנוי חדש!

רומח ת.ד. 116 הוד השרון 46100
אני מעוניין להצטרף למנויי רומח
במחיר מיוחד של 21.6 שקלים חדשים
מצ"ב המחאה על הסכום הנ"ל, המזכה
במנוי על שש החוברות הבאות ובפוסטר
שישלחו לכתובתי.
שם:
כתובת:
מיקוד:

...במדרשת שדה-בוקר

"הלאומיות היהודית הלא ציונית", זה שמו של כנס שיתקיים ביום רביעי בשבוע הבא, במרכז למורשת בן-גוריון בשדה-בוקר. מארגני הכנס מציינים, כי ההתעוררות הלאומית היהודית שהחלה בשלהי המאה ה-19 מאופיינת בריבוי גוונים, צורות וזרמים אידיאולוגיים. בין האידיאולוגים — מהפכנים ושמרנים, סוציאליסטים-מארקסיסטים וסוציאליסטים-עממיים, ליבראלים-דמוקראטים וליבראלים-אליטריים, ועוד ועוד.

מאז מלחמת העולם השנייה, בשל "נצחונה" של הציונות הארץ-ישראלית, הלכו ונדחקו כל שאר הזרמים מהתודעה הציבורית, ואפילו משדה המחקר ההיסטורי. בשבוע הבא, במדרשת שדה-בוקר, ינסו להחיות לכמה שעות את ההיסטוריה, ולתהות על מהות הזהות הלאומית היהודית, כפי שהצטיירה על-ידי הזרמים שנשכחו.

ריבונות עד המטר האחרון

בסוף השבוע שעבר נחנך כביש רפיח-ניצנה, קטע כביש בן שישים קילומטרים, חלק ממה שעתיד להיות כביש רפיח-אילת, שיעבור לאורך גבול השלום ישראל-מצרים. טקס חנוכת הכביש נקבע לשעה 14.00. העיתונאים הוזמנו לשעות הבוקר, כדי שיהיה די זמן להתרשם. בסוף הסיור — ארוחת צהריים במסעדת הדגים של כפר הנופש "נווה דקלים", לחוף הים בגוש קטיף.

ראובן רוזנבלט, ראש מועצת יישובי גוש קטיף, הסב עימנו לשולחן. איש גדול, עם חזון גדול. לא נתן לקטנות להפריע לו. "כאן, סמוך לכפר הנופש, יקום פארק גדול", הוא כבר מצייר לך את נפלאותיו של הפארק ומראותיו, ומדגיש את היתרון שיש לגוש קטיף על מקומות אחרים באירופה. על קרבתו של גוש קטיף למדבר, למכתשים, קירבה שנעשית עתה מוחשית יותר עם חנוכת הכביש החדש.

לא מפריע לו, לראובן רוזנבלט, שבשטח שעליו הוא מצביע כפארק עתידי יושבות עשרות משפחות ערביות ומגדלות גידולים חקלאיים על מי התהום הגבוהים. הן יוזזו משם. הערבים לא נכללים בתוכנית התיירות שעתידה לקום שם. הם יוזזו משם כמו שהוזזו מהמקום שבו עומדת המסעדה, כמו שהוזזו מהמקום בו עומד כפר הנופש. אדמות מדינה. קריית קודש רפיח.

עבור ראובן רוזנבלט, מתחיל הכביש החדש במסעדה שלו. מרחק קילומטרים אחדים ממסוף הגבול של רפיח, שם ייערך טקס חנוכת הכביש. מהמסעדה ועד למסוף עובר הכביש בתוך העיר רפיח. "כביש חוצה רפיח" צריך לכנות אותו. לצידו הדרומי רפיח המצרית, מצידו הצפוני רפיח הישראלית. לשני צידיו גדרות תיל וקונצרטינות, ומשפחות אשר ממתינות ליקיריהן המתגוררים מן העבר השני של הגבול. משפחות שלמות יושבות וממתינות. עיר חצויה, גבול שהוא חלק מפרוייקט תיירות. הטקס נערך בסמוך למסוף הגבול, מחוץ לרפיח. לא נעים. כאן חוצה הכביש את היישוב הבדואי דהניה, הוקם בשנות השבעים, אשר הוקמו יישובי פיתחת רפיח וימית, רוכזו כל הבדואים שהתגוררו בשטח לאזור דהניה, שם בנו להם יישוב. עם פרוץ השלום התברר שהגבול עובר במרכז היישוב. בשיטה הידועה, על סיה יוקם ה"פארק" של גוש קטיף, העבירו בולדוזר, סימנו את הגבול, מתחו גדרות וסללו את הכביש.

עשרות רבות של מוזמנים הגיעו לטקס. להקת הרבנות של פיקוד הדרום הנעימה בשירים המתאימים לרוח ההתיישבות באזור, שמחה אשר לא הרגה מרוחב הכביש. אלוף פיקוד הדרום, בר כוכבא, אמר אחר-כך לעיתונאים: "הכביש הזה מסמל את מימוש הריבונות של ישראל עד למטר האחרון".

כמה קילומטרים דרומית לשם ראינו חייל מצרי עומד בראש דיונה, קלצ'ניקוב מכוון בהצג, רגליים מפושקות, טיפסנו אליו אל הדיונה. כשהגענו לקו הרכס הוא גילה אותנו מציצים בו. הוא הרהר לרגע והחל להרים לאט את הנשק. תמונות מראס-בורקה חלפו בראשנו. והחייל הכתיף את נשקו, הסתובב ונעלם במורד הדיונה מן העבר השני.

אורן כהן

הגבול בדהניה. הערבים לא נכללים בתוכנית התיירות

מעבר לקו הכבוד

רפי שיטרית, סגן ראש עיריית באר-שבע, מצא חשבון לנכון לבאר את משמעותו של הדו"ח התלת-חודשי האחרון, שהגיש אגף הרווחה בעירייה. "במדינת ישראל נוצר קו-חדש", אמר שיטרית. "זהו קו הכבוד, קו שמתחתיו מצוי כבר תחום החרפה של משפחות, שמפרנסיהן זקוקים להשלמת הכנסה".

שיטרית אומר: "מפרנסים גאים מצאו עצמם לפתע במצב שכדי לאפשר לילדיהם לאכול, הם זקוקים לפנות למוסד לביטוח לאומי ולבקש כסף. חמור מכך, מעגל דורשי הסעד הפונים לעירייה מתרחב, וכולל כיום טבעת של אנשים, שעבורם הצורך לבקש עזרה הוא חרפה שאין הם מוכנים להשלים עימה."

שיטרית אומר כי גם בעיית הנרקומנים בעיר הפכה לרעה חולה. "נושא הסמים, ובמיוחד הצרכנים, מטופל באופן חובבני, שטחי וללא כל תכנון לאומי מקיף, והוא נגע ממאיר, שכבר אוכל בכל פה בכל הרקמות החברתיות, ואי-אפשר לטפל בו באמצעות כדורי הרגעה".

ושוב, מלקחי העת האחרונה: ככל שרע יותר, רע עוד יותר. ההידרדרות הכללית ועליית מספר הפונים לאגף הרווחה מגבירים את העומס על עובדי הרווחה. אותה הידרדרות מביאה גם לפיטורים וקיצוצים באגף. העובדים, מצומצמים ומקוצצים, עומדים כמעט חסרי אונים מול השטף החדש.

גולן-גלובוס גם בבאר-שבע

כל מי שמכבד את עצמו ואת בן/בת זוגו, לא ילך לקולנוע בבאר-שבע. בקבוקים מתגלגלים, עשרות סיות מפצחי גרעינים, תגרות ושיחות רמות — הם ממאפייניהם של כל בתי הקולנוע בעיר. על כל אלה מוצב בדרך כלל סדרן מיואש אחד, העונה למתלוננים: "אני לא יכול להעיר למאה איש להפסיק לפצח גרעינים".

יש שני סוגי מיוחסים, הזכאים להינות מקולנוע של ממש: אלה היכולים להרשות לעצמם לנסוע לתל-אביב כדי לצפות שם בסרט, ואלה שבידיהם תעודת סטודנט/מרצה של אוניברסיטת בן-גוריון. האחרונים יכולים להינות מקולנוע טוב, אם כי לא מרופד-כסאות, בנוסח סינמטק.

בשבוע שעבר, ניתנה למיואשי הקולנוע בעיר תקווה חדשה. התבשרנו על הקמתו של רב-קולנוע, בנוסח "רב-חן" בתל-אביב.

ה"רב קולנוע" יוקם בבניין שבו שכנה עד לאחרונה הפקולטה להנדסת חשמל של אוניברסיטת בן-גוריון. על הפרוייקט מופקדת חברת "יונייטד קינג" של מנחם גולן ויורם גלובוס. בשבוע שעבר נחתם הסכם בין החברה לעירייה. לרוע השחורות לא נותר אלא לקוות, שתוך זמן קצר לא יהפוך גם ה"רב קולנוע" לעוד או... מאלה הקיימים, שרגל חובב קולנוע אמיתי לא תדרוך בהם.

שכר לימוד מדורג הוא סיסמה שאי אפשר לבצעה. במקום זאת יש לקבוע שכר סביר, שכל סטודנט יוכל לעמוד בו

ארגון הסטודנטים של מוסדות העבודה אימץ לעצמו את העיקרון של הנהגת שכר לימוד מדורג במוסדות להשכלה גבוהה. זוהי סיסמה שאין כל דרך מעשית לבצעה. הטעם לכך הוא, מצבו הכלכלי של סטודנט יכול להיות שונה לחלוטין מזה של הוריו.

בדו"ח האחרון של הוועדה לתכנון ולתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה כותב היו"ר היוצא של הוועדה, פרופ' חיים הררי, שלא ייתכן לתת הקלות נרחבות לסטודנט בן עשירים, שאינו עובד ואין לו הכנסה משלו. אבל גם לא ייתכן לאלץ אדם מבוגר לחיות על חשבון הוריו.

אין זה מפתיע, שוועדות ציבוריות בראשות יצחק נבון (תשל"ז) ומשה קצב (תשמ"ב) נמנעו מלקבוע שכר לימוד מדורג. לדעת פרופ' הררי, אין גם מקום לקבוע שכר לימוד דיפרנציאלי, לפי מקצוע הלימודים. עלותו של סטודנט "ממוצע", אם יש דבר כזה, נעה סביב 1400 דולר לשנה. שכר לימוד אחיד מהווה סבסוד סלקטיבי, המופנה לתחומי מדעי הטבע, ההנדסה, החקלאות והרפואה. פרופ' הררי מסכים עם האוצר, כי שכר הלימוד צריך לנוע אי-שם סביב 1400 דולר בשנה. איש אינו מתכוון לדרוש מסטודנט למשפטים, למשל, לממן את לימודיו של סטודנט להנדסה.

אני מסכים עם פרופ' הררי, שאין לקבוע שכר לימוד דיפרנציאלי, כשם שאני מסכים איתו שאין לקבוע שכר לימוד מדורג. אינני מסכים, שהסטודנט צריך לממן את שכר הלימוד ברמה המתקרבת לכיסוי הוצאות הלימודים בתחומים שעלותם היא הנמוכה ביותר.

עלות "נמוכה" זאת עולה ל-1400 דולר. אם נניח שהשכר הנקי לשכיר נע סביב 300-350 דולר, הרי שהוריו של אותו סטודנט צריכים לעבוד כארבעה חודשים בשנה כדי לממן את שכר הלימוד בלבד, שלא לדבר על דמי מחייה, ספרי עזר ולימוד ושכר דירה. סטודנט במדעי הטבע, הרפואה והחקלאות איננו יכול לעבוד לפרנסתו, מכיוון שנוסף ללימודיו הרגילים הוא נזקק לעשרות שעות-עבודה בשבוע. זה נכון גם ביחס לסטודנטים במוסדות להכשרת עובדי הוראה. שם לומדים כ-40 שעות שבועיות. גם מהם דורשים שכר לימוד שנתי בגובה של 900 דולר לחודש, אף כי אין הם נהנים (או מתענים) מלימודים במעבדות.

אם השכלה על-תיכונית במסגרת אוניברסיטה או סמינר — היא אינטרס של החברה הישראלית, אין מנוס מסיבסודה. ההשכלה היא המשאב העיקרי של מדינה חסרת משאבים טבעיים. פרופ' הררי מציע, בשם הוועדה לתכנון ולתקצוב, להנהיג מערכת של הלוואות לכל דורש, ללא קשר למצבו הכלכלי, בשיעור של שליש עד מחצית שכר הלימוד. זה נשמע יפה וצודק, אך זה מתייחס, במקרה הטוב, ל-12 מתוך 70 אלף סטודנטים במוסדות להשכלה גבוהה, משום שזהו מספר הסטודנטים אשר ניתן להם להשתתף בפרוייקט חונכות (פר"ח), תמורת תרומתם לפרוייקט הם מקבלים כ-40 אחוזים משכר הלימוד.

הצעה זו מתייחסת ל-17 אחוזים מן הסטודנטים, אך לא לרוב המכריע. כדאי לזכור, כי הסטודנטים הם ציבור של יוצאי צבא, שחלקו הגדול מילא תפקידים בקצונה או ביחידות לוחמות ומובחרות במשך שלוש שנים. אין זה ציבור השייך למעמד הגבוה. ברובו הוא שייך למעמד שהיה בינוני עד לפני שנה-שנתיים. עתה נשחק גם המעמד "הבינוני" הזה ובקושי הוא גומר את החודש.

מי שסבור, כי צמיחה כלכלית אפשרית ללא טיפוח כוח-אדם אקדמאי וללא העלאת איכות ההשכלה, חי בטעות חמורה. המסקנה היא, ששכר הלימוד צריך לעמוד על 400-500 דולר ולא על 1100, כפי שהוא מחושב עתה.

מחמוד לא רוצה להרוג את יפעת

המכון ללימודים ערביים בגבעת חביבה — בית יוצר לדו-קיום יהודי-ערבי

המכון ללימודים ערביים בגבעת-חביבה, על שם עבד אל-עזיז זועבי, משמש כיום בית יוצר לדו-קיום יהודי ערבי. במסגרת מכון זה נפגשו אשתקד כ-1500 בני נוער והשנה ייפגשו בו כ-2500. מחציתם יהודים ומחציתם ערבים. גבעת חביבה נמצאת סמוך למשולש, שחיים בו כ-150,000 ערבים. המכון ללימודים ערביים מקיים מרכז מידע, מסגרות ללימוד השפה הערבית, מחלקת פירסומים, פסטיבאלים בעת החגים המוסלמים ומערכת של מפגשים וקשרים בין אנשי גבעת-חביבה לכפרי המשולש.

כיצד מתנהלים המפגשים בין נוער יהודי וערבי? סיפר על כך פיני, חבר קיבוץ מורע, בכנס הארצי של מורי מפ"ם לפני שבוע וחצי: מפגש בין בני נוער מקיף כ-120-160 צעירים וצעירות, מחציתם ערבים ומחציתם יהודים (כיתה אחת מקיבוץ ואחת מן העיר). ה"סדנה" נמשכת יומיים וחצי, במסגרות קטנות של 15 חניכים. כל מסגרת מאוזנת בין יהודים לערבים, בנים ובנות, ומשתתפים בה שני מנחים — אחד יהודי ואחד ערבי. הסדנה מתנהלת בשלושה רבדים: הרובד הבין-אישי, הרובד השונה ורובד הזהות העצמית. בשלב ראשון מכירים הצעירים זה את זה, חושפים את הבעיות, הפחדים והתקוות. רובד זה משותף לכל בני הנוער, אף כי זוויות הראייה שונות. הרובד השני משקף את מידת השוני בתרבויות, במנהגים, ביחסי הורים ובנים, פרט וחברה, גבר ואשה, מורה ותלמיד. המוטו של הדיונים בשלב זה הוא: למד לקבל את השונה ממך ולחיות איתו ולצידו. ברובד השלישי בוחן כל משתתף את זהותו העצמית: מי אני? ישראלי? יהודי? ערבי? פלשתיני? האם אני יהודי-ישראלי-ציוני-חילוני? האם אפשר לוותר על מרכיב אחד ממרכיבי זהותי? השאלות הן קשות, מרגיש פיני, ומתברר כי מי שחזק מסוגל ללכת לפשרות, ואילו החלשים חוששים לוותר, להפסיד.

במהלך הדיונים האינטנסיביים עולות שאלות שנויות במחלוקת כמו שאלת הטרור, הקווים האדומים של כל צד, הפחדים, הזכות על הארץ. תלמידים ממשיכים לשוחח ולהתווכח ביניהם בחום גם בהפסקות. נערה יהודיה נפגעה כאשר ערבים בני גילה אמרו לה שהיא פאשיסטית. נער ערבי, שהתיידד עם בת קיבוץ, גילה את ליבו ואמר לה כי אילו היה הדבר תלוי בו, הוא היה מניח פצצה בתחנת אוטובוסים. אם כך, אתה רוצה להרוג אותי — אמרה היהודיה. לא לכך התכוונתי — אמר מחמוד ליפעת, והתנצל.

מהי מידת השפעתם של המפגשים? לכך אין תשובה בפיו של פיני. אבל המכון ללימודים ערביים פנה למכון הבין-לאומי לשלום במזרח התיכון וביקש לבדוק סוגיה זו. הפגשת בני נוער יהודי וערבי איננה קלה. אחרי הרצח בלארנקה חששו חניכי מוסד בקעת-כנרות ללון בכפר דבוריה, במסגרת ההכנה למפגשים. אחרי ההפצצה הישראלית בתוניס סירבו בני נוער ערבים לבוא לפגישות עם בני קיבוץ, וללון במוסד.

מחירו של סמינר בן שלושת ימים בגבעת-חביבה הוא כ-45 דולר לנער. לא כל הכיתות הפונות מתקבלות. קיימת בעיה תקציבית. ואם משרד החינוך לא יסבסד את המפגשים, ספק אם אפשר יהיה לפרוש כנפיים ולהגיע למספר גדול יותר של בני נוער, בעיקר מבתי-הספר העירוניים היהודיים, אומר פיני.

בני נוער ערבים בגבעת-חביבה

למה שרה מצוברחת

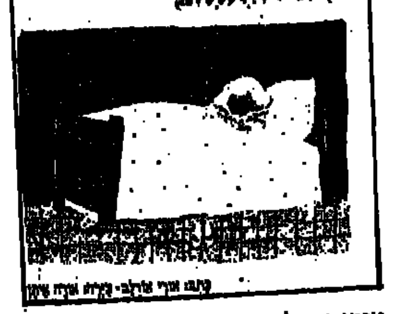

אורי אורלב — על צד שמאל.
ציירה — אורה איתן.
הוצאת כתר, ירושלים 1985

את אורי אורלב היכרנו כסופר טוב למבוגרים (חיילי עופרת), לבני נוער (האי ברחוב הציפורים, אח בוגר) ועתה — גם כסופר לגיל הרך. ספרו החדש, "על צד שמאל", מתאר את שרה הפעוטה, שהתעוררה על צד שמאל ואינה יודעת למה: אבא שלה יותר מדי רזה, אמא, למה התחתנת עם בעל שכזה? ואבא — מדוע לא בא ושאל/ עם איזו אמא להתחתן, למשל? שרה המצוברחת מחפשת לה בית אחר והולכת לאיבוד. הצרה החדשה משכיחה את הישנה, הכל מודאגים, אך הסוף טוב. השוטרת רונית מחזירה את הילדה לזרועות הוריה: ואת מוסר ההשכל כל אחד יבין — לקום בבוקר על צד ימין.

ספרו של אורי אורלב מאפשר לילד לצחוק מעצמו ומסביבתו ולחדד את ראיית המציאות שלו. העלילה מתרכזת סביב גיבורה אחת ועניין אחד. הסיפור כתוב בחרוזים, ואחרי שהילדים שומעים אותו כמה פעמים, הם מתחילים לדקלם את הסיומות.

ספר זה יכול לשמש גורם מזמן מצויין לשיחה בין הילד להוריו: האם גם אתה קם לפעמים על צד שמאל? האם אתה זועם, לפעמים, על אבא, אמא, סבא, סבתא, אחיך ואחיותיך? מדוע? האם אתה רוצה להיות בת, כשם ששרה רצתה להיות בן, אך להוריה לא היה איכפת... האם אתה יודע את שמות הוריך, שם משפחתך וכתובתך?

ציוריה של אורה איתן הם חביבים, בעלי קווים ברורים ופשוטים, ואופיים גובל בקריקטורה. כפי שמתחייב מן העלילה, הספר משתמש באוצר מלים מתאים, שיש בו הרבה פעלים ומעט שמות תואר. מומלץ. לגילאי 4-7.

ועידת אופ"ק

לא עסקים כרגיל

שוב התכנסו בז'נבה שרי הנפט של 13 חברות אופ"ק. ד"ר זאכי אל-ימאני מסעודיה, ד"ר סוברוטו מאינדונסיה, קאסם אחמד טאקי מעיראק, עלי כאליפה אל-סבאח מכוויית, מאני סעיד אל-אוטייבה מאיחוד נסיכויות המפרץ, דייוויד טאם וסט מניגריה, מוחמד קוארזי מאיראן — כולם זוכרים את הימים הטובים של 1979/80, כאשר השאה נפל למטה ומחירי הנפט קפצו למעלה. אולם המחירים ההם, של 40 דולר לחבית, עברו מן העולם.

איש מהמתכנסים לא חלם אז שיימצא נפט בים הצפוני. פעם זכה הכסף שלהם לכינוי הנחמד "פטרודולרים" והבנקים פתחו את דלתותיהם לפני שרי הנפט. כל זה עבר. לא עוד "עסקים כרגיל". היום יושבים בז'נבה ודנים בכובד ראש מה לעשות בחברות הארגון המרמות אחת את השנייה.

המיכסה עליה הוחלט בשנתיים האחרונות, באסיפות הרשמיות ובכנסי-חירום, היא 16.5 מיליון חביות נפט ליום. זוהי תיקרת התפוקה. יש מחיר רשמי, שאושר באותן פגישות — 28 דולר לחבית. והנה מוכרים, מתחת ומעל לשולחן, ב-25 דולר ואף בפחות.

לפני חודש הזהיר ד"ר יאמני, כי מחירי הנפט עשויים לרדת ל-20 דולר החבית. דבריו היכו בתדהמה את כולם, שכן לפני חודש מחירי הנפט דווקא עלו. במדינות אירופה עשו ספירת מלאי והתברר כי לקראת החורף כדאי למלא את החביות. מה שבטוח בטוח. מחירי הנפט של הים הצפוני עלו ב-3 דולר לחבית, מ-26 ומשהו ליותר מ-29 דולר לחבית. מחירי אופ"ק עלו ב-1.5 דולר וחזרו למחיר הרשמי של 28 דולר לחבית והמפיקים עלזו, והחלו להפיק יותר מהמיכסה. והמחירים — הגיבו בהתאם. כלומר, ירדו. שר הנפט הניגרי דייויד טאם וסט הכריז לפני יומיים, בהגיעו לז'נבה, כי הוא מצטרף לדברי ימאני וצופה ירידת מחירים אל מתחת ל-20 דולר החבית.

ניגריה נמנית עם העניות באופ"ק, ואם אכן יירדו מחירי הנפט, יתחילו בעלי-החובות של הניגרים לרעוד (גם ל"סולל-בונה" מגיע כסף בניגריה). באופ"ק יש כיום מספר מדינות "נזקקות סער" כמו ניגריה — כמעט מחצית חברות הארגון — אלג'יריה, גאבון, אקוודור, איראן, עיראק ואינדונסיה זקוקות כרחיפות לכסף, וכסף יש להן רק מנפט.

אולם גם העשירות באופ"ק מסובכות כלכלית. חברת סאביק הסעודית בנתה שתי תשלובות תעשייתיות אדירות, בהשקעה של יותר מ-10 מיליארד דולר. תעשייה בסעודיה, פירושה פטרוכימיה. מחירי המוצרים הפטרוכימיים נמוכים כיום, וכדי להחזיר מקצת מההשקעה מתחרה "סאביק" בחברת הנפט הלאומית, "פטרומין", הקשורה בעראמקו ומוכרת נפט מתחת למחיר אופ"ק. ימאני אינו אוהב לדבר בנושא זה. הוא מעדיף לאיים על חברות אחרות, כי אם תעבורנה את המיכסה, סעודיה יכולה ללכת בדרכן "ותכסה" אותן בנפט.

הנושא הראשון שיועלה בדיון בז'נבה הוא הצעת שר הנפט של ונצואלה, לתת לשוק החופשי לשחק במחירי הנפט. כלומר, לבטל את המיכסות ואת המחיר המתחייב של אופ"ק. מול הצעת שר הנפט של ונצואלה ניצבים שרי הנפט של חצי האי ערב ומעניין שדווקא הם מגינים על כלכלה מתוכננת ומדיניות מחירים מרכזית. כאילו היו סוציאליסטים רחמנא ליצלן.

אשר לבריה"מ, מפיקת הנפט הגדולה בעולם, בחודש ספטמבר ביקר המזכ"ל מיכאיל גורבאצ'וב בטיומן שבמרכז סיביר, שם נפגש עם ראשי תעשיית הנפט הסובייטית ודן עימם בדרכים לייעל התעשייה המכניסה לבריה"מ מטבע זר יותר מכל תעשייה אחרת. יצוא הנפט הסובייטי למערב מגיע ליותר מ-2 מיליון חביות ליום, מתוך תפוקה של כ-12 מיליון חביות ליום. ב-1985 גדלה התפוקה בכ-3.5 אחוזים לעומת אשתקד, ועם זאת היא נמוכה בכ-4 אחוזים מהתפוקה הממוצעת של 1983, שהיתה מעל ל-12 מיליון חביות נפט ליום. גורבאצ'וב עסק גם בתפוקת הגאז של מחוז טיומן, המספק 55 אחוז מצרכי בריה"מ ותורם את חלק הארי ביצוא גאז למערב אירופה. בריה"מ הפכה לגורם חשוב בשוק הנפט העולמי.

לפני כחודש הקטינה בריה"מ את אספקת הנפט למערב ללא הודעה מוקדמת, עובדה שדחפה לעליית מחירי הנפט של הים הצפוני ושל אופ"ק.

להבנת כללי המשחק בשוק הנפט, בו הירידות רבות מהעליות, יש להזכיר את החלטות שרי הנפט המיוצגים בסוכנות האנרגיה הבינלאומית (שרי הנפט של מדינות המערב העשירות), שבפגישתם האחרונה בפאריס, ביולי ש.ז., החליטו על מדיניות חסכון באנרגיה, הקמת "מיסלקת אנרגיה" שתשמור על רמת מחירים נכונה של הנפט, ועל עזרה הדדית במקרים של מחסור, כדי למנוע ניצול לרעה של מחסור זמני. על רקע החלטות אלה ובדיקת המלאי עלו מחירי הנפט. לפני מספר ימים החלו המחירים שוב לרדת והמאגרים התמלאו. נראה כי אם לא יחול מפנה קיצוני במיוחד, מחירי הנפט יוסיפו וירדו.

חיים מרגלית

טור החדשות

יום עיון על דרכי שיווק ומכירות לצבא ארה"ב

מחר תקיים התאחדות התעשיינים יום עיון לדיון בדרכי שיווק ומכירות לצבא ארה"ב באירופה. ביום העיון, שייערך במשרדי ההתאחדות ב"בית התעשייה" בתל-אביב, תשתתף משלחת רמת דרג של צבא ארה"ב באירופה שהגיעה לישראל בשבוע שעבר. ראש המשלחת, קולונל ביזל סקאלי, הוא עוזר סגן המזכיר לענייני בטחון בוושינגטון. קולונל נובורץ הוא ראש סוכנות הרכש של צבא ארה"ב באירופה. כן חברים במשלחת ג. ראמט, ראש שירותי האדמיניסטרציה של בסיסי צבא ארה"ב באירופה, תומס קווינלי, ראש יחידת המיכרזים, והמילטון מיחידת השק"ם האמריקני באירופה.

ליום העיון הוזמנו נציגי 150 מפעלים בתחומי המזון, פלסטיקה, גומי, טקסטיל, פרמצבטיקה, מתכת ואלקטרוניקה. המשלחת האמריקנית תסביר את מערכת הרכש לבסיסים באירופה משלב גיבוש הדרישה ועד לזכיית היצרן במיכרז ואופן ניהול העסקים עם יחידות צבא ארה"ב.

בהתאחדות התעשיינים רואים ביום העיון מיפנה שיאפשר למלא בתוכן את מיזכר ההבנה שנחתם בין ארה"ב לישראל כבר בשנת 1979, לפיו אמורה להתקיים מערכת של רכישות גומלין בין ארה"ב וישראל.

חיים מרגלית

ירדו יתרות פת"ם של הציבור

היתרות שמחזיק הציבור בחשבונות פת"מ-עו"ש ירדו בשבוע האחרון של חודש נובמבר ב-25 מיליון דולר והסתכמו ב-1.370 מיליארד דולר.

כידוע, מתחילים הבנקים לגבות דמי ניהול של פרומיל אחד לחודש מחשבונות פת"מ-עו"ש, אולם מי שימשוך את כספו מחשבונות אלה לפני ה-22 בדצמבר יהיה פטור מדמי ניהול. יתכן לפיכך, כי ירידה זו ביתרות היא אות ראשון למשיכת הכספים.

לעומת זאת, חל גידול בהפקדות כספים בפת"מ פקדון — 1.373 מיליארד דולר לעומת 1.366 מיליארד שבוע קודם לכן.

יתרות העו"ש גדלו גם הן בשבוע האחרון ב-36 מיליארד שקל ועמדו על 476 מיליארד שקלים.

בתמ"ס החזיק הציבור 1,837 מיליארדי שקלים, לעומת 1,815 מיליארדי שקלים שבוע קודם לכן.

בפז"ק ותפ"ס יחד הוחזקו 1,250 מיליארד שקל, לעומת 1,230 מיליארד בשבוע הקודם.

מנתוני בנק ישראל עולה גם, כי האשראי הרגיל בשקלים לציבור ירד במקצת ומסתכם ב-2,600 מיליארדי שקלים, לעומת 2,300 מיליארדי שקל שבוע קודם לכן.

א.ש.

גדלים עודפי הנזילות בבנקים

עודפי נזילות גדולים הצטברו במערכת הבנקאות בשבוע הראשון של חודש דצמבר. היקף העודפים הללו נאמד בכ-200 מיליארד שקל.

למרות עודפים אלה, לא חל שינוי משמעותי בריבית הג'מבו. הבנקים שילמו בסוף השבוע על פקדונות הג'מבו ריבית של 2.6-2.7 אחוזים לחודש (32 אחוז בחישוב שנתי), רוב העודפים הושקעו בבנק ישראל, בריבית של 3 אחוזים לחודש, שכן הבנקים לא מצאו שימושים חלופיים לכספים אלה.

במערכת הבנקאות התקשו לקבוע חד-משמעית אם מצב זה הוא תוצאה של ההזרמה הגדולה בראשית החודש, או שזוהי תופעה הנגזרת מירידת הפעילות העסקית במשק. עם זאת, הופתעו בבנקים מכך שלמרות הריבית הנמוכה יחסית שמשלמים הבנקים למפקידים, רבים עדיין מעדיפים אפיק השקעה זה על פני השקעות אלטרנטיביות כמו הבורסה, או שוק המט"ח.

איל שגב

ייעוץ השקעות בבנק הפועלים

בנק הפועלים עורך מבצע מקיף בכל אפיקי החסכון וההשקעה העיקריים. במסגרת המבצע מפעיל הבנק, לראשונה בהיקף רחב, גישה של ייעוץ השקעות מקיף, השמה דגש בהתאמת אפיקי חסכון והשקעה לצרכים המיוחדים של כל לקוח ולאפשרויותיו הכספיות. לשם כך הוכנו דפי מידע מיוחדים ללקוחות, המציגים את מגוון מסלולי החסכון וההשקעה בהתאם לצרכים השונים של הלקוח.

בתחום תכניות החסכון מפעיל הבנק את תכנית החסכון החדשה, "מטמון תשואה להכנסה חודשית", המאפשרת לקבל הכנסה צמודה למדד בשיעור של 0.55% לחודש. תכנית אחרת המופעלת בתנאים מיוחדים היא "מטמון עדיף למתמיד", בה יכול הלקוח לקבל מדד נוסף וריבית מוגדלת בשיעור של 5% לשנה, או ריבית מוגדלת בשיעור של 6% לשנה. הטבות מיוחדות, המתבטאות בתוספת ריבית, ניתנות גם ביתר תכניות החסכון הדולריות.

בפקדונות בשקלים ניתנת תוספת ריבית בחלק ממסלולי ההפקדה, בכלל זה פקדון "פר"מ" ל-30 יום", שהופעל לאחרונה על-ידי הבנק. כן ניתנת הנחה בשיעור ותוספת ברכישת תעודות השתתפות בחמש קרנות נאמנות עד סוף חודש דצמבר, ותוספת ריבית למפקידים בפקדונות פת"מ לשנה. ניתנות גם הנחות בשערי חליפין ובעמלת חליפין למושכים את כספם מחשבונות פת"מ עו"ש ומשקיעים אותו באחד מאפיקי ההשקעה האחרים הכלולים במבצע.

סעודיה שלאחר נפילת הנפט

בנקאות בסבך החוק האיסלמי

בנקים המלווים כספים בסעודיה נתקלים בהר של חובות אבודים, בגלל הסתירות שבין בנקאות בעולם המערבי לבין החוק האיסלמי — אומרים מקורות בנקאיים ומומחים לענייני חוק באיזור.

בתי-משפט סעודיים לא יתמכו בתביעות בנקים לתשלומי ריבית, בניגוד לחוק האיסלמי, ולעתים הם אף מורים לנכות את הריבית שכבר שולמה מהקרן שהלווה עדיין חייב. לווים שאין ספק ביכולתם לפרוע את חובותיהם מסתתרים מאחורי החלטות בית-המשפט. אפילו לאחר שבית-משפט מוציא צו להחזרת החוב, נתקלים הבנקים בקשיים עצומים בבקשם לעקל נכסים.

איב מאס, מנכ"ל הבנק הרביעי בגודלו בסעודיה, הבנק הסעודי-צרפתי, התלונן על "הידרדרות במוסר הפיננסי בממלכה הסעודית". הוא קרא להנהיג חוקי מימון התואמים את מסע התיעוש המתחולל כיום בסעודיה, והשם את הדגש בסקטור הפרטי. "אם ברצונך לפתח כלכלה מודרנית גדולה, נחוצה לך מערכת בנקאית גדולה ומודרנית", אמר מאס בראיון לעיתון סעודי. לדבריו, "הבנקים הם הבסיס להתפתחות כזאת.

פקידים סעודים, שעד כה התנגדו למערכת בנקאית בנוסח איסלמי, ערים לבעיה. על-פי נתונים רשמיים, הקצו בנקים סעודיים 1.5 מיליארד דולר מאז 1982, במטרה לכסות הפסדים מחובות אבודים, כאשר ס"ה החובות מגיע לכ-16 מיליארד דולר. אולם בנקאים ופרקליטים מפקפקים אם קיימת אווירה פוליטית שתאפשר שינויים יסודיים בחוק עד כדי הצדקת תביעות הבנקים לתשלומי ריבית.

לדברי בנקאי בכיר מבחריין, "הסיבה הכלכלית, והמסגרת החוקית הדו-משמעית שבתוכה פועלים כאן הבנקים, בנוגע לעיקול רכוש ולתשלומי ריבית, מעיקות על כל הבנקים". הבנקאים אומרים, כי דו-המשמעות תמיד היתה קיימת, אך היא נעשתה חשובה יותר רק מאז ירידת הוצאות הממשלה, ובעקבותיהן הפעילות הכלכלית של סעודיה, שגרמה לשפל כלכלי ולחובות אבודים במיליארדי דולרים.

סעודיה היא הסובלת העיקרית מהיחלשות שוק הנפט, שהביאה לירידה של 50% בהכנסות ממשלתה — ל-47 מיליארד דולר ב-1985, לעומת 100 מיליארד שלוש שנים לפני כן. משרד הפנים פירסם בחודש שעבר הנחיות בייעול גביית חובות, המקשות עוד יותר מבעבר על הטלת עונשי מאסר על חייבים. ההוראות החדשות גם מקלות על הוצאתו מן הכלא של מי שאין לו כל אמצעים לפרוע את חובותיו, אך הן מגבירות את יכולתם של בתי-המשפט למנוע מאנשים שקועים בחובות לעזוב את המדינה.

מאחר שכמעט אי-אפשר להשיג צו מבית המשפט לעיקול נכסים, הצעד החוקי היחידי כנגד חייבי כספים הוא להושיבם בכלא. צעד שלעתים קרובות יש בו כדי להביא לידי הסדר כספי כלשהו. אולם לדברי מקורות משפטיים ובנקאיים, למעשה רק עניים שלא שילמו את חובותיהם נידונים למאסר. "הושבת אדם בכלא היא הצעד האחרון שנוקטים בו הבנקים. אם אין ממנו תוצאות, הם אינם יכולים לעשות דבר", הסביר אחד הפרקליטים.

החוק האיסלאמי אינו מתחשב בתקדימים, והשופטים בודקים כל מקרה לגופו. פירוש הדבר, כי רוב, אך לא כל בתי-המשפט יסכימו לנכות את הריבית שכבר שולמה מן הקרן שעדיין מגיעה לבנק, לדברי פרקליטים.

החוזים לגבי הלוואות הנחתמים עם לווים סעודיים מתבססים תכופות על החוק הבריטי, או על חוק מדינת ניו-יורק. אולם אין בכך שום תועלת, אם אין ללווה נכסים בחוץ-לארץ שניתן לשים עליהם יד.

לדבריהם, אף כי יש הליכים משפטיים שניתן עליהם לאשר בסעודיה החלטות בתי-משפט זרים, למעשה מעולם לא פעלו בתי-משפט מקומיים בהתאם להליכים אלה, כשמדובר בהחלטות בתי משפט לא-ערביים.

סטיוון סידלר, בחריין

דו"ח בנק פריבאס:

צפויה נפילת מחירי הנפט

עם פתיחת מושב אופ"ק בז'נבה, פורסם דו"ח של בנק "פריבאס", החוזה הידרדרות חמורה של מחירי הדלק בעולם.

הדו"ח שותף להערכה, כי 13 חברות הארגון עברו באוקטובר בכ-1.3 מיליון חביות ליום (מ-17.3 מיליון חביות ליום) את הכמות שנקבעה במושב אופ"ק האחרון. סעודיה היתה היחידה שהפיקה פחות מן הכמות שהוקצבה לה במיכסה (2.5 מיליון במקום 4.3 חביות ליום) אך גם היא החלה להעלות את התפוקה והעמידה אותה על 3.9 מיליון חביות ביום באוקטובר. לאחר שהפיקה 10 מיליון חביות ליום ב-1981, הפיקה רק 2.5 מיליון ב-1984.

"למען המשך קיומו של אופ"ק הפסידה סעודיה 20 מיליארד דולר לשנה, וקורבן כזה אינו אפשרי לטווח ארוך", אומר הדו"ח.

גורמים קוניונקטוראליים, כמו ירידת התפוקה הסובייטית בשבועות האחרונים וירידת התפוקה האיראנית בעקבות הפצצת האי הארג, מנעו ירידת מחירים בשליש האחרון של השנה. אולם, אומר דו"ח "פאריבס", העלמות גורמים אלה, יחד עם זרימת דלק מוגברת מסעודיה ועיראק, יובילו לירידת מחירים ב-1986.

הפרשן הכלכלי של היומון "ז'ורנאל דה ז'נב" כותב, ש-10 מתוך 13 חברות אופ"ק עוברות את המכסה, וביניהן תופסת מקום ראשון הנסיכות הערבית המאוחדת. כן מצטט הפרשן את שר הנפט הסעודי, ד"ר זאכי אל-ימאני, בראיון ל"אינטרנשיונל הראלד טריביון" היוצא לאור בפריס: לא הוא מוהר ש"מלחמת מחירים" בשנה הבאה עשויה למוטט את מחיר הדלק מ-27 ל-20 דולר החבית.

יוסף אלגרן, ז'נבה

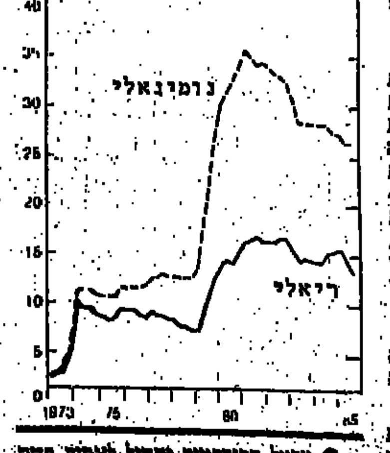

● מפעל הפוספטים יתחיל לצרוך פחם במקום מזוט בחודש אפריל 1986 והמפעלים שות"פית ויצחר יחלו בצריכת פחם ביוני 1986 — על כך נמסר מהחברה הלאומית לאספקת פחם.

שות"פית ויצחר יצרכו כל אחד כ-7000 טונות פחם בשנה והחסכון השנתי בכל אחד מהמפעלים יסתכם בכ-300 אלף טונות, מפעל הפוספטים יצרוך כ-20 אלף טונות בשנה ויוכנס בו מיתקן נסיוני בטכנולוגיה חדשה, של קליית פוספט. במיתקן מסוג זה, אם ישתמשו בדלק נוזלי במקום בפחם, תהיה עלות נוספת של כ-800 אלף דולר בשנה.

מהחברה הלאומית לאספקת פחם נמסר עוד, כי מפעלי המלט נשר ברמלה ובהר-טוב יתחילו לצרוך פחם במקום מזוט בסוף שנת 1986. מאז מאי 1985 פועלת בהצלחה תשלובת אורגמן ביונה, באנרגיה שנוצרת משריפת פחם, והמקטינה באופן ניכר את עלויות המפעל.

ביקוש להנפקות צמודים

הביקוש לשתי הנפקות צמודים, בערך נקוב של 55 מיליארד שקל, הגיע אתמול ל-127.5 מיליארד שקל. מהנפקות אלה סבלו הצמודים למדד הנסחרים בבורסה. בשוק איגרות החוב היה עודף היצע של 900 מיליון שקל בצמודות למדד, ועודף ביקוש של 1.8 מיליארד שקל לצמודות לדולר. בשוק המניות היה עודף ביקוש של 1.3 מיליארד שקל למניות ההסדר. במניות החופשיות היתה מגמת שערים מעורבת, תוך נטייה לירידות.

הציבור השקיע אתמול 10.5 מיליארד שקל בקרנות נאמנות סולידיות, מזה 5.7 מיליארד שקל בקרנות של בנק הפועלים, 2.5 מיליארד שקל בקרנות של בל"ל ו-1.3 מיליארד שקל בקרנות בנק דיסקונט, ו-0.8 מיליארד שקל באחרות.

בנק ישראל מכר אתמול לציבור אג"ח צמודות למדד משני סוגים בערך נקוב כולל של 55 מיליארד שקל, 40 מיליארד שקל מסוג "שגיא" ו-15 מיליארד שקל מסוג "גליל". הנפקת "שגיא" נמכרה ב-88% מערכה הנקוב והנפקת "גליל" ב-82.5% מערכה הנקוב. למבקשים לקנות במחירי המכירה ניתנו 47.49% ב"שגיא" ו-75.47% ב"גליל" מהזמנותיהם. הביקושים לשתי ההנפקות הסתכמו ב-127.5 מיליארד שקל, מזה 95.5 מיליארד שקל ל"שגיא" ו-32 מיליארד שקל ל"גליל".

שער הדולר היציג עלה אתמול ב-0.44% ונקבע על 1,766.75 שקל. הדולר השחור נע בין 1,570 ל-1,580 שקל.

בשוק איגרות החוב היו ירידות עד 0.4% בצמודות-מדד מסוג "שגיא" ועליות עד 0.2% בסוג "גליל" ונעו הירידות עד 3.3% והעליות עד 3.1%. בצמודות ב-80% למדד נעו הירידות בין 0.1% ל-0.8% והעליות בין 0.1% ל-1.1%. בצמודות לדולר היו עליות עד 3% בסוג "גלבוע", ועד 2.2% בסוג "רמון". בסוג "ארמון" ירדו שתי סדרות ב-1.1%. בכל האחרות נעו העליות בין 0.4% ל-1%. המחזור בשוק אג"ח עלה ל-6 מיליארדי שקלים, מזה כ-1.8 מיליארד שקל בצמודות ב-80% למדד בלבד.

בשוק המניות עלו אתמול 140 שערים, לעומת 132 שירדו ו-138 שנשארו בלי שינוי. מהם עלו 35 ב-5% ויותר ו-40 ירדו ב-5% ויותר. נרשמו 2 "קונים בלבד" ו-2 "מוכרים בלבד". המחזור הסתכם ב-5.9 מיליארדי שקל, מזה 3 מיליארדי שקלים במניות ההסדר. המניה הפעילה ביותר היתה של בנק המזרחי, שהמחזור בה הסתכם ב-674 מיליון שקל.

במניות הבנקים המסחריים, שמחוץ להסדר עלו (ב-%): כללי מ"ר 1 — 14.6 ו-ב' — 1.4, לעומתן ירדו ב-% אוה"ח — 15.0 ספנות 0.1 — 4.9; ספנות 0.5 — 10.0.

במניות החופשיות, בלטו העליות עד 6% במניות חיפושי נפט ומסחר ושירותים והירידות עד 5% במניות חברות ביטוח. בענפי המניות האחרים נעו השערים עד 6% לשני הכיוונים.

במלוות קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 2.35% ל-2.51%, תוך מחזור של 3.9 מיליארד שקל.

אלחנן הורוביץ

עבודה מכניסה, שעות גמישות

בוקר טוב עולם. היום מוכרחים למצוא עבודה. ילד גדול, עד מתי תחיה על חשבון אחרים? למה רק אתה לא מוצא עבודה? היום אסור להיות בררן. מעכשיו לא נדלג על שום מודעה שאין בה דרישות מיוחדות!

יורדים לקנות עיתון. בהזדמנות נכנסים גם למכולת לקנות שניים־שלושה דברים. יוצאים עם סל מלא וגדוש ועוד ארגז קטן ושתי שקיות גדולות, כי הכל חשוב. איך יכול להיות שזה עלה כל־כך הרבה? בקצב כזה ייגמר לי כל הכסף תוך שבוע. וזה מגביר את הדחיפות למצוא עבודה כבר היום.

זהו. אני שוב בבית. עכשיו צריך למהר לעמודי המודעות בעיתון. אבל, בעצם, אולי קודם ארוחת בוקר. כן, זו היתה ארוחה טובה באמת ואיך אפשר בלי להציץ במכתב שהיא שלחה מזמן? איפה שמתי את העיתון?

ראש הממשלה חזר מחוץ־לארץ ויש משבר ממשלתי. ויש אונס. ורצח אחד. הנבחרת שוב הפסידה. והנה משהו מעניין: שביתת הסטודנטים הסתיימה. יופי. אפילו את ההזדמנות להרוויח כסף — אני מפסיד. זה מזכיר לי שצריך לעבור לעמודי המודעות. למה צריך לדפדף כל־כך הרבה? היו צריכים לשים את המודעות בעמוד הראשון. כך הייתי מוצא עבודה מזמן.

עורך־דין צעיר. מנהל מכירות מנוסה. צעירות נאות. לא, אין פה שום דבר בשבילי.

ניקיון. אולי בכל זאת ניקיון. טוב. אבל נחכה עוד כמה ימים. רגע רגע, מה זה? דרושים סטודנטים לעבודה מכניסה, שעות גמישות. נשמע מעניין.

„הלו, שלום. זה בקשר למודעה שדרושים סטודנטים. זה אקטואלי עדיין? יופי. במה מדובר בדיוק? הממ... הפצה מבית לבית. איפה אתם נמצאים? או אני בא."

בעצם שמעתי על כאלה שהרוויחו יפה מהפצה. לפעמים יש קונים נדיבים שנותנים טיפים שמנים. אולי יהיו גם נשים משועממות בחלוקי־בית פתוחים או ילדות יפות לבדן בבית. זה בהחלט יכול להיות מעניין. ניגש ונראה.

לא אוהב את אזור התחנה המרכזית. המון אנשים רצים, צועקים, רעש. ריחות חוקים, עשן האוטובוסים נכנס לעיניים. המעלית שקטה ומהירה. הרצפה מרופדת בשטיח מקיר אל קיר והחלונות אוטמים את החדרים הממוזגים מפני רעש המכוניות והאוטובוסים. נעים כאן. מפנים אותי לחדר מרווח עם שולחן כתיבה ענק וארבעה טלפונים.

הבוס, בן חמישים בערך. שרק שערות כסף מעטות נותרו לו. הוא מביט בי בעיניים בהירות מתחת לגבות עבותות וחוקר אותי שתי־וערב. מי אתה? איפה אתה גר? מה עושים הוריך? מה אתה עושה? מה עשית קודם? מה תעשה אחר־כך? יש לך מכונית? יש לך אופניים? יש לך קורקינט? ואחרי שאני עונה על כל השאלות הוא מבקש את תעודת הזהות

שלי, מציץ בה, ומסביר לי, שבעצם לא הייתי חייב לענות על אף שאלה.

מסתבר, הוא מסביר לי שמחקר שווקים גילה לו, כי במרכז חדרה צריך להיות שוק טוב לשבועונים זרים שהחברה שלו מפיצה בארץ. השבועונים מיועדים לקהל מסוגים שונים. אחד רציני, אחד חושפני ואחד שבועון נשים, מאלה שרובצים במספרות. אני אקבל עשרים אחוז מהפדיון.

אין לי חשק גדול לנסוע עד חדרה ולחזור בשעת לילה מאוחרת. אבל הכסף והנשים המשועממות משכנעים אותי. אנחנו יורדים למחסן לחתום על הסחורה. האיש הצביע על שלוש גבעות עיתונים ואמר, „את זה אתה לוקח." הרמתי אותן, שתיים בידי ואת הגבעה השלישית קשר המחסנאי לראשי. וזחלתי הביתה.

*

ערב טוב אדוני. אתה מעוניין בשבועונים זרים? לא? ואולי אשתך? ומה עם הילדים? טוב טוב. לא צריך להתרגז, אני הולך, אידיוט.

ערב טוב. אתם מעוניינים אולי... מכשפה אחת, לא יכולת לתת לי לגמור את המשפט? ננסה בקומה הבאה. ובקומה הבאה. זהו, אין עוד קומות?

הופ, זה נראה כמו בניין חדש, מאוכלס באנשים משכילים. לא? הם כולם צרי אופקים וחסרי תרבות. מה יהיה? ננסה בשכונת הקוטג'ים היא. שם בוודאי יהיו קונים.

הצילו! אולי מישהו יבוא ויקח מכאן את הכלב הענק? הוא מגלה עניין בתיק שלי? אולי אתה רוצה עיתון? האו האו בשפה שלך זה כן או לא? הי, אדוני, קח אותו ממני וקח גם שבועון. טוב, אז אל תיקח שבועון. אני כבר הולך.

השעה עשר ועוד לא מכרתי אפילו גיליון אחד. והנשים, אכזבה שכזו, לכל היותר בפתורים פתוחים. אפילו לא שמץ של הזמנה. גם לא לכוס מים.

זה הבית האחרון. אם לא יקנו ממני כאן אני חוזר הביתה. אבל מה יהיה אם אחד יקנה. אני אצטרך להמשיך? הלוואי שלא יקנו. איזה מזל. אפשר לחזור. ובכל זאת צריך לסחוב את כל המשקל הזה בחזרה. חדרה עיר חסרת תרבות. לכאן אני לא חוזר.

בוקר טוב אדוני. לא, לא גמרתי. אני מחזיר לך הכל. לא מכרתי כלום. הנה, תספור. מה פירוש חסרים שלושה גיליונות? אני אומר לך שלא מכרתי כלום. זה כבר באמת מוגזם. לא מספיק שנסעתי עד חדרה והסתובבתי שם שלוש שעות בלי שום תמורה. אתה עוד רוצה שאשלם לך 3000 שקל? בסדר. נספור ביחד. כן. באמת חסרים שלושה גיליונות. אז מה אם חסרים? טוב, בסדר, קח את הכסף. אותי לא תראו יותר...

איך איך איך הלך לי היום! צריך לקנות עיתון. מוכרחים למצוא עבודה.

חן צורף

הכושי

(המשך מעמוד 7)

בין כוחות האוויר לכוחות הים והיבשה הפך לכורח המציאות.

כיום דרושים לעולם המערבי מסוקים כבדים חדישים יותר. מסוקי ה„יסעור", הממלאים את תפקידם, החלו בשנים האחרונות להראות עייפות. הטיפול במסוקים אלה, שכבר ביצעו אלפי שעות טיסה הולך ונהיה מסובך. המסוקים זקוקים בדרך־כלל לסידרת בדיקות קפדנית יותר בקצב גובר בהתאם להוראות היצרן. מפעלי „סיקורסקי" הפסיקו לייצר את ה„CH-53" לפני כעשר שנים, ומאז הם מייצרים את האח הבכור, „CH-53 E", סופר סטליון. מסוק זה דומה, למראית עין, ל„יסעור" הוותיק, אך בגיבנת העליונה שלו הושתל מנוע נוסף, והרוטור שלו בן שבעת הלהבים, הכריח את המתכננים להטות גם את רוטור הזנב כדי לפתור את בעיית הסיבסוב של המסוק הענק. בגלל מורכבותו של המסוק החדיש, הופכים הטיפולים בו למסורבלים ויקרים, יחסית, נוסף על מחירו הבסיסי היקר. אף שביצועי נשיאתו טובים בכ־20 אחוז משל ה„CH-53", כתחליף ל„יסעורים" מציעה חברת „בואינג" את „CH-47" צ'ינוק הנופל בביצועיו מהיסעור, אך זול ממנו במחיר.

כבר לפני שנים־מספר החלה חברת „סיקורסקי", יצרנית „CH-53" להציע תחליפים שונים למערכות מסויימות של היסעורים, ביניהם ראש רוטור מגומי בעל מיסבי טפלון, שלטענת החברה פותר חלק גדול מבעיות הרעידות של המסוק וחלק מבעיות נזילות השמנים בראשי הרוטור הישנים. אולם שינויים אלה בצירוף המנועים החזקים יותר שכבר הציעה החברה מעלים את ההשקעה להארכת חיי המסוקים למחירים בהם כדאי לשקול רכישת מסוקים חדשים.

יש לזכור, כי תנאי התיפעול של המסוקים בכלל, אינם דומים לתנאי תיפעולו של שום כלי מלחמה אחר. על המסוק מוטלת החובה לפעול בכל תנאי מזג־אוויר, בכל תנאי תאורה, ומעל לכל, לפעול ביבשה, במדבריות, בשלגים ובים, בתנאי מים מלוחים. כל אלה גורמים בעיות תחזוקתיות קשות ומסובכות הגורמות לכלים בלאי מואץ ותקלות מרובות, המייקרות את מחיר האחזקה ומקצרות את חיי המסוק.

האמריקנים, בעלי האמצעים, נוהגים להעמיד טייסות שלמות של מסוקים מסוג „CH-53" בכוננויות לפעילות מסוג אחד בלבד, כמו למשל, טייסת לחילוץ מים, טייסת למתלה מטען, טייסת תובלת לוחמים או רכב וכדומה.

לפני שנים אחדות החלו האמריקנים להציע למדינות שונות לרכוש את מסוקי ה„בלקהוק", הקטנים מה„יסעורים" וגדולים מה„בל" 212. מסוקים אלה יקרים, יחסית, ואינם יכולים למלא את מקומם של המסוקים הכבדים ולענות על צרכי התנועה של כל צבא מודרני.

עם הפסקת ייצורם של מסוקי „CH-53" נסגרה, למעשה, האופציה בפני המדינות הרוכשות נשק מארה"ב, לרכישת מסוק מערבי כבד־אך־נוח־לאחזקה, ואם מדינה מסוימת תבקש כיום לרכוש מסוק אמריקני, היא תצטרך לבחור בין ה„צ'יינוק" המיושן, יחסית, הנופל בביצועיו מה„יסעור", לבין „CH-53 E" המעולה אך־מסורבל־לטיפול וגם יקר.

חיל־האוויר הישראלי הצליח לרכוש גם שני מסוקי „יסעור" מחיל־האוויר ה־אוסטרי, שמכר לפני שנים מספר את שני ה„יסעורים" היחידים שהיו ברשותו. מלבד ארה"ב מחזיקות „יסעורים" רבים גם גרמניה ואיראן, שם ככל הנראה תקועים מסוקים רבים בגלל בעיות חלקי־חילוף וטיפול לקוי.

כאן 4x6KT
מהמטבח לכל העולם

„ברגע שאני עולה על האוויר עם אות הקריאה שלי, וחובבי רדיו בעולם שומעים קול אשה מישראל, מיד נעמדים בתורים כדי לשוחח איתי" — אומרת בחיוך מרים שטסל מהרצליה, חובבת הרדיו המשדרת במורס.

הכל התחיל לפני שלוש שנים בהתלוצצות על חשבון הבעל. קותי שטסל, בעלה של מרים, טכנאי אלקטרוניקה במקצועו, הוא גם חובב רדיו מהוותיקים בישראל, אך מעולם לא השיג את הרשיון המיוחל לשדר. מפני שהבחינה במורס הפחידה אותו. כניסיון אחרון לשכנע את בעלה, החליטה מרים „להראות לו." נרשמה לקורס חובבי הרדיו, למדה את שפת המורס, ניגשה לבחינות של משרד התקשורת, הצליחה וקיבלה את הרשיון.

הדרבון — בצורת הרשיון שפאר את הקיר עזר, וקותי עבר את מחסום הפחד. הוא למד והצליח בבחינות הקשות שמציב משרד התקשורת לפני חובבי הרדיו. הבנים, צביקה (18) ואייל (16), לא התמהמהו הרבה אחרי ההורים, ובד־בבד עם לימודיהם בתיכון גמרו בהצלחה את קורס החובבים, עמדו בבחינות והצטרפו למכשיר המשפחתי.

חדרו של צביקה נבחר לשמש כחדר הקשר. קירות החדר מכוסים במפות העולם ועליהם מסומנים כל המקומות איתם יצרה המשפחה קשר רדיו. ביום כיפור בבוקר הם גם שמעו במכשיר את הידיעה המזעזעת על הירצחם של שלושת הימאים הישראליים בקפריסין, אולם שקיים איסור והגבלה לנהל בקשר שיחות בנושאים ביטחוניים־פוליטיים, וכן מנועים החובבים לנהל שיחות עסקיות, או לנבל פה או לדבר במלים דו־משמעיות.

מרים שטסל שעלתה לישראל מהונגריה, נקראה בארץ הולדתה קטי, ולכן ביקשה ממשרד התקשורת אות קריאה דומה, ואכן הוענק לה האות 4x6KT (4x הוא אות הקידומת לישראל).

מרים, המודה לנאוגרפיה („אגב, אני מבין את המודות המפוטרות"), ממששת בתחביבה גם את מקצועה, לחבוק עולם בקשרים עימו, ויש לה אתגר להתקשר בעיקר עם מקומות מרוחקים ונדירים כמו האי נאורו באוקיינוס השקט, ואיים קטנים בגודל דונם שם ממוקמת תחנת הרדיו על רפסודה בים, אפילו עם איי פוקלנד יצרה קשר (בעת הפלישה הבריטית לאי).

לאחרונה השתתפה בתחרות חובבות רדיו מכל העולם. 24 שעות היה עליהן להיות צמודות למכשיר ולשדר ולהגיע למספר הקשרים הרב ביותר עם נשים חובבות רדיו. חובבת רדיו מארצות־הברית זכתה בתחרות אחרי שיצרה 70 קשרי רדיו. מרים הצליחה ליצור רק עם 40 חובבות רדיו קשר, וזאת משום שישראלית אינה יכולה להתקשר עם ארצות ערב, וחובבות רדיו בארצות העולם הקומוניסטי ממילא אינן מגיבות לאיתות מישראל. רגעים מרגשים מאוד היו למרים כאשר שימשה אשת קשר לחובבי רדיו בלבנון שמסרו פריסות שלום למשפחות בעורף. הקשר התאפשר אחרי שחיילים חובבי רדיו סחבו עמם מכשיר לחזית ויצרו קשר דרך תחנות ממסר בצפת. כשהבעל והבנים רוצים לשדר בעת שמרים מחוברת למכשיר, יש להם כבר פטנט ברוק, הם רק צריכים לצעוק „אמא אוכל" ובלית ברירה נאלצת אזרחית העולם „לרדת מן האוויר", להניח את האוזניות ולרדת למטבח.

ניצה רימון

מספרים

(המשך מעמוד 7)

כאשר מציגים מחקר כזה היא: אם ישראל אכן סייעה לארה"ב בסכומים העולים בכמעט פי־ארבעה על הסכומים בהם סייעה ארה"ב לישראל, מדוע אנו תלויים בהם תלות הולכת וגדלה עם השנים ולא להיפך?

ועוד: כמה שווה לישראל עצם הידיעה, כי יש לה בעל־ברית מעצמתי, מעין „אח גדול", השומר עליה, כאשר היא מנהלת תיגרות עם השכנים? כמה כסף היה שווה למדינת ישראל האירוע האחרון, למשל, בו ירקה ישראל בפניהם של הסורים, הפילה שניים ממטוסיהם, ו„האח הגדול" שיכנע את הסורים כי, בעצם, זו אינה יריקה, אלא פשוט גשם?

הבעיה החוזרת על עצמה לגבי השר אריאל שרון היא השימוש המטעה שהוא עושה בפרשנותו למחקרים אקדמיים ולנתונים מספריים. אדם מכוכב אחר, שהיה נוחת להרצאתו של אריאל שרון בוועידת הנשיאים, היה מניח כי היתה זו ישראל שהזמינה את ארה"ב להצטרף לפרויקט „מלחמת הכוכבים" ולא להיפך.

מתכונים למחברת

ללבב לביבות

לביבות אפשר להכין מכל דבר אכיל. אם מפוררים או מרסקים אותו ומערבבים בבלילה העשויה מקמח, ביצים ותבלינים. אנשים חכמים מטגנים לביבת־נסיון אחת, ולפי הטעם והצורך משפרים את הבלילה. לכבוד חנוכה נעסוק הפעם רק בלביבות תפוחי־אדמה. ואל יעלה בדעתכם שאין להן גוונים.

לביבות תפוחות (בליני)

5 תפודים; 4 כפות קמח; כוס חלב; 2 ביצים; 4 רבע כוס שמנת מתוקה (או לקפה); כפות סוכר; כף שמן; חמאה.

קולפים את התפודים. חותכים. מאיידים במעט מאד מים (עדיף נועל אדים), מסננים היטב ומרסקים. ממיסים את הסוכר בחלב פושר. מוסיפים מלח וחלמונים. קמח – כף אחר כף – ורסק תפודים. מערבבים לעיסה אחידה. מוסיפים את השמנת וקצף חלבונים. מערבבים בקלות. משמנים תבנית. שמים עליה (בעזרת כף) לביבות מהעיסה ואופים בתנור חם עד שיתפחו וישחימו. מגישים חמות. עם חמאה. אפשר גם לטגן את ה„בליני" במחבת, בשמן חם מאד. אבל לא עמוק.

לביבות עם ברינזה

10 תפודים; 2 ביצים; 3 כפות קמח; 3 כפות גדושות ברינזה (או גבינה צפתית); כ־¾ כוס שמן; מלח.

קולפים את התפודים ומרסקים בפומפיה גסה. מוסיפים מלח. מערבבים ומסננים. „לוחצים" את העיסה כדי להיפטר מהנוזלים. מערבבים את התפודים המרוסקים עם הביצים והקמח. צרים לביבות ומטגנים בשמן חם ועמוק, משני צדדים. שולים. מניחים על מסננת מכוסה נייר סופג (לספיגת שמן). מעבירים לצלחת הגשה וזורים ברינזה על כל לביבה.

לביבות ממולאות נקניק

14 תפודים; ¾ כוס קמח; ביצה אחת; 2 בצלים; 200 גרם נקניק או שאריות צלי; מלח; פילפל; שמן לטיגון.

קולפים את התפודים ומרסקים דק. מסננים מהנוזל ומערבבים בקמח, מלח וביצה. את הבצל קולפים. קוצצים ומטגנים מעט מאד. מוסיפים נקניק או צלי חתוך לקוביות קטנטנות. פילפל. ובמידת הצורך – מלח. מעיסת התפודים צרים לביבות עגולות. שמים במרכז כל אחת מעט מלית. מקפלים כל לביבה לחצי. מדביקים את הקצוות ומטגנים משני הצדדים.

ברמבורק (נוסח צ'כיה)

10 תפודים; חצי כוס קמח; מעט חלב; ¾ כוס שמן; מלח; פילפל; שום כתוש (לפי הטעם).

קולפים את התפודים, מרסקים דק. מסננים. ממליחים. מוסיפים מעט חלב. שום כתוש היטב. קמח ופילפל. מערבבים היטב. מחממים שמן במחבת ומטגנים בו לביבה גדולה ודקיקה. משני צדדים.

לביבות ממולאות בביצים

10 תפודים; 2 כפות קמח; 1 כף שמן; 60 גרם שומן אווז או עוף (במקור: חזיר); 4 שיני שום. למלית: 4 ביצים קשות; בצל; כף מרגרינה.

קולפים את התפודים, מרסקים דק. מסננים. מוסיפים קמח. מלח. פילפל. מערבבים וצרים לביבות. מכינים מלית מביצים קשות מרוסקות. בצל קצוץ מטוגן ומרגרינה. במרכז כל לביבה שמים מעט מלית ומקפלים את שולי הלביבה פנימה, עד שיפגשו. מהדקים את ה„תפרים" ומטגנים את הלביבות משני צדדים. קוצצים את השומן, מתיכים עד שה„גריבלעך" ישחימו. מטגנים בו שום כתוש ושופכים על הלביבות. במקום כל זה אפשר להגיש את הלביבות עם חמאת שום.

לביבות עם גזר

6־8 תפודים; 1־2 גזרים; 2 ביצים; 3 כפות קמח; 2 כפות שמנת חמוצה; מרגרינה לטיגון (3־4 כפות); מלח.

קולפים את התפודים והגזר (ביחס 1:4). מרסקים דק. מוסיפים ביצים, קמח, שמנת, מלח. מערבבים היטב. ממיסים במחבת את המרגרינה ושמים בה, בעזרת כף, לביבות. מטגנים משני הצדדים.

מפוף ומשם

בעריכת עלינא תורי

קצת היסטוריה

דצמבר המר

מאת עופר ניר

לא שהחודש־דצמבר מר יותר, עצוב וקשה יותר מחודשים אחרים בשנה. אבל דווקא בחודש הזה, בו חוגגים, מי שחוגג, את חג־המולד, בו מגיעה שנה אזרחית לסיומה ואחרת מתחילה — דווקא בחודש הזה נזכרנו פתאום בכל האירועים הפחות משמחים שקרו במהי־לכו. רשימה חלקית. חומר למחשבה? רק על אחריותכם. קצת דיכאון, בבקשה.

4.12.76 — מת טומי בולין, הגיטאריסט שהחליף את ריצ'י בלקמור הגדול בלהקת „סגול כהה", זמן קצר לפני שזו התפרקה. בולין הגיע ללהקה המפורסמת מהרכב ושמו „ג'יימס גנג", כנופיית ג'יימס. הוא נמצא מת בביתו. הרואין.

4.12.79 — שלוש שנים אחרי, בסינסינאטי, ארצות־הברית, הופעה של להקת „המי", להקה שהאלימות היתה חלק בלתי־נפרד ממנה. המתופף שלה, המנוח קית מון, התפרסם ביחסו כלפי חדרי מלון תמימים, אותם היה הורס ללא רחם. פיט טאונסנד, הגיטאריסט, היה מנפץ גיטארה אל הרמקולים, בטקס קבוע, מפחיד. ב־4 בדצמבר 1979, לפני הופעה של הלהקה באיצטדיון בעיר סינסינאטי, נמחצו למוות 11 צעירים וצעירות, כשעה שהקהל הרב צבא על הדלתות, ומנהל המקום סירב לפתוח אותן. „המי" עלו על הבמה כמתוכנן, שלא לגרום למהומות ואלימות נוספת.

ג'ון לנון ויוקו אונו – 5 שנים

6.12.69 — אלימות מתועדת היטב. אלטמונט, ארצות־הברית, הופעה של „האבנים המתגלגלות". שומרי הסדר במקום הם כמה עשרות „מלאכי גיהנום" שנשכרו על־ידי מארגני המופע. הם משליטים טירור במקום, מכים, פוצעים ולבסוף, אקט אחרון של טירוף רוק־אנ־רול שמיק ג'אגר אינו יכול להשתלט עליו, נרצח בדקירות סכין צופה שחור, מסומם כפי הנראה, שהתקרב לבמה. אלטמונט 1969 הונצחה בסרט „תני לי מחסה", שהוקרן לראשונה כעבור שנה, בריויק, 6 בדצמבר 1970.

8.12.80 — המוות המפורסם ביותר, מותו של ג'ון לנון, מחוץ לבניין הדקוטה בניו־יורק, מידי המטורף מארק צ'פמן. לנון נפטר מפצעיו כעבור חצי־שעה. הוא היה בן 40 במותו. אשתו יוקו היתה לצידו. לנון ויוקו שבו מאולפן ההקלטות שם עבדו על תקליט חדש. חודשים מעטים קודם לכן הוציא לנון את תקליטו הראשון זה חמש שנים, יחד עם יוקו. התקליט „פנטאסיה כפולה" זינק לראש מצעד המכירות, כך גם להיטו של לנון „כמו להתחיל מחדש". מי שהתחיל מחדש היתה חברת התקליטים, שמיהרה להפגיז את השוק בתקליטים שלו. מכל עבר צצו גם „מחוות" ללנון, רובן חסרות־טעם, אבל גם יפהפיות כמו „גן ריק" של אלטון ג'ון ו„ברנש קנאי" של להקת „רוקסי מיוזיק". בנו, ג'וליאן, הולך בעקבות אביו, גם הוא זמר.

10.12.67 — אוטיס רדינג, זמר הנשמה הידוע, נהרג בתאונת מטוס בוויסקונסין. הוא היה בן 26 במותו, עם עבר עשיר בתחום הריתם־אנד־בלוז. רדינג כתב ושר שירי־נשמה רבים, אנחנו זוכרים בעיקר את „כבוד", שזכה להצלחה רבה בביצוע ארתה פרנקלין. רדינג לא הצליח להגיע בחייו למקום הראשון במצעד. שלושה ימים לפני שנהרג, נכנס לאולפן והקליט שיר בשם „יושב על המזח במפרץ". התקליטון יצא רק לאחר מותו ובחודש מארס 1968 תפס את המקום הראשון במצעד האמריקני, משך חודש ימים.

28.12.83 — שלושה שבועות לאחר יום־הולדתו ה־39, יצא דניס וילסון, חבר להקת „נערי החוף", לשיט כיאכטה של ידידו. שעות אחרות לאחר שעלה על הספינה, נפל לים וטבע. וילסון, שיחד עם אחיו קרל ובריאן הקים את הלהקה והדריך את סגנון מוסיקת ה„סרף", הגלישה על הגלים, לפופ האמריקני, היה החבר היחיד בלהקה שאכן ידע להחליק על הגלים. הוא גם היה שחיין מצויין, כך שברור היה שווילסון שתה יותר מדי, היה מסומם, החליק למים וטבע בגלל כמות האלכוהול שעירפלה את חושיו. גם המים הקרים כקרח החישו את מותו. בין מברקי התנחומים שהגיעו היה אחד מן הזוג רייגן, מעריצים נלהבים של „נערי החוף". רייגן גם אישר, כמחווה יוצאת מן הכלל השמורה אך־ורק לאנשי צי בכירים, כי וילסון ייקבר בים.

29.12.80 — גם טים הרדין מת זמן קצר לאחר שחגג את יום־הולדתו ה־39. מותו של הרדין עורר תשומת־לב פחותה מזו שעורר הרצחו של ג'ון לנון, באותו חודש. גם סיבת המוות היתה ראויה להצנעה, בעיני עורכי עיתונים מסויימים. הרדין, נקבע בבדיקה הפאתולוגית, מת ממנת־יתר של הרואין. הוא התפרסם בשנות ה־60, יוצר־זמר של פולק מצויין. בובי דארין פירסם את שירו „אילו הייתי נגר". שיר ידוע אחר שלו הוא „סיבה להאמין". הרדין ביקר פעם אחת בארץ, להופעות.

מה יצא?

„ראש" — רוק שנות האלפיים

שניים משלושת חברי להקת „ראש" – חיל־החלוץ של הרוק הכבד

מאת אפי שפריר

לא מכבר יצא בהדפסה ישראלית „חלונות הכוח" — תקליטה השלושה־עשר של להקת ראש. זוהי להקה שהצליחה להשיג איכשהו מעמד של להקה בודדת וייחודית בתחום הרוק הכבד, ויחד עם זאת שומרת גם על פרטיותה, דבר שאינו אופייני במגנון זה.

„ראש" היא להקה בעלת ציביון מוסיקאלי שונה משל שאר להקות הרוק הכבד. אין היא סתם להקה, היא יוצרת סיגנונות מיוחדים באותו תחום צר הנקרא רוק כבד. לדעתי, „ראש" היא מעין חיל־החלוץ של הסגנון החדש, משום שהלהקה הזאת מסתגלת מהר לסיגנונות העכשוויים מבלי לוותר על המוטיב הכבד, שהוא העורק הראשי בסיגנונה. „ראש" יוצרת בעצם סגנון עתידי לרוק־הכבד.

„ראש" היא להקה קנדית המונה שלושה חברים: ניל פירט — תופים; גבי לי — מקלדת, באס ושירה; ואלכס לייפסון — גיטארות. לכאורה — הרכב מוגבל מבחינת יצירת סגנונות מסיקאליים. שלושה נגנים בלבד. אך שלושת אלו יוצרים מוסיקה כשל תזמורת שלמה. הלהקה נוסדה בשנת 1968 ובשנת 1974 היה השינוי היחיד בהרכב. ניל פירט נכנס ללהקה במקום המתופף הקודם. כאן באה התפנית. לפנים, ניגנה הלהקה רוק כבד פשוט, המבוסס על הריתם־אנ־בלוז, סגנון שהיה פופולארי מאוד באותם ימים. עם כניסתו של ניל פירט (שפרט להיותו מתופף, הוא גם מחבר ספרי מדע בדיוני ומחבר התמלילים ללהקה), שינתה הלהקה סיגנונה והחלה לנגן יצירות ארוכות, מורכבות מאוד הן מהבחינה הלירית והן מהבחינה המוסיקאלית. היה זה מעין עירוב של רוק מתקדם עם המקצבים החזקים של הרוק הכבד.

פרסום עולמי

התקליט „2112" היה זה שהביא ללהקה פירסום עולמי. „ראש" נעשתה פופולארית מחוץ לתחומי ארצה, קנדה, והכרטיסים להופעותיה ברחבי העולם נמכרו חודשים לפני ההופעה. מאז ועד היום זוכה הלהקה לאהדה והערכה רבה.

הבעייה עם „ראש" היא היותה להקת רוק כבד אשר מנגנת קטעים מורכבים, לפעמים מורכבים למדי לאוהדי הרוק הכבד. מאידך גיסא, אי אפשר לקבלה כלהקת רוק מתקדם, כי אותם מוטיבים של הרוק הכבד, מפריעים לפעמים למורכבות הקטעים. לדעתי זוהי אחת הלהקות המתוחכמות ביותר, ואין לקבוע לה תווית.

שנויה במחלוקת

„ראש", כיום, היא להקה השנוייה במחלוקת. הקטעים המורכבים והארוכים שאיפיינו אותה נעלמו. אפילו ציביון הרוק הכבד איבד מערכו. במקום זה אנו מוצאים להקה היוצרת סגנון עתידי למוסיקת הרוק הכבד. כליל של סגנונות, גל־חדש, רגאיי, רוק־אנ־רול, והמון טכניקה חדשה ומתוחכמת ביותר.

הדבר מתבטא בעיקר בכלי הנגינה. כלי מקלדת ממוחשבים, תוספות מיוחדות לגיטארת הבאס, תופים אלקטרוניים ממוחשבים לצד תופים רגילים, ורק הגיטארה מזכירה לנו שמדובר פה במוסיקת רוק.

הלהקה עוסקת היום יותר בחיפוש אחר צלילים מתוחכמים מאשר במוסיקה. תקליטם האחרון — „חלונות הכוח", מכיל שירים המדברים על בעיות עולמיות העומדות כרגע על הפרק. אך מהבחינה המוסיקאלית ג'קי, ניל ואלכס מחפשים לפרוץ דרך חדשה לרוק הכבד. רוצים ליצור סגנון חדש שיוביל את הרוק הכבד להיות סגנון נצחי.

הדבר גורם למחלוקת בין מעריצי הלהקה. יש כאלה אשר היו מעדיפים לראות את הלהקה במסגרת הקיימת של הרוק הכבד. אך אז „ראש" היתה מתפרקת מחוסר עניין ומעצם הדריכה במקום. ויש כאלה (ואנוכי ביניהם), הטוענים שהלהקה היא בעצם חיל החלוץ להתהוויות דרך לסגנון רוק כבד מעודכן לזמנים הללו — שנות השמונים, ולעוד עשרים שנה, עד לשנת אלפיים.

מבין כל להקות הרוק הכבד, להקת „ראש" לקחה על עצמה לשמור את הרוק הכבד והיא עושה זאת בהצלחה.

מה חדש?

לראשונה בבריטניה

יותר קאסטות, פחות תקליטים

מאת עפר ניר

בסיכום הרבע השלישי של 1985 התבררה עובדה חשובה, היסטורית, בשוק התקליטים הבריטי: לראשונה עלתה מכירת הקאסטות (קלטות) המוקלטות על זו של התקליטים. זו היתה התפתחות צפויה לאור נתונים מן החודשים הקודמים, בבריטניה ובארצות־הברית, שם כבר הורגש השינוי המשמעותי הזה.

כלל המכירות, תקליטים וקאסטות, ברבע השלישי, הגיע לכ־81 מיליון לירות־סטרלינג, עלייה של עשרים אחוזים ביחס לשנה שעברה. מעריכים כי סך המכירות השנתי יגיע לכ־380 מיליון סטרלינג.

בסך־הכל, נמכרו ברבע השלישי של השנה כ־12 מיליון קלטות לעומת כ־11 מיליון תקליטים. יחד עם זאת, יש לציין כי מכירות התקליטים עלו בכשבעה אחוזים ביחס לשנה שעברה. אשר לתקליטונים, כאן היתה ירידה במכירות, כ־18 מיליון. בסך־הכל, לעומת כמעט 19 מיליון בשנה שעברה. אבל ההעלאה במחירי התקליטונים, והנטייה לעבור לתקליטוני 12 אינץ' (היקרים יותר) על חשבון תקליטוני 7 אינץ' הרגילים, מבטיחים שתעשיית התקליטים לא הפסידה כסף ומעריכים עלייה של כשלושה אחוזים ברווחים ממכירות התקליטונים למיניהם.

ועוד: נתון משמח שהציגו ראשי תעשיית התקליטים בבריטניה, או לפחות אלה המייצרים תקליטי־לייזר (קומפקט־דיסקס) צופים כי עד סוף השנה הזאת, לא ירחק, יימכרו בבריטניה כ־3 מיליון תקליטי־לייזר. וזו הרבה.

צנזורה על תקליטים — הסיפור נמשך

לפני שבועות אחדים סיפרנו על כוונתה של קבוצת אמהות מוושינגטון, נשותיהם של פקידי ממשל בכירים, לאכוף על חברות התקליטים לציין על תקליטיהם אם הם מכילים שירי תועבה, אלימות וסתם הומור גס. כפי שמסרנו, התנגד נשיא ה„אר.איי.איי.אי.", איגוד חברות התקליטים של אמריקה, לדרישה זו. בהמשך, נפגשו הנשים הנכבדות עם הנשיא הסרבן והוא הסכים לבקש — לא לחייב — את החברות המאורגנות לסמן במדבקה את התקליטים ה„גסים" ולהדפיס את מילות השירים על גבי העטיפה. הנשים, מצידן, הבטיחו להמשיך במאבק.

בינתיים, החליטו כמה להקות ואמנים להגיב, בדרכם, על הנסיון לאכוף צנזורה ו/או סימון על־ידי מדבקה של תקליטים מסויימים. התקליט החדש של להקת „אחות מופרעת" (אחת הלהקות שנגדם יצאו הנשים בגלל הופעתו הפרועה של סולן הלהקה, די סניידר) יסומן בסיווג „אייץ'", כלומר הומור. סניידר אומר כי הסיווג הזה ידגיש כי התקליט מיועד לאנשים עם חוש־הומור בריא ויזהיר את אלה שאין להם. על עטיפת התקליט של הזמרת סנדרה ברנהרד, הנקרא „אני האשה שלך" תופיע אזהרה, במרכאות, או בלעריכה, כי אחדים מן השירים נושאים אופי „גועלי" שאינם מתאימים לילדים ו/או פוריטאניים...

תקליט

החלום של אל דימיולה

מאת עמית רוט

אלבומו האחרון של אל דימיולה מצויין בתור מתנה למישהו שאינך בטוח בטעם שלו. יש בו רומאנטיות יפה, שמבוצעת בשלמות. שתתפוס גם אנשי מוסיקה מקצועיים וגם חולמנים קלינים שלא מבחינים בין „די" ל„לה" ורוצים איזו מוסיקה עם אווירה טובה. אבל לא הייתי קונה את האלבום הזה. „מרקיעים דרך חלום" (Soaring through a dream) אלבומו העשירי (אם החשבון נכון) של דימיולה מאז עזב את „בחזרה לנצח" — הרכב בו התגלה כגיטאריסט בהיותו נער.

הוא בסך הכל בן 30 כיום — או אולי, כבר, בן 30 — ואותות התבגרות בולטים במוסיקה שלו, יותר מוסיקה ועומק ושליטה על החקרציות הטכניקה המעולה שלו. באלבום הזה הוא משתף פעולה עם חבר אחר באותה להקה שגם הוא כמו דימיולה היה השנה בארץ — היידטו מורה — המקיש הברזילאי שנותן בתקליט זה דרור לכשרונותיו כזמר „חלומי" וכמשורר. התוצאה מוצלחת רק בחלקה, ונוטפת רגש וצופים. דימיולה המתגבר „לטובה" סובל מקצרות שהיו לו באלבומיו הקודמים, והראשונה שבהם יכולת נגינה שעומדת הרבה לפני אישיותו המוסיקאלית, בכיוון שהוא הולך בו כעת, השחקנים שהוא מגיע אליהם דרך החלום מלאים בעננני כסף, וחוץ מזה במעט מדי. דני גוטליב, שהיה כאן עם ג'ון מקלפלין, מתופף בתקליט, ציוי ג'קסון מנגן בבאס (פיל מרקוביץ המצויין מנגן בפסנתר וכסינתיסייזרים. למי שמתבלבל בין צליל הסינתיסייזרים — קלידים לבין צליל הגיטארה — סינתיסייזר של דימיולה (סינקלוויר) למוסיקאי העיתונאי יוסי מר־חיים יש עצה טובה בשבילו להשמיע את התקליט במהירות 45, ואז מתגלה הגבול הברור בטכניקת הנגינה בין הקלידים לגיטארה. ניסיתי את זה וזה נכון.

חיפה חוללה מפנה בתחתית

בשעה שהפועל חיפה השיגה נצחון תחתית חשוב על הפועל ר"ג (88:92), נוצחה מכבי חיפה בידי הפועל חולון 92:81 * הפועל חיפה זינק למקום השמיני ומכבי נחת למקום האחרון * ארבע הקבוצות הראשונות בטבלה לא שיכנעו – אבל ניצחו

● כדורסל

נצחון התחתית של הפועל חיפה על הפועל רמת־גן (88:92) אמש במחזור הי"13 בליגה הלאומית בכדורסל, חולל מפנה בחלקה התחתון של הטבלה. הפועל חיפה, שסגרה עד בה את הטבלה, זינקה מהמקום האחרון לי"8.

ארבע הראשונות בטבלה זכו בנצחונות בלתי־משכנעים.

מכבי ת"א והפועל ת"א, שיתמודדו השבוע בגביעי־אירופה, לא הלהיבו: מכבי ת"א ניצחה את הפועל הגליל־העליון 91:104, והפועל ת"א גברה על מכבי רמת־גן – 89:98.

אליצור נתניה הכניעה באולמה את אליצור קרית־אונו – 91:103, והפועל חולון גברה על מכבי חיפה – 81:92. מכבי חיפה התליקה למקום האחרון.

בין ג'ונתן

הפועל חיפה — הפועל רמת־גן 88:92 (34:46)

ארבעים ושתיים נקודות שקלע ג'ונתן דלול מהפועל חיפה היקנו לקבוצתו נצחון שלישי רצוף ועימו זינוק של שלושה שלבים בטבלה, מהמקום האחרון למקום הי"8.

עד לדקה הי"28 הוליכה הפועל חיפה בביטחה — 47:61. אולם חולשה של לירוי קומבס ורפיון של ג'ונתן דלול גרמו למהפך במשחק והפועל ר"ג צימקה לי"73:70 ואף הוליכה 78:79 מסל של קארל מקפיים. כאן הפעיל דלול את ידו המצויינת וקלע שני סלי שלוש נקודות (סה"כ קלע במשחק 8 סלים כאלו) ושני סלים של פרדמן ובסיום הוסיף דלול עוד 4 נקודות עונשין שקבעו נצחון חשוב לקבוצתו.

במחצית הראשונה היתה הפועל ר"ג חלשה. הפועל חיפה הוליכה 34:46. שיפור שחל במשחקם של מקפיים, שלכטר ואונסיל, הביא למשחק שקול שהוכרע כאמור רק בסיום.

המשחק נערך באולם בקרית מוצקין, לעיני 1500 צופים. שפטו ברוך ולינגר ונמרוד בריין.

● להפועל חיפה קלעו: דלול 42, פרדמן 20, קומבס 10, קסקי 8, אופיר 6 ושביט 6.

● להפועל ר"ג קלעו: מקפיים 22, אונסיל 20, שלכטר 20, בנט 15, מוסקוביץ 9 ובן־ארי 2.

יוסי גלזר

אלימלך בשיאו

הפועל חולון — מכבי חיפה 81:92 (43:54)

ישראל אלימלך, סחף אמש את קבוצתו לנצחון על מכבי חיפה 81:92 לאחר שהציג משחק מצויין כשקלע 33 נקודות (6 סלי שלוש נקודות). חטף כדורים רבים והציג את משחקו הטוב ביותר העונה.

הפועל חולון ששיחקה ללא הענק ג'ד קופר המורחק פיגרה בדקה הי"26 30:12. אז החל אלימלך להתעלות וקלע במחצית הראשונה 22 נקודות. אלימלך הפליא במחצית הראשונה בסלי 3 נקודות כשקלע 4 כאלו.

הפועל חולון הוליכה בדקה הי"15 30:39 ובמחצית 43:54.

במחצית השנייה הוליכה חולון 54:69 (26) ומכבי חיפה יכלה רק לצמק — 71:64 ובסיום 92:81.

שפטו טור וורניק ונפתלי עובדיה, לעיני 1800 צופים, בחולון.

● להפועל חולון קלעו: אלימלך 33, בורמור 22, פונדקסטר 12, בוגין 12, זלוטיקמן 9 ווילים 4.

● למכבי חיפה קלעו: כאטס 19, שפע 18, פיפלס 13, יעקב דוד 8, א. רוזנברג 7, גורדון 7, שטיינהאואר 5, י. רוזנברג 2 וכספי 2.

יוסי חן

27 דקות היה הגליל עליון

מכבי ת"א — הפועל גליל עליון 91:104 (48:48)

עשרים ושבע דקות החזיקו אמש כדורסלני הגליל העליון מעמד מול מכבי תל־אביב כשהובילו 62:63, אולם הסיום היה כרגיל של מכבי תל־אביב וקווין מאגי שניצחו בסיום 91:104.

שחקני הגליל העליון, במשחק טקטי נבון, במיוחד במחצית הראשונה, הצליחו להחזיק את המכבים ב"קצר". תוצאת המחצית — 48:48 — יכולה להחמיא לצפוניים שכן אף קבוצה לא עשתה דבר דומה במחצית הראשונה למשחקה נגד האלופה.

מכבי תל־אביב, שלושה ימים לפני משחקה החשוב נגד ריאל מדריד בבית הגמר בגביע אירופה לאלופות, לא שיכנעה. לבד מקווין מאגי שהיה מצויין לאורך כל המשחק כשקלע 29 נקודות וקלט 18 כדורים חוזרים. למיקי ברקוביץ, דורון ג'מצ'י ומוטי ארואסטי היו עליות וירידות ואילו קוריקי נלסון הפתיע במשחקו היעיל במחצית השניה בה קלע 14 מי"16 נקודותיו.

הגליל העליון עשתה שיעורי בית. הקבוצה שיחקה מבוקר והתבססה על קליעות בטוחות של חון, בראון, ליף ווייסמן.

עד לדקה הי"27 היה המשחק שקול כשהיתרון עבר מקבוצה לקבוצה. לאחר יתרון אחרון לגליל 62:63 ברחו המכבים 68:78 בדקה הי"30, 81:49 דקה 37 ו־91:104 בסיום.

שפטו אברהם זגול ואסא קמינר, לעיני 1200 צופים, באוניברסיטת תל־אביב.

● למכבי תל־אביב קלעו: מאגי 29, ברקוביץ 25, ג'מצ'י 22, נלסון 16, לאמוף 6 וארואסטי 6.

● לגליל העליון קלעו: בראון 22, ליף 22, חון 18, ויסמן 17, סימס 10 ורימון 2.

יצחק דיסחוק

הטבלה

1.	מכבי תל־אביב	13	13	—	1081:1477	26
2.	אליצור נתניה	13	10	3	1157:1232	23
3.	הפועל תל־אביב	13	9	4	1220:1278	22
4.	הפועל חולון	13	8	5	1052:1201	21
5.	הפועל הגליל־העליון	12	5	7	1118:1120	17
6.	בית"ר תל־אביב	12	5	7	1117:1033	17
7.	מכבי רמת־גן	12	5	7	1181:1124	17
8.	הפועל חיפה	13	4	9	1193:1080	17
9.	הפועל רמת־גן	13	4	9	1312:1094	17
10.	אליצור קרית־אונו	13	4	9	1357:1216	17
11.	מכבי חיפה	13	3	10	1196:1129	16

מבחן פושר לקראת שאלאן

הפועל תל־אביב – מכבי רמת־גן 89:98 (42:45)

כדורסלני הפועל ת"א לא שיכנעו אמש בחולון, לפני משחקם מחר עם שאלאן הצרפתית בגביע־קוראץ'. על־אף שניצחו את מכבי רמת־גן – 89:98, לאחר מחצית ראשונה שקולה – 42:45.

התל־אביבים גילו משחק מאופק, ללא תנופה. רק מייק לארגי וארל ויליאמס היטו את הכף לזכותם, בעוד ששאר חבריהם לא היטיבו לשחק.

שחקני מכבי רמת־גן, ללא נורמן אנקרום, שלא חזר מארה"ב, לחמו בשאפתנות כשהמצטיינים בשורותיהם היו גרג קורנליוס וניר רכליס. חמש דקות לסיום נפגע רכליס ממרפקו של ויליאמס, דם רב ניגר מהפגיעה, אולם הוא המשיך לשחק עד לסיום. לעומתם איכזב כוכבם האמריקני ג'יס תומאס.

מכבי רמת־גן הוליכה בדקה הי"10 – 20:25. כחלוף ארבע דקות הפכה הפועל ת"א – 28:30, ובהפסקה היתה התוצאה – 42:45.

במחצית השנייה ניכר יתרון להפועל ת"א – 65:75. הרמת־גנים צימקו לי"71:75 בדקה הי"32. שוב התעלות של שחקני הפועל ת"א, ובדקה הי"37 יתרון בן 14 נקודות – 78:92, ובסיום 89:98.

שפטו וירובניק ופישר, לעיני 1000 צופים בחולון.

● להפועל ת"א קלעו: לארגי 30; ויליאמס 28; צימרמן 16; מרסר 15 ופרישמן 9.

● למכבי ר"ג קלעו: קורנליוס 27; רכליס 27; נעמן 13; נאור 8; גורן 6; תומאס 6 ובן־עטר 2.

יוסי חן

ק"א פתחה, נתניה סיימה

אליצור נתניה — אליצור קרית־אונו 91:103 (44:47)

פתיחה מצויינת של אליצור קרית אונו, שהוליכה 3:14, לא הועילה לה בסיום, בשורה מנוצחת 103:91 מול הלחקה המצויינת של אליצור נתניה בראשותו של קאריל נברסון.

אליצור נתניה התאוששה מהפיגור בפתיחה ובדקה הי"11 הובילה 21:22 בזכות משחק יעיל של וילי סימס שצלף סלי שלוש נקודות ושל ג'ימי הול, מטווח בינוני.

עד למחצית התנהל משחק שקול בזכות משחק יעיל של ג'ון ווילי מקרית־אונו. ווילי היה הקלעי הבולט במשחק כשקלע 32 נקודות.

במחצית השניה הגבירה אליצור נתניה את מהירותה. נברסון במשחק וירטואוזי, עד ליציאתו בחמש עבירות בדקה הי"36, היה השחקן הטוב במגרש.

הפרש השיא לזכות אליצור נתניה היה בדקה הי"35, 71:91. עד לסיום הצליחה קרית אונו להקטין — 103:91.

שפטו דוד רגן וערן עמית, לעיני 800 צופים, בנתניה.

● לאליצור נתניה קלעו: הול 30, סימס 25, נברסון 20, ברכה 14, פייר 10, אביטוב ופוגל 2 כ"א.

● לאליצור קרית אונו קלעו: ווילי 32, ואלאס 20, קרן 16, קריין 12, מגידו 6, אגמי וקריקו 2 כ"א ומרקוביץ 1.

חנן מאירי

● מלך הסלים

1.	מאגי (מכבי ת"א)	392
2.	ווילי (קרית־אונו)	355
3.	ואלאס (קרית־אונו)	339
4.	ג'מצ'י (מכבי ת"א)	305
5.	שפע (מכבי חיפה)	300
6.	ליף (גליל־עליון)	298
7.	בורמור (הפועל חולון)	296
8.	ג'ונסון (מכבי ת"א)	298

במחזור הבא
(יום שני, 16 בדצמבר)
בית"ר ת"א – מכבי רמת־גן; הפועל הגליל־העליון – הפועל חולון; מכבי חיפה – הפועל חיפה; הפועל רמת־גן – אליצור נתניה; אליצור קרית־אונו – הפועל ת"א; מכבי ת"א – חופשית.

● מלך הנקודות

1.	דורון ג'מצ'י (מכבי ת"א)	49
–.	ג'ק צימרמן (הפועל ת"א)	49
3.	ג'ונתן דלול (הפועל חיפה)	45
4.	ג'ון ווילי (קרית־אונו)	41
5.	חנן קרן (קרית־אונו)	32
6.	קאריל נברסון (אלי' נתניה)	27

שאלאן הגיעה לארץ

קבוצת הכדורסל הצרפתית שאלאן הגיעה אמש לישראל. שאלאן תתמודד מחר נגד הפועל ת"א בבית רבע הגמר בגביע קוראץ'.

ליטני קלעה 42 ואליצור אלופת הסבוב

מאת יוסי חכם

קבוצת הנשים בכדורסל של אליצור קרית תל־אביב/קרית־אונו זכתה אמש באליפות הסיבוב הראשון בליגה הלאומית לאחר שניצחה בירושלים את הפועל המקומית 60:102. אורית ליטני קלעה 42 נקודות לאליצור.

● בכפר המכביה ברמת גן גברה קבוצת מכבי דרום/רמת חן על הפועל חיפה 75:82 לאחר הארכה (71:71, 40:32). המצטיינת בדקות סיום הארכה היתה אביגל מלמה ממכבי שקלעה שש נקודות. הירבו לקלוע למכבי: ורדית אגאי 20, רויטל ביטון 17, נילי אקריס 14 ומלמה 10. להפועל חיפה: רונית דימנט 24 ושרה יערי 12.

● באולם בכפר הירוק נאלצה קבוצת מכבי תל אביב לעמול קשות עד שגברה על גליל תחתון 57:58 (29:26). למכבי הירבו לקלוע: יהודית אילון 12 ורונית ינצקי 12. לגליל תחתון כוכבה כהן 16. שפטו שטריקס וברקן.

● בבית ברנר גברה קבוצת בני יהודה תל אביב על אליצור ראשון לציון 61:62 (38:40). את סל הנצחון קלעה אורית ברבוט שקלעה במשחק כולו 14 נקודות. עוד קלעה למנצחות עמית הילה 12. לאליצור: דליה סינואני 14. שפטו סגן וכץ.

● באולם אוסישקין בתל אביב ניצחה הפועל ת"א את סוגרת הטבלה הפועל קישון 53:90 (32:41). להפועל הירבו לקלוע: אושרה קנציפולסקי 26, חנה רבינוביץ 21 ואריאלה וולף 19. להפועל קישון: מוניקה ליפניק 17 ודבורה פרישברג 12. שפטו: דוגלין וקינן.

● באולם צינין בקיראון גברה אליצור קרית אונו על הפועל גבעת חיים 62:71 (29:52). לקרית אונו הירבו לקלוע: רונית פורת 25 וטלי קליין 15. לגבעת חיים: עלומה גורן 36.

משחקי הסיבוב השני יתחדשו ב־6 בינואר 1986.

קווין מאגי (עם הכדור בידיו) משתחרר משלושה שחקני הפועל הגליל העליון, מורי בראון שחום העור, גרג סימס המניף ידיו ובריד ליף מאחור במשחק אמש בו ניצחה מכבי ת"א 91:104. (תצלום: אריה קנפר)

הפועל רמת־גן נמכרה לדתיים

קבוצת הכדורגל של הפועל רמת־גן מהליגה הארצית יצרה תקדים בכדורגל הישראלי. היא הקבוצה הראשונה בארץ שהודתה כי "נמכרה" לדתיים.

בהסכם שנעשה בין הפועל רמת־גן לבין החוגים הדתיים נקבע כי הפועל רמת־גן תקיים את כל משחקיה הביתיים באיצטדיון הלאומי ברמת־גן כבר ביום שישי ובעבור כל משחק תפוצה כספית.

מזכיר הפועל רמת־גן, אורי קרני, אישר את ההסכם אך לדבריו יועבר הכסף לעיריית רמת־גן ומהעירייה לאגודה. אחד הנימוקים הוא מצבה הכספי הקשה של הקבוצה הרמת־גנית.

יצויין כי עד כה הופעלו לחצים על אגודות רבות לקיים את המשחקים ביום שישי וחלקן אף פוצה כספית אבל הסכם לטווח ארוך, כפי שעשתה הפועל רמת־גן, הוא ראשון מסוגו ומהווה תקדים מסוכן.

באליפות הטניס בניו־סאות־וולס, סידני:

גליקשטיין ופרקיס נוצחו, עמוס מנסדורף ניצח

רק עמוס מנסדורף עלה לסיבוב השני באליפות ניו־סאות־וולס בסידני, כשניצח את האמריקני שחום העור, לויד בורן 4:6, 5:7.

לעומת זאת, הפסידו שני הישראלים האחרים. שלמה גליקשטיין נוצח שוב בידי אלוף בריטניה, ג'ון לויד 6:4, 6:4 (לויד ניצח את גליקשטיין לפני כחודשיים בגביע דייויס) ושחר פרקיס נכנע לצרפתי טיירי שמפיון 6:2, 7:6.

גם הבריטים הפסידו שניים משחקני גביע דייויס, ג'רמי בייטס נוצח בידי המערב גרמני וולפגאנג פופ 3:6, 6:4, 6:1 וקולין דאודסוול נכנע לאמריקני ליף שיירס 6:1, 2:6.

האוסטרלי הותיק ג'ון אלכסנדר, נכנע לאמריקני מייק באואר 6:3, 7:5. ההולנדי מיכיל סחייפרס ניצח את רוברטו סאאר מארגנטינה 6:3, 3:6, 4:6.

בתחרויות הדירוג לנוער בטניס

בהרצליה החלו אתמול תחרויות הדירוג לנוער בטניס בהשתתפות טובי השחקנים.

בין התוצאות גיל 18: אמיל צ'רנוב – רונן אקרמן 1:6, 5:7, עופר יחיאלי – אלכסנדר אברוצקי 1:6, 0:6.

גיל 16: יואב עוזאצ'י – סביאן ליפניק 7:6, 5:7, 1:6.

בנות: קרין מאייר – מיכל משה 1:6, 1:6.

ביפו, בגילאי 14: שגב לוי – רועי רון 4:6, 4:6.

בנות: מרי דרוש – רומי זונדר 1:6, 0:6.

גיל 12: יובל טולידאנו – עמית ברדור 1:6, 1:6.

בנות: קרן קובלסקי – לימור מזיוב 3:6, 4:6.

התחרויות יימשכו היום.

שיאן עולמי סיים שלישי

השיאן העולמי ב־100 מטר חתירה, האמריקני מאט ביונדי, סיים שלישי בתחרות בין לאומית שהתקיימה באוסטין טכסס. זמנו של בונדי 50.61 שניות. הקדימוהו בזמן זהה בני ארצו ריצ'רד אופל ותום ג'ייגר. השניים גמאו את המרחק בזמן 50.36 שניות.

השיאנית העולמית והאלופה האולימפית במשחי הפרפר, האמריקנית מרי מיגר, הקדימה בהפרש ניכר את הטובה בשחייניות אירופה, המזרח גרמניה קורנליה גרסלר, בקבעה זמן של 2:08.75 דקות, לעומת 2:12.13 של גרסלר.

המתעה היתה גם ב־200 פרפר לגברים, כאשר הקנדי תום פונטינג ניצח את האמריקני מייק הית', בקבעו זמן של 1:58.69 דקה.

השיאנית העולמית ב־200 מטר חזה לנשים, המזרח גרמניה סילקה הרנר, עברה את המרחק ב־2:29.78 דקות. קודם לכן ניצחה הרנר גם ב־100 מטר חזה.

הישגו של ג'ייגר, שקבע בסוף השבוע שיא עולמי ב־50 מטר חתירה — 22.40 שניות, נבחר כזמן הטוב ביותר בשלושת ימי התחרויות.

● כדורגל

שירזי יחמיץ שני משחקים

מאת ראובן חנניה

שחקן ההגנה המצטיין של בית"ר ירושלים שלמה שירזי לא יוכל ליטול חלק בשני משחקיה הקרובים של קבוצתו בעקבות צבירת שלושה כרטיסים צהובים.

שירזי ייעדר בשבת הקרובה מהמשחק נגד מכבי ת"א בגלל עונש הרחקה אוטומאטי לשני מחזורים שעומד נגדו מהעונה שעברה בה צבר 7 כרטיסים צהובים.

הכדורגלן עצמו יופיע מחר בפני בית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל ואולם, ככל הנראה, יהיה זה צעד פורמאלי בלבד.

נבחרת הכדורגל תארח את נבחרת רומניה

מאת ראובן חנניה

נבחרת הכדורגל של ישראל תארח ב־26 במרץ את נבחרת רומניה ברמת־גן — החלטה זו התקבלה אתמול במזכירות ההתאחדות לכדורגל.

כזכור, כשלה נבחרת רומניה בנסיונה להעפיל למשחקי אליפות העולם במכסיקו שייערכו בשנה הבאה.

טורניר הנוער לא ישבש משחקי הליגה

כל משחקי הליגה הלאומית והליגה הארצית יתקיימו ב־28 בחודש זה כתקנם על־אף העובדה שנבחרת הנוער של ישראל תארח את טורניר החורף המסורתי.

מזכירות ההתאחדות לכדורגל נטלה רשות מהקבוצות אשר בהן מופיעים יותר משני שחקנים בנבחרת הנוער.

החלטה זו באה בשל העובדה שכמות השחקנים המשתייכים לנבחרת הנוער שמשחקים בקבוצות הבוגרות, מועט השנה.

אליפות חרשים בקט־רגל

איגוד השופטים יפיע וישביץ שופטים משלו לאולימפיאדת החרשים שבמסגרתה יוחו משחקי קט־רגל.

אליפות העולם לחרשים תתקיים בשנה הבאה, בישראל.

הטבלה
בתום הסיבוב הראשון

1.	אליצור ת"א	588:595	22
2.	מכבי ת"א	662:803	21
3.	בני־יהודה	647:686	19
4.	מכבי רמת־חן	728:755	19
5.	הפועל חיפה	667:775	18
6.	הפועל ירושלים	763:717	16
7.	הפ. גבעת־חיים	768:785	16
8.	הפועל ת"א	722:707	15
9.	גליל תחתון	709:652	15
10.	אליצור ראשל"צ	847:670	13
11.	אליצור ק.־אונו	815:727	18
12.	הפועל קישון	801:571	11

סופגניות לצופים

מאת יוסי חן

הצופים, שבאו אמש לחולון, חזו לא רק בשני משחקים אלא נהנו גם משי חנוכה. כל צופה קיבל סופגניה, מתנת הפועל חולון.

קנייאתי ניצח במרתון הונולולו

הרץ הקנייאתי איברהים חוסיין ניצח במרתון הונולולו בקבעו שיא מקומי חדש — שעתיים וי"8:12 דקות.

יותר מ־9000 רצים פתחו במירוץ.

[illegible]

נוף חדש בליגה הלאומית בכדורעף: בת"ים בפיסגה; אחוריה קרית־אתא וכפר־סבא * העוגן נשמה לרווחה – עין־שמר/ברקאי בצרות * תופעה מעניינת: כל קבוצות החוץ ניצחו

● כדורעף

מאת אורי אפק

כשטענתי לפני שבוע שהחל תהליך הסרת כתר האליפות מהפועל המעפיל זה עדיין לא נראה ריאלי, כמו אחרי המחזור הי"8 בליגה הלאומית בכדורעף. עתה כבר ברור מעל לכל ספק שהאלופה הוותיקה תתקשה מאוד להגן על תארה לאחר הפסד־בית 3:0 להפועל כפר־סבא. זה היה זה נצחון שישי רצוף, ללא הפסד מערכה.

צמרת טבלת הליגה הלאומית קיבלה נוף עירוני מובהק. שלוש קבוצות עירוניות — הפועל בת־ים, הפועל קרית־אתא והפועל כפר־סבא — מובילות בראש. הפועל בת־ים הכניעה במחזור הי"8 את הפועל רמת־אביב 0:3, והפועל קרית־אתא ניצחה בתוצאה זהה בחוץ את הפועל חניתה/מטה־אשר. אל נשכח, חניתה/מטה־אשר סיימה בעונה הקודמת כסגנית האלופה. זוכרים?

אליצור תל־אביב ראוייה למחמאות. לא כל קבוצה שבה משריד עם נצחון 1:3.

במאבק תחתית בעין־שמר גברה הפועל העוגן על הפועל עין־שמר/ברקאי 1:3. הפסד־בית כזה עלול להיות משמעותי מאוד לעין־שמר/ברקאי. העוגן, לעומת זאת, עשתה צעד חשוב כדי להיחלץ מירידה. במחזור הבא תצטרך להתבסס במקום, מחוץ לאזור המסוכן, כשתארח את הפועל שער־העמקים, שנוצחה 3:0 ע"י הפועל עין־המפרץ / כפר־מסריק.

קבוצות הפועל המעפיל והפועל חניתה / מטה־אשר, המייצגות אותנו בסיבוב השני בגביעי־אירופה — מיקומן בליגה אינו מחמיא.

הערב לא ייערכו משחקים והקבוצות ייהנו מפגרה.

דרבי פרטי

הרגשתי כמו בדרבי־פרטי בעין־שמר כאשר התמודדו שתי קבוצות אותן הולכתי בעבר, כמאמן, להישגי־שיא בכדורעף הישראלי. הפעם היה זה מאבק היחלצות מהתחתית. מעין קרב של "להיות או לחדול".

לצעירי הפועל עין־שמר / ברקאי, שנאלצו להתמודד ללא שחקנם המצטיין רונן פיכמן, הנמצא בחו"ל, היתה ההתאקלמות קשה. בכך הקלו על שלמה אבנרי־ץ' מהעוגן להפעיל ללא בעיות את אלדד שלם ורון ורדי למערכה ראשונה קלה וקצרה (6:15). לא כך היה במערכה השנייה, בה הבריק אופיר בן־אברה ולהעוגן לא היתה תשובה להתקפות המהירות מהמרכז. בהן עשו את שלהם יניב ארד, ליאור פרלמן וגם אריק יוסף. עין־שמר/ברקאי ניצחה — 11:15, ושוויון במערכות (1:1).

המשחק השקול תם במחצית המערכה השלישית, ומכאן נטתה הכף בבירור להעוגן. את השינוי הביאו חסימותיו הטובות של אלדד שלם והתקפות מהירות של רון ורדי כולל הנחתות מהשורה השנייה. רפי אריליכמן, ששב לעין־שמר/ברקאי לאחר היעדרות, וגם יניב אורד, נחלשו. דרור סיטנר החליף בצורה מניחה את הדעת, אך זה לא הספיק. ראובן גילי, שנכנס כמגיש בהעוגן, דייק במסירותיו וגם אילן חמו שמר על ממוצע סביר.

וכך, לאחר כ־90 דקות, ראה מאמן העוגן, יוסי גלוסברג, סיכוי להינצל בעוד שאהוד דקל, מאמן עין־שמר/ברקאי, לא היה מרוצה. אבל, אל יאוש, עוד יבואו הימים ששמות צעירים כיום (אריליכמן, ריפתין, אלון וסיטנר), לא יביישו את האבות, שהיו בעבר תפארת הכדורעף הישראלי, וזכו, יחד עם דקל ומילשטיין, באליפויות.

השופטים רוזנטל ולוטן לא הורגשו וכך הישגם.

זרקור על המחזור

● מאבק אחים: בדו־קרב בין אחים גבר הצמד שלם (אלדד ואורי) מהעוגן על האחים בן־אברהם (אביטל ואופיר) מעין־שמר/ברקאי.

● הישג־בית: בכיר הכדורעפנים של עין־החורש בכל הזמנים, אליהו רבינא, בא לקיבוצו כמאמן הפועל כפר־סבא, וניצח באולם החורש את הפועל המעפיל.

● שתי מערכות: רק בשתי מערכות זכו קבוצות הבית (עין־שמר/ברקאי ושריד), בכן ניצחו כל הקבוצות האורחות.

● החמיץ הספרו: המנהל הוותיק של קבוצת הפועל המעפיל, חיים קרפובסקי, שהמתין לקבוצתו בצ'כוסלובקיה, לא חזה בהפסד האלופה לכפר־סבא 0:3.

● שבחים לשופטים: במחזור הי"8 זכו כל השופטים לשבחים.

● המלצה: כדאי לבוא לראות את משחקי הליגה, המשתפרים והמתחממים.

שישיית המחזור

● עמדה מספר 1 — רמי רודניק (הפועל בת־ים).
● עמדה מספר 2 — רון ורדי (הפועל העוגן).
● עמדה מספר 3 — שמעיה מרדכי (אליצור ת"א).
● עמדה מספר 4 — חגי זיתון (הפועל כפר־סבא).
● עמדה מספר 5 — עומר שפק (הפועל קרית־אתא).
● עמדה מספר 6 — ליאו קנטור (הפועל כפר־סבא).

הטבלה
(אחרי שמונה מחזורים)

1.	הפועל בת־ים	8:24	16
2.	הפ. קרית־אתא	6:22	15
3.	הפועל כפר־סבא	6:20	14
4.	הפועל המעפיל	7:20	14
5.	הפ. עין־המפרץ	11:19	14
6.	הפועל מטה אשר	13:18	13
7.	אליצור ת"א	13:16	13
8.	הפועל רמת־אביב	19:10	10
9.	הפועל שריד	9:20	10
10.	הפועל העוגן	6:22	9
11.	הפועל עין־שמר	3:24	8
12.	הפ. שער־העמקים	1:24	8

[illegible]

שאר התוצאות: רמות־מנשה – גזית 0:3; נוהיים – אלונים 1:3; גבע – גבעת־עוז 0:3; תל־יוסף – מעגן מיכאל 1:3; מגדים – החותרים 2:3.

הטבלה

1.	צרעה	9	6:41	15
2.	רמות־מנשה	9	14:33	15
3.	נוהיים	9	16:33	15
4.	גליל־תחתון	9	14:30	14
5.	מגדים	9	22:20	8
6.	גזית	9	19:16	8
7.	אלונים	9	26:21	8
8.	גבע	9	23:24	6
9.	מעגן־מיכאל	9	28:20	6
10.	תל־יוסף	9	36:20	6
11.	החותרים	9	39:16	4
12.	גבעת־עוז	9	40:15	1

צהלת 100 אלף הדולרים

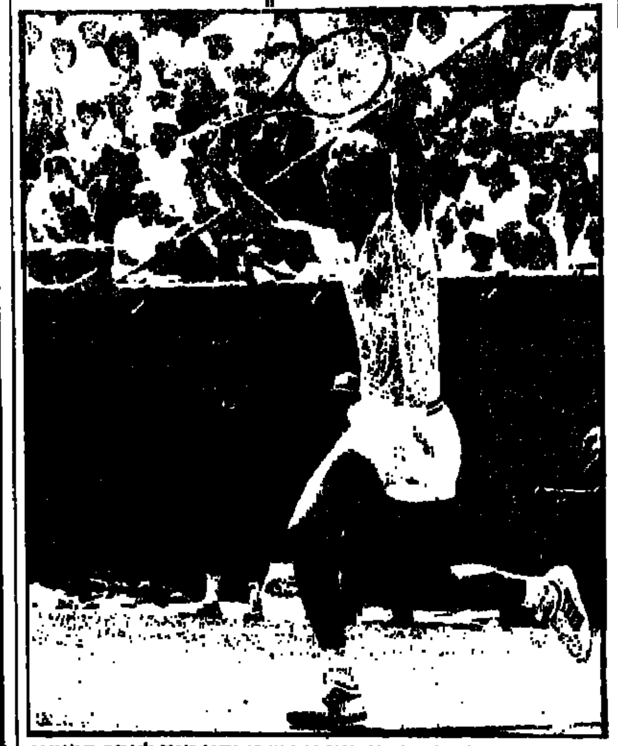

הצעיר השבדי סטפן אדברג מניף את שתי ידיו מיד לאחר הנצחון על מאטס וילנדר באליפות הטניס הפתוחה של אוסטרליה. בעקבות הנצחון שילש אדברג לכיסו 100 אלף "ירוקים". (תצלום: אי.פי.)

אדברג – אלוף אוסטרליה

הטניסאי סטפן אדברג בן הי"19 זכה באליפות אוסטרליה במלבורן, לאחר שניצח במשחק גמר כל שבדי, את מאטס וילאנדר אלוף השנתיים האחרונות 6:4, 6:3, 6:3, במשחק שארך שעה וי"33 דקות. וילאנדר היה מדורג שלישי ואדברג חמישי.

לאדברג הוענק פרס כספי בסך 100 אלף דולר ווילאנדר הסתפק במחצית הסכום.

לאחר המשחק אמר וילאנדר: "סטפן הוא חבר טוב שלי ואם מישהו היה צריך לנצחני, אני שמח שזה היה הוא".

השניים ישתפו פעולה ב־20–22 בדצמבר, כאשר ינסו להגן על גביע דייויס בו זכתה שבדיה אשתקד, במשחק הגמר נגד מערב גרמניה באולם האולימפי במינכן.

גם הפעם נדחה משחק הגמר בשל סופת גשם שהתחוללה.

500 במרתון הכנרת

מאת יצחק אשל

כ־500 רצים, בהם כ־200 אורחים מחו"ל מ־10 מדינות, יטלו חלק במרתון הבינלאומי התשיעי של הכנרת שיתקיים בעוד שבוע, ביום ג' הבא, ב־17 בדצמבר — פרטים אלה נמסרו אתמול במסיבת עיתונאים בלשכת ראש העיר בטבריה.

סגן ראש העיר, יוסף פרץ, אמר שטבריה נערכת חגיגית לאירוע הספורט המרכזי שלה ולצורך זה אורגנו רבים מעובדי העירייה אשר מסייעים בכל הקשור למירוץ וכמו כן יתקיים בבוקר המירוץ פסטיבל של ילדי בתי הספר שיכלול כ־5000 תלמידים אשר יופיעו באירועי ספורט עממיים ותחרותיים. כן יהיו הרקדות המוניות ומחול אירובי כשתזמורת הנוער העירונית מלווה את האירועים.

המירוץ יתקיים בחסות סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, ובסיועם המאסיבי של תלמידי מדרשת המורים באוהלו.

יו"ר המירוץ, עמוס קריו, מסר על הקשיים באירגון מפעל ספורט מעין זה. לדבריו, יופעלו בהכנת המירוץ וביום המירוץ יותר מ־500 איש.

בתשובה לשאלה, אמר קריו, שסך עלות המירוץ הוא כ־100,000 דולר כשכמעט כל הסכום מגויס מגורמים פרטיים ומגופים ציבוריים.

את עיקר המעמסה האירגונית נטלה עיריית טבריה ומלון "פלאזה" העומד לרשות הספורטאים והמארגנים עשרות חדרים. כן הוא יארגן את מסיבת הפאסטה המסורתית לכ־700 איש.

משטרת העמקים וטבריה והמועצות האיזוריות גליל תחתון ועמק בית שאן יסייעו. יו"ר המירוץ בטבריה, מרקוס בן חיים, מסר על חשיבות האירוע מבחינה תיירותית לטבריה וכמו כן חשיבות האירוע מבחינת הנוער במקום. הוא הדגיש כי כתוצאה מפניית ראש העיר לערים התאומות של טבריה השיכה עיריית מונטיליה בצרפת שהיא תשגר מספר רצים למירוץ זה.

יו"ר התאחדות בתי המלון בטבריה, ישראל קוגל, מסר שבתי המלון תורמים יותר מ־100 חדרים על מנת לארח את הרצים והמארגנים.

בתשובה לשאלה, נמסר שהרץ המהיר ביותר שנרשם עד כה למירוץ הוא הנורבגי יאן אריק וילמן שזמנו 2:15.35 שעות. אחריו הסקוטי לינדזי רוברטסון, מנצח מרתון אשתקד שזמנו 2:16.28 שעות. בין הישראלים בולטים יאיר קרני, שלמה אוולאי ואמיתי אלמוג ובין הנשים מול שלום.

אין עתיד לכדורגל הישראלי בלעדי אירופה

מאת חיים מרגלות

[illegible]

[illegible] שירזי הביתה אבל לא שמעו לי

אם אטול סמכויות אפגע במישהו * לא אתחרה עם מאמן או ראש משלחת * עשיתי עבודה נאמנה

מאת יצחק וייסהוף

אברהם בנדורי משמש כמנהל נבחרת ישראל בכדורגל מזה שמונה שנים. בחודש יוני 1986 יסיים בנדורי את החוזה עם ההתאחדות לכדורגל. ועד אז ינהל את ענייני הנבחרת הלאומית והנבחרות האחרות.

ממצאי ועדת הבדיקה, שמונתה ע"י ההתאחדות לכדורגל להציע הצעות ודרך חדשה לניהול הנבחרת ודרך פעולתה, כטרה וליטפו את אברהם בנדורי לסירוגין.

הוועדה שיבחה את עבודתו של בנדורי, את התמדתו ואת מסירותו, אך קיבלה כי לא נטל על עצמו שום אחריות, או סמכות, מעבר להגדרה היבשה של תפקידו, במיוחד בענייני משמעת.

— האם הוועדה צדקה בהגדרה כלפיך? — שאלנו את בנדורי, בן ה־62, בשנות החמישים שוער נבחרת ישראל.

● בנדורי: כל מה שעשיתי כמנהל הנבחרת זה לא היה כדי לקבל צל"ש, או מדליה. כיום אין לי שום התרוממות־רוח, או נפילה כשאני מקבל את הדי־קושטים, או את הצל"ש. אני עושה את עבודתי. להתייחסות הראשונה אין לי מה לומר. ביצעתי את עבודתי נאמנה.

המאמן הוא הסמכות

— בסעיף השני טוענים כי לא לקחת אחריות?

● בנדורי: אם אתה עושה את העבודה הרגילה, שהיא מקובלת על כולם, הרי שאז כולם מרוצים ואין בעיות. אם אתה מבצע דבר שלא מוגדר בתפקידך, כמו אפסנאי, ואתה עושה זאת היטב, שוב כולם מרוצים. חוסכים כסף וזה טוב. אני ביקשתי אדם לתפקיד זה. אך לא אישרו את הבקשה. העבודה חייבת להיעשות. אין ברירה. אם לשחקן היתה חסרה תלבושת היו פונים אלי בטענות. אני האדם שצריך לדאוג לכך, ואם היו על כך טענות הן היו מוצדקות.

— מה בקשר לסמכויות שלא לקחת?

● בנדורי: מדובר שמנהל צריך לדעת לקחת אחריות וסמכויות במצבים מסויימים. הכוונה שיהיה לי כח־ענישה. לאו־דווקא לבדוק איזה שחקן נמצא ואיזה ברח; זוהי אחריותו של המאמן. יש בעיות עם שחקנים גם במגרש. וזה עניין מקצועי. יש כאן עירבוב תחומים מאחר שהמאמן הוא הסמכות. כשאנו מדברים על לקיחת סמכויות השאלה היא ממי לקחת. אתה לוקח סמכות ממישהו ואז אתה נתקל בבעייה. נטלת סמכויות לא לך. אם אתה לוקח סמכויות מהמאמן, אז אתה פוגע בו, כי אתה כפוף אליו. אם תקח סמכות מראש משלחת בחו"ל, או היכן האחריות המיניסטריאלית של ראש המשלחת? קל לקחת סמכויות אבל מי הסמיך אותך?

— האם אתה יכול לתת דוגמא?

● בנדורי: במקרה של אוחנה ושירזי שהתקוטטו במחנה במערב־גרמניה רציתי להחזיר את שירזי הביתה. הנהלת המשלחת החליטה להשאירו. רציתי לקחת סמכות ולא נתנו לי. אם הייתי שולח את שירזי הביתה הייתי נוטל סמכות של אדם אחר. לכן קל מאד לבוא כיום לבקר ולטעון שכל דבר ניתן לעשות והאחריות היא שלך.

הפוסק האחרון

— מה צריך לעשות כדי שתהיה לך סמכות?

● בנדורי: הגוף הממונה עלי חייב לשנות את ההגדרה של תפקידי בהווה־העבודה איתי. הוועדה שבדקה קבעה כי ההתאחדות לא נתנה לי סמכות, ואני לא לקחתי. הם מחלקים את האשמה ביני לבין ההתאחדות.

— כיצד ניתן למנוע זאת בעתיד?

● בנדורי: הדמות הקובעת בעבר בהווה ובעתיד זה המאמן הלאומי. לא ניתן לשנות עובדה זו. כשמדברים על מאמן יחיד אין מה לעשות. הוא יהיה תמיד הפוסק האחרון.

— מה יהיה אם יקבלו את המלצות הוועדה?

● בנדורי: המנגנון יהיה גדול בצורה קיצונית. יהיה מאמן, יהיה מנג'ר, יהיה מנהל אדמיניסטרטיבי ויהיה אפסנאי. ארבעה אנשים במקום שניים שהיו עד היום. זה צוות גדול.

— אתה רואה את הקמת הוועדה כמוצדקת?

● בנדורי: כל ועדה היא חשובה. גם הוועדה הזו עשתה עבודה מעמיקה. השאלה היא, האם יישמו את ההצעות וההמלצות.

— האם אתה מרגיש שותף לכשלון הנבחרת?

● בנדורי: כללית אני אומר שאם הייתי מרגיש אשם, או אחראי לכשלון, והייתי חש שחיצי האשמה מופנים כלפי, לא הייתי מהסס ומסיק מסקנות. לא הרגשתי כך. ולכן אין מקום שארגיש אשם. ועדת הבדיקה באה ואימתה את הרגשתי. הייתי שלם עם כל רגע שביצעתי את עבודתי.

יועצת ראש הממשלה למעמד האישה, ד"ר ליבאי:

לא לוותר על נבחרת הנשים בכדורסל

מאת מוטי בסוק
כתב "על המשמר" בכנסת

"בהתחשב בעובדה שקיימות בישראל חמש נבחרות לאומיות של גברים בכדורסל נראית לי ההמלצה לחסל את נבחרת הנשים היחידה מגיעה בזכות ההתאחדות ליצור, בענף הכדורסל והמולה מטעמי מין בחלוקת המשאבים לעידוד הספורט בישראל" — דברים אלו כתבה ביום ראשון ד"ר נאוה ליבאי, יועצת ראש הממשלה למעמד האישה, לחנה עגבר, יו"ר איגוד הכדורסל.

מכתבה הנזעם של ליבאי בא בתגובה להחלטת איגוד הכדורסל שלא לרשום את נבחרת הנשים לתחרויות המוקדמות על אליפות אירופה. במכתבה מזכירה היועצת כי קודם לכן כבר חוסלו נבחרות הקדטיות והנערות.

היא מדגישה כי חיסול נבחרת הבוגרות, "תהווה תמריץ שלילי לספורטאיות הכדורסל, ותפגע לדעה בקוהון חשוב לעידוד מטעם מוסדות הספורט בישראל", היא ממליצה כי איגוד הכדורסל יחזור בו מהחלטתו הקודמת, שכן המועד האחרון לרישומה לטורניר הנדון הוא במוצאי שבת.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת / בנית מגורים לבית על חלקה מגרש 8,7 בגוש 8271 רח' הרב קוק מס' 43 בחריגה מבוקשת בהקלה: יציאה לגג תוכנית 444/85.
את התוכנית אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי,
יו"ר הוועדה המקומית

מרחב תכנון מקומי
כפר־סבא

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965

בדבר בקשה להקלה ושמוש חורג
הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה/ות 174, 175 בגוש 6439 רחובות עמרמי. שרת. הקלה בשעור 3.5% מאחוזי הבנייה וכן 2 חדרי יציאה לגג בשטח 24 מ"ר.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת־קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.
התנגדויות מנומקות ובשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולר, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת / בנית מגורים לבית על חלקה 172 בגוש 8233 רח' ל"ה בהדרינה, מאושרת כהקלה: עד 10% בניה, מבוקש בקו בניין צדדי בקיר אטום 1.30 – 1 מטר. 0.20 – 0.40 מ' בקו בניין צדדי.
את התכנית מס' 687/85 ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי,
יו"ר הוועדה המקומית

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי

רעננה

הודעה בדבר הפקדת
שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רעננה הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רע/1/294", ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד משטח ציבורי פתוח לשטח בנין ציבורי למעון יום.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: ג' 6583 חלק מחלקה 265, בין רחוב אוסטרובלר והשרון.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.
תאריך: 2.12.1985

ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת / בנית מגורים לבית על חלקה 23 בגוש 8258 רח' ברוך רם בחריגה מאושרת מבוקשת כהקלה: עד 6% בנייה.
את התכנית מס' 466/85 ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי,
יו"ר הוועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי „הדרים" הוד־השרון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה הדרים, הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' הר/302/8", ביחד עם התשריט המצורף אליו.
עיקרי הוראות השינוי קביעת שטח לבנין ציבורי, פתיחת דרכים חדשות וקביעת הוראות בנייה.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6653, חלקות 79, 80, 90, 91, 93, 94, 150, הוד השרון מגדיאל, גיל עמל.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה.
26 בנובמבר 1985 — ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

ועדת משנה לתכנון ולבניה
חולון

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
תיק בנין 2667/1

נתנה בזה הודעה, שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 89 בגוש 7161 רח' המעפילים מס' 23 חולון, הכוללת הקלה של 6% משטח המגרש (1602 מ"ר) לכל הקומות ולכל דיירי הבית לשיפור תנאי התכנון והדיור. החלקה הנ"ל נמצאת באיזור מגורים 4—3 קומות.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן בשעות קבלת קהל.
לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה לועדה תוך המועד של 14 יום מהיום.

עו"ד חיים שרון
יו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

עירית הרצליה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרה בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על ידי צבי בורוביץ בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום: הרצליה רחוב המגינים גוש 6666 חלקה 107 ומהווה הקלה לגבי המותר באזור בו מבוקשת הקלה, והיינו בקשה להעברת 4% מקומה א' לקומת קרקע ללא תוספת אחוזים סה"כ.
כל המעונין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל. וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמורה בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

שם החברה: מרכז קהילתי ברמת השרון
ע"ש משפחת יצחק לוי בע"מ
מס' החברה: 51-079653-5
ביום 6.12.85 נתקבלה ההחלטה הבאות כהחלטה מיוחדת:
1. לשנות את שם החברה שתיקרא מעתה ואילך כדלקמן: „חברת מרכזים קהילתיים ברמת השרון בע"מ".
2. לתקן את המטרות, בתזכיר כך שיוכתב בו כדלקמן:
2א' „לארגן להפעיל ולנהל מרכזים קהילתיים ברמת השרון (להלן „מרכזים")".
2ב' „להפעיל ולנהל את המרכזים באופן שיהא בו כדי מילוי המטרות המוצבות בפני מרכזים".
2ג' „לשכור, לקבל ברשיון, להשיג ולהחזיק בכל דרך, כל נכס, מכל סוג שהוא, הנחוץ לצורך קיום, הפעלת וניהול מרכזים בהתאם למטרות המוסד".
2ד' לעשות את כל הפעולות אשר תהיינה דרושות או נחוצות לצורך קיום, הפעלת וניהול מרכזים בדרך שתראה בעיני החברה ותוך שימת לב למקובל בישראל בשטח קיום, הפעלה וניהול מוסדות מאותו סוג או מסוג דומה.

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

09.00 רגע עם דודלי – מה הבעיה 09.30 קיוי – פרק ב': מה נעשה בקיוי קיוי אינה אוהבת את ביה"ס ונתקלת ביחס עוין מצד חבריה לכיתה. 10.00 היפוך למוסיקה: סרט המתעד את אימוני נבחרת הבנות של מועדון הספורט בלואישהם בלונדון. 10.35 מסע דרך השמש השחורה: סרט מרע בדיוני המספר על חללית הפוגשת את מלכת אתריה – ארה. 14.00 סודו של הדולפין: הסרט מתאר ניסויים ומחקרים שנערכו על דולפינים. 15.00 רחוב סומסום – רואה ואינו נראה. 15.30 קשת וענן – פרסומי ניסא: המנהגים והסמלים הקשורים לחג החנוכה. 15.55 פרפר נחמד: חנוכה 16.20 איזיס – פרק 18: מוג אוויר סוער (חלק א'): מתקן סודי היכול ליצור כל מזג אוויר נעלם ממרכז המחקר, ודיק מיימון נעצר בחשד שגנב אותו. 16.40 שלישית אדלר – מפותיות פה: קטעי נגינה של מוסיקה קלאסית קלה בביצוע שלישיית אדלר. 17.00 ערב חדש – מגאזין בשידור חי. מנחה: רפי רשף. 17.30 „שמיניות באוויר": שידור ישיר מבית־אבות ברמת־אביב. 18.32 „בחרנו לך" (ערבית) 19.00 „מפגש בין תרבויות" – פרק חמישי – „אירופה ודרום אמריקה". 19.30 חדשות (ערבית). 20.02 „טלתרום" – מבצע הטלוויזיה למען הוקן. בשידור ישיר עד השעה 01.00. 21.00 מבט לחדשות 21.30 המשך „טלתרום" 24.00 חדשות מהדורה מסכמת 00.05 המשך „טלתרום". 01.00 פסוקו של יום.

רדיו

קול־המוסיקה

06.02 „צלילי בוקר" 07.07 „בוקר טוב": באך/רכטמן: מבוא כוראלי. שומאן: וריאציות אבג. רוסיני: אנדנטה ווריאציות לחליל ונבל. 07.30 „שחרית מוסיקלית" (+ רשת א'): פרסל/ברנס: סוויטה מתוך „מלכת הפיות". י"ב באך: מוטט. מוצרט: רביעיה במי במול מג'ור, לפסנתר וכלייקשת. אלבינוני: ארנ'ו בסול מינור. ראבל: פאבאן לנסיכה שהלכה לעולמה. פרטוריוס: „מחולות טרפסיכורה". ויואלדי: „קונצ'רטו הקייץ" מתוך „עונות השנה". 09.30 „קונצרט בוקר": שטוהה: קונצ' לקלרנית ותז' – קרלו פרינה: „קפריצ'ו סטרבגנצה". – בטהובן: סונטה מס' 1 ברה מג'ור, לכנור ופסנתר, – ובר: קונצ' מס' 1, בדו מג'ור, לפסנתר ותז' – שופן: „הסילפידים". 11.57 „מגישים שיר". 12.05 „מוסיקה קאמרית" – מיצירות: ויואלדי: סונטה לאבוב ברו מינור, – י' כריסטוף פרידריך באך: סונטה ברו מג'ור, – רייכה: חמישיה לקלרנית ורביעיית כלייקשת. וילהלם פרידמן באך: טריו סונטה בלה מינור. 13.00 „קונצרט צהרים": היידן, קונצ' במול מג'ור לפסנתר ותז' – מנדלסון: סונטה בסי במול מג'ור לצ'לו ופסנתר. – פני מנדלסון: שלישיה ברה מינור, לפסנתר, כנור וצ'לו. יואכים: קונצ' „הונגרי", לכנור ותז'. – אנסקו: רפסודיה רומנית מס' 1. 15.00 מילון מוסיקלי". 15.50 „ממרף התקליטים". 16.00 „קונצרט מנחה": שומאן: „מנפרד", פתיחה – שנברג: קונצ' לפסנתר ותז'. מוצרט: קונצ' ברה מינור, לפסנתר ותז' ק' 466 – צ'ייקובסקי: פרנצ'סקה דה רימיני. שומאן, קטעי פנטסיה, שוברט: 3 שירי גתה. ליסט: פנטסיה ופוגה על אותיות שמו של באך. 18.30 „אתנחתא" בשדור חוזר – במלאת 17 שנה למותו של פרנק פלג אריה ורדי – פסנתר ומנחה. מיצירות: פ' דהל, י' ס' באך, שוברט, שוסטקוביץ', ראבל, צ' אבני, דביסי. 20.10 „ערב טוב": מוצרט: דיברטימנטו, בסי במול מג'ור, ק' 253. 20.27 „מגישים שיר". 20.30 „מאולמי הקונצרטים שלנו": פייר סנקן: סימפוניה לכלייקשת, – מוצרט: קונצ' מס' 25, בדו מז'ור, ק' 503, – גריג: שתי נעימות אלגיות, – היידן: סמפוניה מס' 96, ברה מג'ור – „הנס". 20.25 „מילון מוסיקלי". 22.30 „מעם ועוד" – כריסטובל הלפטר: „אוויר" לצ'מבלו ואליובת תריאצקה – צ'מבלו. 23.00 „הרוסים באים הרוסים באים" פלישת הבאלט הרוסי למערב.

רשת א'

07.30 „שחרית מוסיקלית" והעברה מרשת „קול־המוסיקה". 09.30 „מפגש" – מגזין בשידור חי. 10.30 „רדיו קל". 11.10 שירים עבריים. 11.30 „השכלה ודעת לכל": „קהילות ישראל", הפעם: „השומרונים". 12.05 „פעמי המזרח" – מצעד הפזמונים המזרחיים. 14.06 „לבת ולבן ולכל המתעניין" – תכניות לילדים: א) „טוב לי בקבוץ" מאת ברורית וולס – ב) „שברו את הכדים" – תכנית לחנוכה: – ג) „מעשה בלולי ה...י" – מאת דבורה עומר; – לילדים הגדולים: „חתול בשק" – ילקוט כלינו 15.25 „השכלה ודעת לכל": „מרחבא" – שעורים בערבית 15.55 „ספר חדש". 16.05 „עולם יהודי" – בין ישראל והתפוצות. 17.20 „האוניברסיטה הפתוחה" – „שיחות על סופרים ישראליים": והפעם: ד"ר לילי רתוק על סגנונה של עמליה כהנא־כרמון. 18.11 „למתגרבים בעם". 18.16 „מיבות ערב" – משוד יומי. 18.47 פרקי היום בתנ"ך 19.05 „שעור בתלמוד" 19.30 שידורים לעולים. 22.05 „שניט ביחד וכל אחד לחוד"

רשת ב'

08.05 „חתול כמנדלים" – תכנית לתלמידים בחופשה. 09.05 „ביקור בית", עם רבקה מיכאלי. 10.10 „כל צבעי הרשת" – מגזין יומי. 12.10 „גל פתוח" – חדשות ופזמונים. 13.00 „א"ז – בחצי היום". 14.06 „בעין טובה" – חקר העין בישראל. 15.05 „רגעי קסם" – שירים ישנים ואהובים. 16.05 חדשות בעניני יהדות ותפוצות. 16.10 „סעו לשלום" – מנחה: גדעון חוה. 17.10 „יומן כלכלה". 17.30 „על מספרים ואנשים" – מגזין המשק והחברה. 18.11 „למתגרבים בעם". 18.16 שירי חנוכה. 18.30 „מי ימלל" – שדות קרב בתולדות החשמונאים פינתו של זאב ענר. 18.35 שירי חנוכה – המשך. 18.45 היום בספורט. 19.00 „היום הזה". 19.36 „עולם חדש" – מגזין ורשותו לעניני הארם וסביבתו 20.05 נר רביעי עם

יוצאי איטליה. 21.05 פרקי חזנות „בקשתך" – מזמור שיר. 22.05 „מעשי ניסים" – על ניסים ונפלאות שקרו לאנשים. 23.05 „קפה ראשון" – חירונים מנגנים עם שמוליק רוזן.

רשת ג'

14.06 „לי ולך – שיר וברכה". 15.05 „חדש, חריש ומחודש". עם שוש עטרי. 16.05 „מוסיקה לעניך". 17.00 „הצגה יומית". 18.06 הדלקת נר רביעי של חנוכה ומעוז צור. 18.11 „מקום בצמרת" – מצעד הפזמונים הישראליים. 21.05 „אדום עתיק" – שירים שלא נס ליחם. 23.05 „פניני ג'אז" – עם לאה ליאור.

גלי צה"ל

06.00 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור. 06.10 צלילי בוקר – שירים עבריים. 06.30 אוניברסיטה משודרת – גאולוגיה – עולם של תצפיות ומסקנות. מרצה: פרופ' עמנואל מזור. 07.07 שבע אפס שבע – עם איתן ליפשיץ. 08.05 בוקר טוב ישראל – שעת אקטואליה יומית. 09.05 נכון לעכשיו, עם רפי רשף. 11.05 טעם של סעם. עם אורלי יניב. 12.05 להיט לתאבון. 12.30 „סיפורי גבורה לחנוכה", הפעם עם שלמה ניצני בעל עיטור הגבורה ממלחמת קדש. 13.05 בסגנון ישראלי, עם אלי ישראלי. 15.05 פסק זמן. 15.45 „אלף הימים" – סדרה מחיי הצבא. פרק שמיני: „שאלות בצל המלחמה". 16.05 ארבע אחרי הצהריים – שירים עבריים. 16.55 נר רביעי של חנוכה – עם פצועים במחלקת השיקום של בית החולים תל־השומר. 17.00 יומן גלי צה"ל 17.30 כוונת – מגאזין גלי־צה"ל לעניני צבא ובטחון. עורך ומגיש: אורי פז. 17.50 יומן ספורט. 18.05 שעה קלה על כלכלה. 18.35 כוכב הערב. 19.05 „רדיו, רדיו", עם יואב קוטנר. 20.05 „לא רק רוקי". 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת – גאולוגיה – עולם של תצפיות ומסקנות (ש.ח.). 22.05 על הדבש ועל הביטאק – שירים שהחבר'ה אוהבים. 23.05 ציפורי ערב קלאסיות עם רם עברון. 00.05 ציפורי לילה, עם יובל מסקין. 02.05 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי בוקר.

קולנוע

תל־אביב

אורלי: חזרה לעתיד	9.30 .7.15 .4.30
אסתר: שוטר עם כבוד	9.30 .7.15 .4.30
בית לסין: אפוקליפסה עכשיו	23.00
בן־יהודה: הכו ואיש השלג	
	9.30 .7.00 .4.30
גורדון: אגדה (בכורה)	9.30 .7.30 .6.00
גת: אגם הברבורים	9.30 .7.15 .4.30
דקל: האיש בעל הנעל הארומה	9.30 .7.15
דרייב־אין:	
עליסה בארץ הפלאות	5.30
הבוהן הגדול	9.30 .7.15
הרמון התאווה	12.00
הוד: המטרה אמריקה	9.30 .7.15 .4.30
מוזיאון ת"א: לרקוד עם זר	9.30 .7.15 .4.30
סינמה 1: תהילה	9.30 .7.15 .4.30
סינמה 2: קולונל רדל	9.00 .6.00
פאר: רכבת תחתית	9.30 .7.15 .4.30
פאריס: בירדי	9.30 .7.15
בית החיות	11.45
רב־חן:	
חן 1: הגונים	7.20 .5.00
רומן על בטוח	9.45
חן 2: חברי הדרקון אליוט	7.15 .5.00
הגונים	9.45
חן 3: קאל	9.40 .7.30
חברי הדרקון אליוט	5.00
חן 4: הנוקם	9.45 .7.30
פנטסיה	5.00 .2.00 .11.00
חן 5: ביה"ס לאסירים מתחילים	9.40 .7.25
בחזרה לארץ עוץ	5.00 .2.00 .11.00
צוותא: „הנגוע" – „כמו חלום"	20.00
שחף: שושנת קהיר הסגולה	
תכלת: אהבתו של סוואן	9.30 .7.15 .4.30
תל־אביב: מכרות המלך שלמה	9.30 .7.15 .4.30
לימור חדש: כבודו של פריצי	9.30 .7.15 .4.30
	9.30 .7.00 .4.30

רמת־גן וגבעתיים

אואזיס: הגונים	9.30 .7.00 .5.30
לילי: כבודו של פריצי	9.30 .7.00
בעקבות האוצר הרומנטי	4.30
ארמון: המשלם	9.40 .7.15 .5.00
רב־גן:	
גן 1: שוטר עם כבוד	9.45 .7.25
חברי הדרקון אליוט	5.00
גן 2: בירדי	9.50 .7.20
לידי נץ	5.00
גן 3: יער האומרגד	9.40 .7.20
שלגיה ושבעת הגמדים	5.00
גן 4: אהבתו של סוואן	9.45 .7.25
בחזרה לארץ עוץ	5.00

ירושלים

אדיסון: מכרות המלך שלמה	
	9.00 .7.00 .4.30
אורנע: הגונים	9.00 .6.45 .4.30
בית אגרון:	
אצבעוני	14.00
שובו של הגדי	16.00
סיפור אהבה	18.00
בריאן כוכב עליון	20.00
מופע הקולנוע של רוקי	22.00
גונב הלבבות	24.00
בנייני האומה: ראסטי ג'ייטס	9.00 .7.00
כפיר: הכבוד של פריצי	9.15 .6.45 .4.15
הבירה: המטרה אמריקה	9.00 .7.00 .4.30
אורגיל: רומן על בטוח	9.00 .7.00
תינוק מוזר במשפחה	5.00 .3.00
סמדר: רון ג'וכאני	9.15 .6.45
סינמה 1 (קריית יובל): הנינג'ה	
	9.00 .7.00 .4.30
אורנע: הגונים	9.00 .7.00 .4.30
מיטשל: שושנת קהיר הסגולה	9.15 .7.15

חיפה

ארמון: שוטר עם כבוד	9.00 .6.45 .4.30
אורה: כבודו של פריצי	9.15 .6.45
קומפוט נעליים	4.30
אמפי: הנינג'ה האמריקאי	9.15 .7.00 .4.30
אורלי: הגונים	9.15 .6.45 .4.30
חן: רמבו	9.00 .6.45 .4.30
עצמון: מכרות המלך שלמה	
פאר: המושלם	9.00 .7.00 .4.30
רון: המטרה אמריקה	9.00 .6.45 .4.30
קרן אור המחודש: רכבת תחתית	9.00 .6.45 .4.00
שביט: שושנת קהיר הסגולה	9.15 .7.15 .4.30
	9.00 .7.00

נתניה

שרון: שוטר עם כבוד	9.15 .7.00
סטודיו: גשר צר מאוד	9.15 .7.00
אסתר: המטרה אמריקה	9.15 .7.00

חולון

סביון: מכרות המלך שלמה	9.30 .7.15 .4.30
מגדל: פנטסיה	9.30 .7.00 .4.30
ארמון המחודש: מושלם	9.30 .7.15 .5.00

בת־ים

עצמאות: מכרות המלך שלמה	9.30 .7.15 .4.30

הרצליה

היכל: המטרה אמריקה	9.30 .7.15 .4.30
מלון דניאל: שני קוני למל המציל	11.00
שלושה ימים וילד	18.00
	21.00

באר־שבע

חן: הנינג'ה האמריקאי	9.30 .7.15

חדרה

חוף חדרה: מסיבת רווקים	9.15 .7.00

תיאטרון

תיאטרוני ישראל

היום, יום ג', 10.12

תיאטרון הבימה:
המלך מתיא הראשון
ב־9.30, 11.45, 15.00, 17.15
חפרדים: 20.30
טירונות – בתי חיפה: 20.30
התיאטרון הקאמרי:
מנקינים: 7.00, 9.00
קידוש – בצוותא

צוותא
לתרבות מתקדמת

יום ג', 10.12
טליה שפירא מספרת
בשעה 16.00: ד"ר מאיר פעיל על „יסודות דמוקרטיים ואנטי דמוקרטיים במורשת הציונות"
(צוותא הקטנה)
בשעה 20.30 – קידוש

שרותים ● עזרה ● התבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
רמת־יוסף — מבצע סיני 20.
חולון
המרכז — כיכר וייצמן.
ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28.
נתניה
נאות שקד — מ. מסחרי אזורים.
פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.
רמת־גן
פינצ'י — חיבת ציון 43.
תל־אביב
בבלי — עוזיאל 1. פינת טולדנו 10.
מעיין חיים — שד' ירושלים 49, יפו.
חיפה
הנשיא — שד' הנשיא 33.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 2444, חדרה – 22444.

רכבות

מירושלים לתל־אביב דרום:
בימים א'—ה' 7.30.
בימי ו' וערבי חג: 7.30.
לבני־ברק ולחיפה:
בימים א'—ה': 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 11.30.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה', שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

● שערי צדק — ילדים, כירורגית, אורטופדית, עיניים.
● ביקור חולים — פנימית, נשים, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'—ה' ב־20.00—08.00, בימי ו': 15.00—08.00. טלפונים: 433500, 03-433500.

מתל־אביב לירושלים:
מת"א דרום בימים א'—ה'ו 16.00, מבני ברק 8.18.
לחיפה: בימים א'—ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00.
לנהריה: בימים א'—ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד החסתי לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 24.00—18.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנגבן 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א'. טל': 03-283822, 294869.
מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה והאיזור השרון, טל' 052-32452 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.
עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-669911.
ער"ן תל־אביב — טל' 03-261111.
ער"ן חיפה — טל' 04-538888.
ער"ן באר־שבע — טל' 057-41811.
ער"ן נתניה — טל' 053-35612.
סילוק מיטורדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 1781111. לוד/רמלה — טל' 08-321022. עפולה — טל' 065-93534.

מחיפה, בת־גלים:
לירושלים — א'—ו': 7.00.
לתל־אביב — א'—ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30.
מנהריה לחיפה ולתל־אביב:
6.35, 9.00, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38.
לירושלים 5.38.

לאפרים רוזן
איתך באבלך הכבד על מות אביך
שלמה רוזן
איתך כל בית
רפאל כץ ושות'

משרד עמילות מכס, ביטוח, הובלה
מבית לבית, ים, אויר ויבשה

חיפה, הנמל 30 (בנין לבנט) טל. 04-668191 (10 קוים), טלקס 46438, פקסימיליה 670020.
ירושלים, שלומציון המלכה 13, טל. 02-224206.
תל־אביב, העלייה 45, טל. 03-374006 (קוים) טלקס 33827, פקסימיליה 03-375033.
לוד, בניין ממלן חדר 288, טל. 03-972868.
אשדוד, בית המכס, טל. 055-35880.
אילת, עורף הנמל, קריית המשרדים, טל. 059-76769, טלקס 7722.

למשפחה, לקיבוץ שריד ולתנועה
אבלים במות ידיד ביתנו
שלמה רוזן
קיבוץ גלאון

אבלים על מותו של
שלמה רוזן
היקר באדם, מלווה קיבוצנו מראשיתו
משתתפים בצער המשפחה והקיבוץ
להבות־הבשן

לקיבוץ שריד ולמשפחה
אבלים אתכם על מות
שלמה רוזן
גבעת־חביבה

אבלים על מותו של
שלמה רוזן
ממניחי היסוד של המרכז הבינלאומי לשלום במזרח התיכון
ידיד יקר ואהוב על הכל
הנהלת המרכז
לשלום ועובדיו

על מות
החבר
שלמה רוזן
מראשי הקיבוץ הארצי
בעבר חבר מליאת המרכז החקלאי
שר בממשלת ישראל
אבלים ומביעים תנחומים
למשפחה, לקיבוץ הארצי ולקיבוץ שריד
המרכז החקלאי

למשפחת רוזן וקיבוץ שריד
משתתפים בצערכם במות
שלמה רוזן
המורה והמדריך, ידיד ביתנו
קיבוץ נגבה

למשפחה ולקיבוץ שריד
אנו אבלים עימכם על מות
שלמה רוזן
היועץ והידיד
בית מעברות

למשפחת רוזן, לקיבוץ שריד
משתתפים באבלכם במות
שלמה רוזן
קיבוץ יקום

עם המשפחה, קיבוץ שריד והתנועה
במות
שלמה רוזן
אבל
קיבוץ רשפים

למשפחת רוזן וקיבוץ שריד
ולכל בית התנועה
אבלים במות
שלמה רוזן
קיבוץ ניר־דוד (תל־עמל)

עם המשפחה וקיבוץ שריד
אבלים על מות
שלמה רוזן
הידיד־המדריך
קיבוץ שמרת

עם פרויקה עדנה
המשפחה וקיבוץ שריד
משתתפים באבלכם הכבד במות
שלמה רוזן
קיבוץ מגידו

עם אפרים רוזן
משפחת רוזן
וקיבוץ שריד
אבלים על מותו של
שלמה רוזן
ממתווי הדרך ומניחי יסודות
קיבוצי השומר הצעיר

למשפחה ולקיבוץ שריד
אתכם באבלכם במות
שלמה רוזן
ידיד ביתנו
קיבוץ עברון

עם משפחת רוזן וקיבוץ שריד
אתכם אנו באבלכם במות
שלמה רוזן
איש רב־פעלים ואציל נפש
קיבוץ רמת־השופט

לקיבוץ שריד ולמשפחה
משתתפים באבלכם במות
שלמה רוזן
קיבוץ עין־המפרץ

למשפחת רוזן וקיבוץ שריד
משתתפים באבלכם במות
שלמה רוזן
קיבוץ מעגית

למשפחת רוזן ולקיבוץ שריד
אנו משתתפים באבלכם במות
שלמה רוזן ז"ל
קיבוץ שער־העמקים

למשפחת רוזן ולקיבוץ שריד
אנו אבלים על מותו של
שלמה רוזן
קיבוץ מסילות

אנו משתתפים באבלם של
קיבוץ שריד ומשפחת רוזן
על מות
שלמה רוזן
קיבוץ משמר־העמק

עם קיבוץ שריד והמשפחה
אתכם באבלכם הכבד במות
שלמה רוזן
ידיד ביתנו ומדריך באורחות חברה וכלכלה
קיבוץ גת

למשפחת רוזן
קיבוץ שריד
משתתפים באבלכם על מות
שלמה רוזן ז"ל
בית מוצרי תבן

אנו משתתפים בצערם של חברינו
חנן ורבקה רוזן
ובצער המשפחה וקיבוץ שריד
במות
שלמה רוזן ז"ל
סניף מפ"ם רמת־גן—גבעתיים

8 חיילים ניספו בדליקה

(המשך מעמוד ראשון)

אם לשם תאורה ואם כנר חנוכה, גרם להתלקחות. כן נבדקות אפשרויות של חבלה או הצתה.

האש פשטה במהירות מסחררת וכילתה לגמרי את המבנה, בו ישנו 84 חיילים ושהיה עשוי מחומרים דליקים פלסטיים. החיילים שישנו בתוך שקי שינה במספר חדרים במבנה, התעוררו בבהלה ומי שהספיק קפץ מבעד לחלונות אחורי הלהבות החוצה. אולם לא כולם הספיקו להימלט ו־8 חיילים כאמור ניספו בדליקה.

אלוף פקוד המרכז אמנון שחק (ליפקין) אמר אתמול כי אין הוא שולל שום גורם אפשרי לשריפה וכי טובי החוקרים במשטרה ובמשטרה הצבאית ובמכבי האש, מנסים לאתר את מוקד ההתלקחות. מה שברור הוא כי לא היו בבסיס תנורי חימום בפעולה ומערכת החשמל היתה מנותקת.

לא נדלקו נורות אדומות

הדליקה פרצה בלילה שבין יום ראשון לשני. בסביבות השעה אחת לפנות בוקר בבסיס של תותחנים באזור מבוא שילה בשומרון. באותה שעה ישנו מרבית חיילי הבסיס, מלבד השומרים בשער: סגן מפקד היחידה ופקידה נוספת ששהו במשרד. האנשים שהיו ערים לא שמעו כל רעשים שהיו אמורים להדליק אצלם נורית אדומה. הדליקה פרצה במבנה של מגורי המפקדה. המבנה שימש בעבר את האמריקנים שבנו את שרות התעופה בנגב: האש התלקחה מהר ובזמן קצר, כשרוח מזרחית מסייעת לבעירה.

מחזה נורא

אמר אתמול סגן המפקד: "ישבתי במשרד שמול הצריף ולפתע שמעתי צעקות: יצאתי וראיתי מחזה נורא של להבות ולשונות אש פורצות מבעד לחלונות והחיילים זועקים לעזרה. ניסיתי, עם קצין נוסף, לאתר חיילים נוספים. אולם הצלחנו לחלץ חייל אחד בלבד שהיה כבר אחוז להבות. האש פשוט גברה עלינו ולא יכלנו לעשות כלום" אמר הקצין.

בסיס התותחנים בשומרון ניזון מגנרטור שפעולתו הופסקה בסביבות השעה 11 בלילה. כך שהאפשרות של קצר חשמלי אינה קיימת. בחדרים לא היו גם תנורי חימום ממוסרים, שמנפק הצבא, ובבדיקה נערכה בבסיס ביום שישי האחרון לא נמצאו שום תנורי "פיירסייד".

נר או בדל סיגריה

האפשרויות הנבדקות אם כן הן בין זנב סיגריה בוערת, נרות של חנוכה שהודלקו ונשכחו, או כל גורם חיצוני אפשרי, אם כי גששים שהובאו למקום קבעו שלא בוצעה חדירה לבסיס. גם האפשרות של השלכת בקבוק תבערה לא סביר, בשל המרחק הרב בין הגדר למבנה המגורים.

כיבוי האש לא עזר

במרחק של 2 מטרים מהמבנה מוצב ברז כיבוי שריפה אולם הגישה לברז בזמן הבערה היתה בלתי אפשרית בשל החום הרב. לברז הכיבוי לא היתה ידית הפעלה ולא צינור מאריך. באזור הדליקה ובמבנה עצמו היו עשרות מטפים שלא הועילו אף הם: גם מכונית כיבוי אש שחשה למקום מהישוב מעלה אפריים, לא הצליחה להושיע. עם בוקר ניתגלו במקום 8 הגופות החרוכות. הקושי בעבודת הזיהוי היה גדול ונמשך מאוחר לתוך ליל אתמול. הפצועים הועברו לבתי־חולים באזור ירושלים.

אלוף פיקוד המרכז שפירט אתמול את השתלשלות העניינים בארוע הטרגי, אמר כי יש צורך להתחיל ולבחון את כל נושא ההלנה של חיילי צה"ל במבנים מסוג זה. אורך המבנה שנדלק הוא 30 מטר. המבנה מכיל 16 חדרים עם 2 חדרי שרותים. בכל חדר הוצבו 3 מיטות דו־קומתיות, ותכולת הבניין היא 96 חיילים. בשעת המקרה כאמור השתכנו בו 84 חיילים.

"נוטלים אחריות לדליקה"

החזית הדמוקרטית לשיחרור פלשתין, בהנהגת נאיף חוואתמה, טענה, יחד עם אלמוני שטלפן בשם "כוח 17" של אש"ף, לאחריות לדליקה שגרמה למותם של חיילים ישראלים בבסיס בצפון הגדה.

בהודעה שהופצה בדמשק, טענה החזית הדמוקרטית כי אחת מיחידות הקומנדו שלה "הצליחה להסתנן לבסיס של הצבא הישראלי ולהטמין שם מספר מטעני חומרי תבערה מצויידים בשעון".

(ע"צ)

דקל יצר נתיב

(המשך מעמוד ראשון)

כזכור כבר הגישו השניים, לפני כחודשים, למשטרה מסמכים רבים על חשד אי־סדרים, בפרשת ההתנחלויות בשטחים.

עבירות ב־4 יישובים

החומר החדש מעלה חשש לעבירות פליליות בהקמתם של ארבעה ישובים: אלקנה ד' צופים, אבני־חפץ ושערי־תיקווה. במכתבם למפכ"ל מציינים שריד וצוקר כי מהמסמכים עולה כי "מעשית יצר מיכאל דקל נתיב אלטרנטיבי לנתיב הרשמי והחוקי להקמת התנחלויות בגדה". נתיב זה לא ענה על הקריטריונים המקצועיים שהנהיגה ועדת השרים להתיישבות. (והנתיב הרשמי והחוקי) בכל הקשר לאיתור קרקעות והקצאתן לישובים ותכנון הישובים.

לפי שריד וצוקר הציג דקל בפני הממשלה עובדות שהמשרדים הממשלתיים לא יכלו לקבלן, הוא אישר עליית ישובים, והיפנה יזמים לקבלת סיוע ממשרדי הממשלה, מבלי שהללו היו מעורבים בהקמת הישוב. בקשר לכך כתב אשר וינר, מנכ"ל משרד השיכון, ב־18.11.82 לדקל כי "הישובים הללו לא הבטיחו מקורות תעסוקה או תנאים מינימאליים לקיום חיי קהילה מסודרים". כתוצאה מכך סירב משרד השיכון לאשר "השקעה בישובים ובשכונות מגורים אשר הקמתם לא תואמה עם המשרד".

בניגוד לנהלים

במכתב נוסף לדקל קבע וינר כי פעולת ועדת ההקצבות, שבראשה סגן־השר דקל, לא עולה בקנה אחד עם הנוהל והכללים של מינהל מקרקעי ישראל. הממונה על התקציבים באוצר, באותה תקופה, יעקב גריש השיב על מכתב זה לאשר וינר, עם העתקים לשר־האוצר דאז יורם ארידור ולמיכאל דקל, כי הוא שותף לביקורת של וינר. במכתב שלישי למיכאל דקל (23.1.83) כותב וינר, כי שיטת עבודתו טומנת בחובה הרבה רעות חולות בנושאי הקרקעות והשיכון.

שריד וצוקר טוענים עוד כי בפרשת אלקנה ד' עולה חשד לביצוע מעשי מרמה, הונאה, וקבלת דבר במרמה מאת מאות רוכשי קרקע. עדויותיהם של מספר רוכשי קרקע מצביעות על המעורבות המשמעותית של סגן־השר דקל בביצוע הפרוייקט, ותמיכה ביזם, החשוד בהונאת הרוכשים בהיקף משוער של שמונה מיליון דולר.

חברת "אהליבה" מקניה

חברת אהליבה הציגה את עצמה כבעלת הזכויות על הקרקע באלקנה ד. חברה זו לא רשומה בישראל. שמועות על מקום רישומה של החברה, שאין יודעים מי עומד מאחוריה, מגיעות עד ליבריה וקניה. החברה חשודה בעבירות על חוק הפיקוח על מט"ח, קובעים שריד וצוקר "מאחר שהחברה רשומה בחו"ל לא ברור היכן מצוי כספם של הרוכשים".

גם בפרשת הישוב "שערי־תקווה" מדובר על חשד כבד להונאת המשתכנים, וניהול לא תקין של ספרי החשבונות וכל זאת תוך מתן גיבוי מלא מצד הגורמים הממלכתיים ליזמים. גם פרוייקט זה, בשנותיו הראשונות, פעל בחסות דקל.

בקשר לישובים "אבני־חפץ" ו"צופים" קבעה היועצת המשפטית של משרד השיכון, כי למרות החוזה, לא רשומה החברה המקימה התנחלויות אלו בישראל. "החברה לא הציגה הוכחות שאכן רכשה את הקרקע עליה היא בונה. אין כל ערבות להבטחת כספי הרוכשים". (ראה גם רשימה בעמ' 5)

מסתעפת לבכירים בחירות

חקירת המשטרה בפרשת גזל הקרקעות בשטחים נמשכת וייתכן אף כי תסתעף לכיוון אישים בכירים בצמרת "חירות". המשטרה בודקת כעת גם את פעילותה של קרן שהקימה תנועת "החירות" בשם "אנחנו ממשיכים". קרן זו מימנה בתקופת מערכת הבחירות לכנסת את מאות האוטובוסים שהובילו את אוהדי הליכוד לישובי השטחים במסגרת המצע "אנחנו על המפה" של הליכוד. המשטרה עצרה גם סוחר קרקעות נוסף והיא שוקלת גם לפנות לפרקליטות המדינה ולתבוע את הסגרתם מארה"ב של האחים משה ויגאל גינדי, העושים שם עם בני משפחותיהם כבר כמה שבועות.

שוחרר קלוד מלכה

אתמול שוחרר בערבות בביה"מ בתל־אביב, קלוד מלכה מי ששמש כעוזרו של סגן שר־החקלאות מיכאל דקל ונעצר כחשוד בלקיחת שוחד בפרשה. מלכה שוחרר בערבות של 10 מיליוני שקלים ונאסר עליו לקיים כל קשר עם האנשים המעורבים בפרשה.

סגן שר־הבטחון מיכאל דקל, שככל שחולף הזמן מוליכים אליו כל החוטים, ייקרא ודאי למסור את עדותו במשטרה בעניין זה.

עדות מח"כ לבני

אתמול נמסר כי יתכן שהחוקרים יבקשו לעשות שמוש גם בעדות שיבקשו לגבות מהח"כ לשעבר איתן לבני, ששימש בזמנו כגזבר תנועת "החרות" והיה מופקד על כל הקרנות. מקורות המקורבים לפרשה מוסרים כי החקירה עומדת להתפשט גם לכיוונה של תנועת "התחייה" עם האפשרות שייעצר בימים הקרובים עו"ד ידוע, ששמו קשור בפרשה והוא נחשב מקורב לתחייה.

היום יובא אבי צור להארכת המעצר. נודע שלאחרונה צותתה המשטרה לשיחות הטלפון שלו והוא נחקר על תרומות לקרנות של "חירות".

יהודי בריה"מ

(המשך מעמוד ראשון)

לפי הרדיו, קשור ביקור יארוזלסקי בפאריס עם הסדר חלקי שהושג בין מוסקבה לישראל על עליית יהודים והשתתפות סובייטית בפורום בינלאומי לשיחות שלום.

נראה, כי מידע זה הודלף כדי להצדיק את קבלת יארוזלסקי באליזה, שכמעט הפילה את ראש הממשלה הסוציאליסטי פאביוס על שמחה נגרה.

הנשיא מיטראן עצמו, שהופיע אותה שעה ברדיו "אירופה אחת", אמר כי מנהיג ברית המועצות גורבצ'וב לא ביקש ממנו לקבל את יארוזלסקי, אלא הוא קיבל את ההחלטה על כך לבדו, "למען האינטרסים של צרפת וזכויות האדם".

דומא מרווח לפרס

מעריכים, כי שר־החוץ רולן דומא מרווח עתה לראש הממשלה פרס, במהלך ביקורו בירושלים, על השיחה עם יארוזלסקי.

ביקורו של נשיא הקונגרס היהודי העולמי אדגר ברונפמן ב־11 לחודש בוורשה, שם יוועד עם גנרל יארוזלסקי, נערך במסגרת השיחות על הסדר היציאה.

המעבר של היהודים בוורשה, יאפשר לקרמלין להסוות את שיחרור היהודים ולשפר את תדמיתו של יארוזלסקי במערב. יארוזלסקי יוכל להופיע כמנהיג הומאניטרי, המסייע לפתרון המצוקה היהודית.

פולין זקוקה לסיוע כלכלי מן המערב. הסובייטולוג אלכסנדר אדלר מעריך, כי הקרמלין משתמש בפולין כאמצעי להתקרב לישראל, בלי לקומם את בנות בריתה הערביות. הנשיא מיטראן עדיין מסרב לגלות את הסיבה שהניעה אותו לקבל את יארוזלסקי. אם אכן ווארשה ממלאת תפקיד שמייחסים לה כאן, הוא יוכה בשבחים.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965

מרחב תכנון מקומי

ר ע נ נ ה

הודעה בדבר הפקדת

שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רעננה הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רע/1/293", ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד משטח ציבורי פתוח לשטח בניני ציבור לבית כנסת.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: ג' 7649 חלקה 62, רחוב פרץ.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

תאריך: 2.12.1985

ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

הטור השבועי

חח' אוריאל אברמוביץ

מועמד הגימלאים לועדה המרכזת

לגוף הבוחר של מפלגת העבודה – חברי המרכז חברי הועד הפועל וסגנים הוגשה מועמדותו של חח' אברמוביץ לחברות בוועדה המרכזת. חח' משה ברעם פרסם אגרת אל חברי הגוף הבוחר וציין את עברו תפקידיו ופעולתו ההסתדרותית והתנועתית של חח' אברמוביץ וביקש תמיכת החברים בבחירתו.

בוועדה הכלכלית

בישיבה האחרונה של הוועדה נידונו מספר בעיות כלכליות וארגוניות. בדיון השתתפו החברים: ש. פוסיק, ד. כוכבי, א. ליפשיץ, ח. חצובי, ש. גרביה, י. ליבאי, פיסצקי, תרשיש, א. אשל, א. כצנלסון ומ. ברו.

סיכומים ותחלטות

א. לאשר הקמת עמותה שתרכז את הפעילות הכלכלית תרומות לגימלאים ותנחה פעולות עצמאיות ובשיתוף עם גורמים אחרים. תקנון העמותה יובא לאשור.

ב. נושאי ביטוח – נבחרה ועדה מיוחדת בהרכב החח' ליפשיץ, חצובי, ופיסצקי שתבדוק ההצעות השונות של חברות הביטוח.

ג. מסים מוניציפליים להוציא חוזר לסניפים ולארגם להתחיל במו"מ עם הרשויות המוניציפליות להשגת מכסימום הנחות במסים והארנונות בשנה הקרובה.

ד. המשביר לצרכן – להביא לידיעת הסניפים הצעת מנכ"ל המשביר לצרכן להעביר את מכירת תלושי הקניה בהנחה של 12% לרשות הסניפים ובמועצות הפועלים.

וותיקות נעמ"ת

עשרות חברות התכנסו ברחובות למפגש ותיקות נעמ"ת מאיזור הדרום. הינחתה את המפגש הח' ריבה טבצניק, דו"ח עד ועידת נעמ"ת מסרה חוה צפי שרי מהאגף לארגון. נידונו בעיות אקטואליות שונות והוצעו הצעות.

תל־אביב

גימלאי בית ברנר – קיימו אספה כללית ובחרו בועד ארגון בהרכב החח': אברהם סגל (יו"ר), חנה רוזנבוים, מאיר פלג צבי טוקר. הוחלט להפעיל את המועדון במרתף בית ברנר ולהטיל אל הח' חנה רוזנבוים רכוז המועדון.

מזכירות הסניף – מקיימת ישיבות קבועות אחת לשבועיים לדיון בבעיות השוטפות.

מוקד ליעוץ בריאות – לגמלאים פועל זה חדשים מספר במועדון הגמלאים של "משען" ברחוב מנדלה 20 ת"א בראשותו של ד"ר קשיפוב, שהתנדב לתפקיד זה. המוקד הוכיח את תועלתו, נעשים מאמצים להרחיב פעילותו בעתיד הקרוב.

חולון

פעולות בדצמבר – 11/12 טכס הענקת עיטור "יקיר ההסתדרות" בחולון בשעה 7 בערב באולם "מופת". 16/12 הרצאה על סוציולוגיה ע"י פרופ' ב. גבוביץ. 18/12 הרצאה על נושאים בתנ"ך.

ארגון גימלאי קג"מ

חלוקת מילגות – טכס חגיגי של חלוקת מילגות התקיים בתחילת דצמבר ש.ז. באולם הישיבות של קרן הגימלאות. המילגות נתרמו לזכרם של החברים יצחק חסקין ז"ל, בצלאל קוסלר ז"ל וד"ר ישראל רבינוביץ ז"ל. דברים לזכרם השמיעו החח' שלום תנעמי, אריה אורון, מרדכי הורוביץ ושמעון אביזוהר. בשם מקבלי המילגות הודתה הגב' רוני ברי־צור.

ארגון גימלאי משרד הבטחון

יום עיון – לגימלאי משרד הבטחון התקיים בסוף נובמבר ש.ז. הח' אריה סריג הרצה על בעיות הגימלאים. נערך דיון על בעיות מס הכנסה והח' שלמה דיואן על בעיות הגימלאים "התקציביים".

רעננה

מסיבת יום הולדת – נערכה במועדון הגימלאים של העיריה ופועלי הבניין ל־3 חברים ותיקים ופעילים במועדון החח' פישל ברזוביץ, משה קירשנר וצבי רוזנטל בהגיעם לגיל 75. עשרות חברים נאספו ליד שולחנות ערוכים ובילו באווירה חברית. הנחה את המסיבה הח' צבי צבאלי ובירך הח' אייזיק סלע.

גבעתיים

פעולות בנובמבר ש.ז. – 9/11 עונג שבת. 12/11 "במת מפגשים" הרצאת אורח. 14/11 בקור במועדון הגימלאים ברחובות וסיור במועדון ויצמן ובמחלבת תנובה. 23/11 עונג שבת. 26/11 "במת המפגשים". כמו כן התקיימו 2 הרצאות במועדון החדש.

תערוכת תחביבים – ומלאכת יד של גימלאים נפתח ביום 8 בדצמבר ש.ז. במועדון המרכזי של סניף גבעתיים ברח' כצנלסון.

מחוז חיפה

מפגש וותיקות נעמ"ת – התקיים בנוה־שאנן בהשתתפות יו"ר המחוז הח' יוסף בלושטיין.

יום הגימלאי – התקיים מפגש חברים חגיגי בבוגרו. ראש העיר הח' אריה גוראל ברך את המפגש והבטיח עזרתו. יו"ר המחוז הח' יוסף בלושטיין סקר את בעיות הגימלאים בארץ ובמחוז.

מחוז חדרה־השומרון

מועדון לגימלאים בזכרון יעקב – נחנך שלשום במסיבה חגיגית רבת רושם שהיתה מוקדשת גם לחג ההסתדרות. השתתפו כ־200 גימלאי המקום. הביאו את ברכותיהם יהודה זכרוני מ"מ ראש המועצה המקומית, דוד שושן – מזכיר מועצת הפועלים, ישראל שוור בשם מרכז הסתדרות הגימלאים ומרדכי רובינשטיין מוותיקי ההסתדרות במקום. הינחה את הערב יצחק וינגנרד – יו"ר סניף הסתדרות הגימלאים במקום.

פרדס־חנה – כרכור – מסיבה ליום הולדתה ה־85 של עטרה דונבסקי – מהמייסדות הראשונות של המושבה – שנשאה אופי חגיגי, נערכה במועדון הגימלאים. השתתפו בני משפחתה וותיקי המקום. דברי ברכה לבעלת השמחה שתאריך ימים ושנים הביאו נציגי הגימלאים ובני ביתה.

הודעה לסניפים ולארגוני הגימלאים

למען מנוע טעויות, שיבושים ואי הבנות בקשר לפרסומים "בטור השבועי" מתבקשים כל האחראים להעביר החומר לפרסום בקיצור מכסימלי בכתב יד ברור או מודפס במכונת כתיבה. לפי הכתובת הסתדרות הגימלאים ת"א בית הועד הפועל עבור "הטור השבועי" ת.ד. 303. החומר לפרסום ביום ג' יש להגיש עד יום א' בבקר.

בברכה, י. גדעוני

בבית המשפט המחוזי בחיפה

להווי ידוע כי הוגשו לבית המשפט, בתיקים המפורטים להלן, בקשות ליתן צווים המכריזים על צווי ירושה ו/או קיום צוואה ו/או מינוי מנהלי עזבון.

כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון, שאחת הבקשות מתייחסת אליו ורוצה להתנגד לה, יגיש התנגדות להכרזה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

מס' התיק	שם המנוח/ה	תאריך הפטירה	שם המבקש/ת
צוואות:			
2298/85	אורליך צ'רנה	7.3.84	בגיינסקי בלה
2306/85	שושקוטי ארובט	3.11.85	שניר יצחק
2310/85	גולדנברג בנימין	17.10.85	גולדנברג פריבינה
2320/85	קלוגר אסתר	16.10.85	קלוגר אסתר
2336/85	ראוכוורגר הרמן	1.10.85	ראוכוורגר קרלה
2345/85	וילברברט ראובן	27.6.81	וילברברט קלרה
2349/85	פיינגולד בלה	5.4.83	שרגא עמיחי פיינגולד
2351/85	עידן בנימין	28.7.85	עידן חוה
ירושות:			
2282/85	שקלאורה לאה	22.3.82	שק אברהם
2284/85	בראון גיולה	20.10.83	בראון ישראל
2286/85	הברר דורית חנה	29.12.84	לוי גיאורג ולטר
2288/85	פישל נחום	25.3.85	פישל הדסה
2290/85	פידלמן משה	5.12.80	פידלמן צבי
2292/85	קלאי ראובן	22.10.85	קלאי אסתר
2294/85	גורג גורג'יאן לוצה	12.4.84	גורג גורג'יאן פטרו
2296/85	אנוקאשווילי בנימין	18.9.85	אנוקאשווילי מרגרטה
2300/85	מושקוביץ מקס (מימ"ץ)	29.5.83	רווליה ולינסקה
2302/85	ליסק קרינה	2.3.76	ליסק גדליהו
2304/85	לוקניצקי איסר	24.3.81	לוקניצקי חיה
2308/85	מירמן חנה	5.11.85	מירמן אליוט
2312/85	בנרויה אננה	17.5.85	בן אריה אליעזר
2314/85	קאוסמן אברהם	10.1.80	שגיא לאה
2316/85	ליב הרמן	5.4.85	ליב יעקב
2318/85	דורוביץ פנחס	16.10.80	דורוביץ אריה
2322/85	בן־תור גבריאל	2.11.85	בן־תור סוליקו
2326/85	אריק לנדה	8.11.85	לנדה קרולינה
2328/85	ארנון יהודה	29.10.85	ארנון פנחס
2330/85	כהן יעקב חי	11.1.83	פנחס רות
2332/85	שלייפר יוסף	11.7.85	שלייפר ישראל
2334/85	שמואל אליעזר	27.6.85	שמואלי אלי
2338/85	ויזל מלכה	13.10.85	נורל שושנה
2340/85	מרדכי רחל	26.9.83	ישראל נחום

ב. גילאור, שופטת רשמת

תלונות על מעשי מירמה ב"שוק הפולני"

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר"

כעשר תלונות על מירמה הוגשו בחודש האחרון במרחב ירקון על־ידי אנשים שרומו "בשוק הפולני" ברחוב לילינבלום בעת שבאו למכור ולקנות דולרים בשוק שחור.

חלק מהמתלוננים סיפרו ששילמו לסוחרי הדולרים סכום גבוה בהרבה מערך הדולרים שקיבלו בתמורה.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 9.12.85

	יחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקני	1	1456.48	1522.02	1480.762	1499.23	1489.4
לירה שטרלינג	1	2128.95	2230.12	2167.095	2194.13	2176.8
מרק גרמני	1	575.21	602.54	585.5128	592.818	588.00
פרנק צרפתי	1	186.19	197.53	191.9453	194.340	182.73
גילדן הולנדי	1	510.96	535.24	520.1131	526.602	522.12
פרנק שווייצרי	1	687.96	720.66	700.2894	709.027	704.84
כתר שבדי	1	189.14	198.13	192.5318	194.934	193.64
כתר נורווגי	1	190.34	199.39	193.7536	196.171	194.88
כתר דני	1	158.70	166.24	161.5450	163.560	162.55
מרק פיני	1	264.97	277.56	269.7199	273.085	271.32
דולר קנדי	1	1040.45	1089.89	1059.086	1072.30	1065.3
דולר אוסטרלי	1	988.17	1041.13	1003.216	1015.73	1008.8
ראנד דר' אפריקני	1	488.00	561.46	554.5454	561.464	557.78
פרנק בלגי	10	279.01	296.40	287.4149	291.001	289.25
שילינג אוסטרי	10	816.96	855.78	831.5967	841.972	836.74
לירה איטלקית	1.000	841.97	895.18	859.1500	869.870	862.80
ין יפני	1.000	715.02	748.99	727.8253	736.906	732.07

אש"ף שווה ביליון דולר — הכסף לא נועד לפליטים

מאת מאיר בלייך, כתב "על המשמר" בבריטניה

לונדון. — ערך הנכסים שמחזיק אש"ף הוא כביליון דולר, ומנהיג הארגון, יאסר ערפאת, מקפיד לשמור על השליטה בקרן הלאומית הפלשתינית, המנהלת את ענייני הכספים של הארגון.

בכתבה לא חתומה, הביא אתמול, טיימס פרטים על מקורות ההכנסה ואפיקי ההשקעה של כספי הארגון. "רק עבור הפליטים הפלשתינים לא היה די כסף, מצוקתם שומרה ככתב אישום נגד ישראל" — אומרת הכתבה.

300 מיליון השנה

השנה אמור אש"ף לקבל ממדינות הנפט כ־300 מיליון דולר. בהתאם להחלטת אחת מוועידות הפסגה בבגדאד, צריכות מדינות אלה לממן את הארגון בין השנים 1979־1989. נוסף לכך 70 מיליון דולר מועברים לקרן שכספיה מיועדים לשטחים הכבושים.

מקור הכנסה אחר הן התרומות של הפלשתינים היושבים בחו"ל. מס זה מכניס 3־6 אחוזים מכלל התקבולים בשנה.

אש"ף מנהל עכשיו, באמצעות ארה"ב, בנק שבסיסו בירדן, ולו 20 סניפים ברחבי תבל, כולל בארה"ב. הכספים של הארגון הושקעו במוסדות פיננסיים במערב. "מומחים יהודים מסייעים להעשיר את אוייבי ישראל" — טוענת הכתבה.

70% מכלכלת ירדן

"הם שולטים ב־70 אחוזים מכלכלתה של ירדן", מצוטט בנקאי מעמאן. יש להם יד ורגל בתחומי עסקים שונים: תחבורה, תעשיה, בניין. באחרונה כפה אש"ף למסור חוזי קבלנות לחברות פלשתיניות, כאיום שימשו פקדונותיו מהבנקים.

הכספים של אש"ף מצאו דרכם גם לארצות המפרץ ולמדינות העולם השלישי ואפריקה.

ראשי הארגון לא מונעים מעצמם מנעמים: חליפות משי, לימוזינות מסינות כדורים, וילות באזורי יוקרה — הפכו לסגנונם. העיתון מצטט דיווחים ישראליים, לפיהם משתכר אבו־עבאס, האחראי לחטיפת הספינה "אקילה לאורו", 10,000 דולר לחודש.

יודעי־דבר בעולם הערבי אינם מתייחסים ברצינות לטענות של אש"ף על מצוקה כספית. "הם יכולים לחיות רק מהריבית" — מצוטט דיפלומט ערבי בסוף הכתבה.

"התליין הצרפתי" ממשיך "לענות" קורבנות יהודים

מאת ארנ' יפה, כתב "על המשמר" בחיפה

פאריס. — קבוצת יהודים ניצולי השואה בצרפת, נתבעו לדין בעוון האשמת שר התקציב לשעבר, מוריס פאפון, בגירוש יהודים למחנות ההשמדה.

פאפון היה נציב מחוזי בבורדו, תחת שלטונות הכיבוש הנאצי. מסמכים מראים שהוא ארגן משלוחי יהודים לאושוויץ, שהכובשים הנאציים בכלל לא ידעו על קיומם.

שלטונות המשפט הצרפתיים הגישו נגדו תביעה על פשעים נגד האנושות, שנתקעה בהליכים משפטיים. אחד מקורבנותיו פירסם ספר על מעלליו של פאפון כנציב מחוזי בשירות הנאצים.

בינתיים ממשיך התליין לרדוף את קורבנותיו. בית־משפט צרפתי זימן אותם והודיע להם, כי הם מואשמים בהוצאת־דיבה על פאפון.

משפחות יהודיות שלמות זומנו לתחנות משטרה. שוטרים חקרו אותן בגסות כאילו הם פושעים. אשה אחת סיפרה, כי אמה בת השמונים חשבה ששוב באים הנאצים לקחת אותה למחנות, והתעלפה בתחנת משטרה. בחקירה נשאלו היהודים מה הם עושים בצרפת, כאילו היו זרים.

הישג לנשיא ספירוס קפריאנו בבחירות לבית־הנבחרים בקפריסין

ניקוסיה. — המפלגה הדמוקרטית בקפריסין, בהנהגת הנשיא ספירוס קפריאנו, הגדילה את חלקה באסיפת הנבחרים החדשה והמורחבת, על חשבון הקומוניסטים. אולם האופוזיציה הימנית צברה יותר קולות ממפלגתו של קפריאנו.

מפלגת הימין "ראלי" צברה 34 אחוז. המפלגה הדמוקרטית 27.3 אחוז והמפלגה הקומוניסטית "אקל" 27.1 אחוז. המפלגה הסוציאליסטית "אדק" צברה 11.3 אחוז.

קפריאנו, שנבחר כאורח עצמאי לנשיאות, אינו תלוי ברוב של בית־הנבחרים.

ביקורת חריפה נמתחה על הנשיא קפריאנו, לאחר שהכשיל בינואר הסכם שכבר היתה עליו תמימות־דעים עם התורכים הקפריסאים ביוזמת האו"ם. בהסכם זה דובר על פדרציה בין שני חלקי האי, היווני והתורכי.

מטרת המפלגה הימנית "ראלי" והמפלגה הקומוניסטית "אקל" בבחירות אלה היתה לצבור רוב של שני שלישים בבית הנבחרים המורחב, כדי לכפות על הנשיא בחירות לנשיאות בתאריך מוקדם הרבה לפני המועד הקבוע, שהוא 1988.

עד כה סירב קפריאנו להתפטר והכריז, כי ישאר בתפקידו עד תום תקופת כהונתו.

בבית־הנבחרים החדש יישמרו 24 מושבים לתורכים הקפריסאים שפרשו מן הממשלה ב־1963 והקימו מדינה משלהם בצפון־קפריסין. המושבים יישארו פנויים עד שיושג הסדר סופי בין שתי העדות.

קפריאנו אמר, כי הוא לא ישלים בשום פנים עם הישארותם של אלף חיילים תורכים בקפריסין וגם לא להפרדה חוקית בין שתי העדות ולחלוקתה של קפריסין. על שני נושאים אלה אין התורכים הקפריסאים מוכנים כלל לקיים מו"מ.

(ע"ר ע"צ)

הרופאים חתני פרס נובל לשלום, ברנרד לאון האמריקני, והרוסי יבגני חאזוב (בחולצה לבנה) מעסים את ליבו של העיתונאי הסובייטי שהתמוטט במהלך מסיבת העיתונאים שקיימו באוסלו. (צילום: אי.פי.)

חתני נובל לשלום החיו עיתונאי סובייטי

אוסלו. — שני רופאים שזכו בפרס נובל לשלום ל־1985, יבגני חאזוב מבריה"מ וברנארד לאון מארה"ב, הצילו אתמול את חייו של עיתונאי סובייטי, שהתמוטט וקיבל התקף־לב תוך כדי מסיבת עיתונאים סוערת שקיימו השניים בבירת נורווגיה.

דובר בית־חולים באוסלו מסר, כי כתב הטלוויזיה הסובייטית לב נוביקוב, מצוי עתה במצב קריטי אך יציב, לאחר התקף־הלב.

לאון וחאזוב, העומדים בראש הארגון הבין־לאומי של הרופאים למניעת מלחמה גרעינית, עסקו 20 דקות במאמצים להחיות את נוביקוב.

ד"ר לאון, קרדיולוג בעל שם עולמי, חש בטוח שהאיש מת ו"דמעות זלגו מעיני", לאחר המאמצים להחיותו. גם חאזוב שפעל עמו במשותף הוא קרדיולוג בר־סמכא המוכר בעולם הרפואי בחידושיו בתחום זה. תוך כדי מאמצי ההנשמה המלאכותית של האיש, עסקו השניים בהוראות באנגלית וברוסית ובלחשי ציוד מתאים שיסייע בידם בפעולות ההחייאה.

מסיבת העיתונאים התנהלה בנימה רגשית, כאשר חאזוב, המכהן כסגן שר־הבריאות הסובייטי, נמנע מלהשיב לשאלות חוזרות ונשנות על גורלו של הפיסיקאי המודח ובעל פרס נובל אנדריי סחארוב.

חאזוב עמד להשיב על שאלה ששאל כתב טלוויזיה אמריקני על היחס הסובייטי לסחארוב, כאשר העיתונאי הסובייטי בגלל העמידה, התמוטט.

העיתון הנורבגי "בולד" מסר אתמול, כי הגיע לידו סרט מתחרות, בו נראה אנדריי סחארוב במצב בריאות טוב.

ככל הנראה, הופץ סרט זה על־מנת להפריך שמועות, כי מצב בריאותו הידרדר לאחר שביתת־הרעב הארוכה בה נקט.

"בולד" מוסר, כי בסרט הווידאו, הנמשך 22 דקות, נראה סחארוב קל תנועה ובאחת הסצינות הוא נושא שתי מזוודות כבדות.

(ע"ר, ע"צ)

צפויה מתקפה איראנית באיזור ביצות הוויזה

בגדאד. — הצבא העיראקי העומד בכוננות־מלאה, נוכח אפשרות של מתקפה יבשתית כוללת של צבא איראן, הצפויה בכל רגע באזור הביצות שבגיזרה הדרומית־מרכזית של החזית.

עיראק מסרה אמש, כי מטוסיה ביצעו יותר מ־400 גיחות מאז יום שישי האחרון, נגד עמדות הצבא האיראני באיזור ביצות הוויזה, אשר בו כבר ביצע הצבא האיראני התקפות רגלים גדולות שעלו לו באבידות כבדות במהלך המלחמה.

סימן ברור

העובדה כי מטוסי חיל־האוויר העיראקי החלו להפציץ ריכוזי צבא איראניים באיזור, היא סימן ברור להתקפה איראנית כוללת מיידית — אמר דיפלומט מערבי בבגדאד.

עוד ציינו הדיפלומטים, כי יחידות צבא גדולות וחמושות היטב של הצבא העיראקי, נשלחו לגיזרה הדרומית, שם נמצאות הביצות ודרכן מנסה הצבא האיראני לחדור לעיראק.

מצב־הכן

שר־ההגנה, ג'נרל עדנאן חייראללה, אמר לפני מספר ימים, כי איראן מכינה מיתקפה כללית של כוחות רגלים. כל הצבא העיראקי העומד במצב־הכן לאורך הגבול הנמשך 1,180 ק"מ.

נשיא עיראק, צדאם חוסיין, הזהיר בשבוע שעבר את איראן מפני יציאה למיתקפה חדשה, באומרו: "שואה תונחת על המשטר האיראני, אם הוא עדיין מתכוון לבצע את מעשה האיוולת הזה נגד עיראק".

(ע"ר, ע"צ)

ערפאת מקבל כל החלטות מועצת הביטחון לגבי המזה"ת

מאת אהרן נירו, כתב "על המשמר" באיטליה

רומא. — "שהעולם ידע פעם אחת לתמיד: ועידה בינלאומית בהשתתפות 5 החברות הקבועות של מועצת הביטחון ושל כל הצדדים בסכסוך, כולל אש"ף — היא ההזדמנות האחרונה לשלום. אחרת יהיה מבול שעוד לא היה כמוהו" — אומר יאסר ערפאת, בראיון לכתב העיתון האיטלקי "לה סטאמפה".

ערפאת מדבר על מו"מ "ללא תנאים מוקדמים על בסיס החלטות מועצת הביטחון והאו"ם". על שאלת הכתב, אם הוא מקבל גם את ההחלטה 242, ענה ערפאת: "אני מדגיש מקבל את כולן ללא יוצא מהכלל", והדגיש פעם נוספת את המילה "כולן".

● סותבים, החברה הלונדונית למכירות פומביות, מכרה אגרטלים בני 2,000 שנה, אשר לדעת שלטונות איטליה ומוזיאונים בריטיים, נחפרו שלא כחוק מאתרים ארכיאולוגים (והוברחו מאיטליה).

כרזות עם דיוקנו של הנשיא פרדיננד מארקוס מוכנות למשלוח לרחבי הפיליפינים. ערב ועידת מפלגת השלטון. (צילום: אי.פי.)

טלקס

● שולץ לשמונה ימים לאירופה

וושינגטון. — מזכיר המדינה האמריקני ג'ורג' שולץ, יצא אמש לסיור של שמונה ימים בבירות אירופה המערבית והמזרחית.

שולץ יתחיל את הביקור בלונדון יסע לבון ולמערב־ברלין ישתתף בישיבות ברית נאט"ו בבריסל. ואחר כך יבקר בהונגריה, רומניה ויוגוסלביה. (ע"ר, ע"צ)

● אבו־חצירה — שגרירה ראשונה של אש"ף

לונדון. — במסגרת השינויים הצפויים במערכת הדיפלומטית של אש"ף, תמונה שגרירה פלשתינית ראשונה, סלווא אבו־חצירא, שהיא חברת המועצה הלאומית הפלשתינאית.

היא תהיה שגרירת אש"ף בארגון "יונסקו" בפאריס. (ע"מ)

● אבו־גזאלה לביקור רשמי בבריה"מ

קהיר. — שר־ההגנה המצרי, אבו־גזאלה, יוצא למוסקווה בראש משלחת צבאית רשמית.

זהו ביקור ראשון של שר־הגנה מצרי מאז גירוש המומחים ממצרים. (ע"מ)

● "איידס אקטואל" — ירחון חדש

מאנהיים.— ירחון בשפה הגרמנית המוקדש כולו לידיעות אודות מחלת האיידס הקטלנית - ראה אתמול אור במאנהיים.

פרנסואז ראמפלברג, עורכת ראשית של "איידס אקטואל" מסרה, כי זוהי יוזמה משותפת של קבוצת מדענים ורופאים. הרווחים יוקדשו למאבק נגד המחלה.

במהדורה הראשונה הודפסו כ־50 אלף עותקים. (ע"ר)

● מתבשל איחוד בין לוב לסוריה

כווית. — סגן נשיא סוריה עבדול חלים חדאם הביא לטריפולי טיוטה של תוכנית האיחוד בין סוריה ללוב. אותה מכינים בחשאיות גמורה.

העתון "אל־איתיחד" מאבו־דאבי מוסר, שתכנית האיחוד מדברת על מיזוג משרדי החוץ וההגנה ועל הרכבת קבינט משותף, בעוד שראשות האיחוד תעבור לסירוגין ממדינה למדינה. (ע"מ)

● יהודים סובייטים מוחים על אנטישמיות... בארה"ב

ז'נווה. — סוכנות הידיעות "נובוסטי" פרסמה נוסח מלא של מכתב גלוי שנשלח לקונגרס של ארה"ב על־ידי 50 יהודים חברי הסובייט העליון של בריה"מ ושל הסובייטים העליונים של הרפובליקות - בגנות תופעות אנטישמיות בניו־יורק, וושינגטון וסנט־לואיס.

המכתב טוען, שאשתקד היו בארה"ב 700 תקריות אנטישמיות ו־65 חברות להשכרת בתים מסרבות להשכיר דירות ליהודים. ב־9 בנובמבר נרשמו בניו־יורק 14 מקרי ונדליזם נגד חנויות יהודים, לפי טענת החותמים.

יוסף אלפרן, שוויץ

● טרוניה כלפי משרד החוץ בנציגות ישראל בז'נבה

מאת יוסף אלפרן, כתב "על המשמר" בשוויץ

ז'נווה. — "לא היתה כל פניה אלי ממרכז הצלב־האדום הבין־לאומי בעניין שביתת האסירים הביטחוניים", אמר לכתבנו השגריר אפרים דואק, הנושא בנציגנו ליד משרד האו"ם והארגונים הבין־לאומיים בז'נווה.

אך בנציגות ישראל שררה אמש מורת־רוח רבה מכך ששמעו על שביתת העצורים הערבים רק מכלי התקשורת השוויצים. משרד־החוץ לא טרח לעדכן את אנשי הנציגות על הפרשה, ואין ספק שמנוות מן הצלב־האדום או מאמצעי התקשורת היו רק מבוכות את הדיפלומטים הישראלים.

טלקס

● שכר־לימוד תיכון של 900 דולר?

ירושלים. — אם תתקבל הצעת האוצר לבטל את חוק חינוך תיכון חינם, עלול שכר הלימוד להגיע ל־900־1000 דולר לשנה לתלמיד - מזהיר משרד החינוך.

הצעת האוצר להחזיר את שכר הלימוד לתיכון, באה נוסף להיטל על החינוך העל־יסודי, הנגבה מן ההורים באמצעות המוסד לביטוח לאומי. כפילות זאת לא תעמוד בשום מבחן – אמרו אנשי האגף לתכנון ולתקצוב במשרד החינוך.

לדבריהם, עלולים כ־10 אלף בני־נוער, שנקלטו בזכות הנהגת לימוד חינם, לנשור ולשמש עתודה לעבריינות. ניסיון העבר לימד, כי קבוצות גדולות ושוחררו משכר־הלימוד, כמו יישובי קו־העימות ועיירות־הפיתוח. ולפיכך יגדל הנטל המוטל על שכירים בעלי הכנסה בינונית. **יצחק שור**

● מועצת הפועלים תעזור לעובדי "אורנט"

גבעתיים. – עובדי מלטשת היהלומים "אורנט", פנו בימים האחרונים אל מועצת פועלי גבעתיים כדי שתפעל או לחידוש העבודה או לפיצויים נאותים, לאחר שמנהל המלטשה זאב סגל נעלם, לאחר ששקע בחובות של למעלה ממליון וחצי דולר. העובדים טוענים כי שכרם הולך זה כשלושה חודשים. מספר המועסקים והמובטלים מאורנט עתה הוא כ־150 איש.

מזכיר מועצת פועלי גבעתיים, אפרים שטצלר, מסר אתמול, כי מועצת הפועלים תגיש לעובדים עזרה, למרות שבשעתו סירבו להתארגן במסגרת הסתדרותית. עוד מסר המזכיר, כי מועצת הפועלים פועלת בעצה אחת עם כונס הנכסים כדי לאפשר פתיחה מחדש של המפעל. **אבשלום קווה**

● מחמיר מצב התעסוקה בישובים הערביים בגליל המערבי

נהריה. – הממונה על לשכת התעסוקה בגליל המערבי, אלי סמוכה, מתריע בפני גידול הולך וגדל במצב התעסוקה בקרב הפועלים במגזר הערבי בגליל המערבי ובצפון.

לדבריו, בגלל המצב הכלכלי, נפלטים פועלים ערבים רבים ממפעלים במצוקה, בעיקר מענפי הבנייה.

יש לציין, שהפועלים המובטלים הערבים, בניגוד לאלה היהודים, אינם מסרבים לקבל כל עבודה המוצעת להם, לרבות עבודות יזומות.

האחראים על המגזר הערבי במועצות הפועלים בגליל המערבי מציינים, שבמצב השורר נוצרה מצוקה גדולה בישובים הערביים, לאחר שהחקלאות אינה יכולה לספק שום פתרון לבעיית האבטלה. **יהודה צור**

● חוק לימוד חינם מ־4 עד 18

תל־אביב. – יו"ר רשת "עמל" ההסתדרותית, אורי אגמון, תבע במסיבת עיתונאים שכינס בתל־אביב, כי הכנסת תפעל לחוקק חוק לימוד חינם שיכלול כל נער ונערה בישראל, וכך תימנע הדרדרות נוספת במספר הנערים שאינם עובדים או לומדים. תמיכה בשרי החינוך והעבודה בהתנגדותם הנחרצת לקיצוץ נוסף בתקציבם.

דרישה נוספת שהועלתה, היא הבטחת מקורות תקציביים על־מנת להבטיח את רמת החינוך בתחום המדעים ובתחום העיוני. **אבשלום קווה**

● מספר המובטלים בבירה אינו קריטי

ירושלים. – מספר דורשי העבודה בירושלים גובר מחודש לחודש אך המצב עדיין "אינו קריטי", אמר ניסן הרפז, מזכיר ההסתדרות בירושלים, בטקס פתיחת אירועי חודש ההסתדרות במלאת לה 65 שנים.

בטקס התכבדו השתתפו ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, מזכיר מפלגת העבודה במחוז ירושלים, עמנואל זיסמן, ומאות פעילים וחברי ועדי עובדים מכל הסקטורים. **בצלאל עמיקם**

נבון נחרץ בהתנגדותו לקיצוץ ולביטול חינוך תיכון חינם

צריך לחנך לערכים, לדמוקרטיה ● מתנגד לפיטורי מורים

סגן ראש־הממשלה ושר־החינוך־והתרבות, יצחק נבון, הביע התנגדות לכל קיצוץ בתקציב משרדו, בהופעתו אתמול במועצת הסתדרות המורים של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל, בבית הסתדרות המורים בתל־אביב.

בהשיבו למרצים ולדברי החברים אמר השר נבון, שאין הוא מוכן לביטול חינוך תיכון חינם, שכן הדבר יגרום לנשירה של תלמידים והמעמד הבינוני לא יוכל לעמוד בעומס הכספי שיוטל עליו. כן ציין, כי התשלום לביטוח־הלאומי גדל ל־1.6 אחוזים במקום 0.4 אחוזים וזה מכניס סכומים אדירים.

נגד דברי ס. יזהר

השר נבון יצא נגד דברי ס. יזהר, אשר אמר לפני 10 שנים, שלא צריך לחנך לערכים וגם אי־אפשר. לדעת השר, אפשר וגם צריך לחנך לערכים. לחינוך יש שתי מטרות קבועות שאינן משתנות, והן — לחנך לערכים ולחנך את התלמיד לעמוד ברשות עצמו ולדעת לשאול שאלות.

להלן דיבר השר נבון על עניין דו־הקיום בין היהודים לבין עצמם ובינם לבין הערבים.

בחינוך לדמוקרטיה יש ללמד לא רק על רוב ומיעוט אלא על ערך האדם והזכות להיות שונה אך גם להיות שווה. צריך לחנך יהודים שאם נתפס ערבי עם פצצה, אין כל הערבים אשמים בכך. הוא גם ציין, כי למרות ההסתה של אנשי הטרור, מספר הערבים שנתנו ידם לטרור בארץ קטן מאוד. לאנשי ארץ־ישראל השלמה יעץ ללמוד ערבית, כדי שיוכלו להוכיח ששני העמים יכולים לחיות ביחד.

לא לוותר על יורדים

אשר לתופעת הירידה מן הארץ אמר השר נבון, כי בעצם אנו רק 3 דורות כאן וזה מעט מאד זמן. הוא יעץ שלא לוותר על ישראלים שירדו ולא על ילדיהם.

בסוף דבריו אמר, כי פיטוריין של אלפי מורים אינם מקובלים עליו. "אינני מוכן לגדל דור של אנאלפביתים. השיקול הכלכלי אינו יכול להיות הבלעדי. יש משהו שהוא יותר מכלכלי, כמו עולי אתיופיה", אמר השר נבון, והוסיף, כי חינוך, בסופו־של־דבר, הוא ערובה לכלכלה בשנים שיבואו ואילו חינוך לקוי יגרום לכלכלה לקויה. (עתי"ם)

למרות הפגישה עם פרס — נשות השוטרים עדיין שובתות

מאת בצלאל עמיקם, כתב "על המשמר" וכתב עתי"ם

ראש־הממשלה, שמעון פרס, ושרי המשטרה והאוצר, חיים בר־לב ויצחק מודעי, נפגשו אתמול עם משלחת נשות השוטרים הממשיכות בשביתת־השבת שלהן מול לשכתו של פרס. מאחר ולא משלמים לבעליהן, רטרואקטיבית, את התוספות שאושרו למשרתי צבא הקבע ב־1979.

יו"ר ועד נשות השוטרים, בתיה שלומי, מסרה לכתב עתי"ם, בצאתה מהישיבה, כי בכוונת נשות השוטרים להמשיך בשביתה ואף להחריפה.

במקביל, הן מארגנות לובי פוליטי בכנסת כדי לחוקק חוק שיקבע את נושא השוואת שכר השוטרים למשרתי הקבע בצה"ל, בלי השפעת ממשלות או שרים.

משלחת הכנסת בראשות הלל יצאה לדיוני הפרלמנט האירופי

"אנו מקווים שנוכל לשכנע את ידידינו בפרלמנט האירופי, לבל יגרום נזק ליצוא הישראלי לאירופה, עם הצטרפות ספרד בחברה בשוק האירופי המשותף".

יחד עם הלל משתתפים במשלחת חברי הכנסת עוזי לנדאו ויצחק ארצי.

הלל אמר, כי עם פתיחת דיוני הפרלמנט בשטראסבורג, ידונו חברי־הכנסת הישראלים עם עמיתיהם, בדרכים לצמצם עד המינימום את הנזק שייגרם ליצוא הישראלי, עם צירוף ספרד ופורטוגל לשוק האירופי.

אולם הלל הוסיף, כי מדובר גם בנושאים אחרים שיידונו בפרלמנט האירופי — לא רק העניינים הכלכליים — כמו שאלת יהודי בריה"מ ועלייתם לארץ, בעיית היהודים בארצות מצוקה אחרות ובעיות נוספות, כמו נושא החקלאות ושיתוף־פעולה מדעי בין ישראל לבין מדינות המיוצגות בפרלמנט האירופי.

הלל הביע את תקוותו, שהעמיתים בפרלמנט האירופי יגלו הבנה רבה לבעיותיה של ישראל. המשלחת תשוב לישראל ביום ו'. (עתי"ם)

מיסמכים על דמניוק נמסרו לצוות החקירה

מסמכים ומידע בלתי־ידוע על חלקו של ג'ון דמניוק בהשמדת יהודי טרבלינקה, נמסרו בראשית השבוע לצוות המיוחד שהוקם ע"י משרד המשפטים, להכנת כתב־אישום נגדו.

כתב עתי"ם מוסר, כי ביום א' הופיעו בבית־לוחמי הגיטאות 3 חוקרים ומשפטנים מהמחלקות וצילמו מסמכים שונים המצויים בבית, על תקופת שהותו של דמניוק בטרבלינקה, שם הוצמד לו הכינוי "איוואן האיום", בשל אכזריותו הרבה.

על־פי עדויות ניצולים, נהג דמניוק לחתוך את אפיהם ואוזניהם של יהודים זקנים, שחזותם לא מצאה חן בעיניו. בין היתר, נהנה במיוחד לדחוף את ראשיהם של אסירים בין חוטי תיל ולהכותם כאשר ראשיהם תקועים בין החוטים עד צאת נשמתם.

"איוון האיום" לא נדרש לעבוד ליד תאי־הגזים, אולם הוא התנדב לתפקיד זה שבמהלכו נהג להתעלל במובלים להשמדה.

דמניוק הגיע לטרבלינקה לאחר שנפל יחד עם חיילים אוקראינים אחרים בשבי הגרמני, במהלך הקרב על חצי האי קרים. לאחר מכן ביקש להצטרף לכוחות הגרמנים ונשלח לטרבלינקה.

מנכ"ל בית לוחמי הגיטאות, בנימין אנוליק, מסר אתמול כי כבר קיבל בקשה להעביר לירושלים את תא הזכוכית המשוריין בו ישב אייכמן במהלך משפטו. התא יועבר לירושלים לאחר שדמניוק יוסגר על־ידי האמריקנים לישראל.

בין המוצגים האמורים לשמש את התביעה, יהיה גם הדגם התלת־מימדי של מחנה ההשמדה טרבלינקה, הנמצא במוזיאון בית־לוחמי־הגיטאות. הדגם נבנה על־ידי יעקב וורניק המנוח, שהיה מניצולי טרבלינקה והראשון שעלה בידו להעביר בעת המלחמה ללונדון פרטים על השמדת היהודים במחנה. (עתים)

אברכי מאה־שערים לא שמחו לביקור של ברלב בשכונתם

מאת בצלאל עמיקם, כתב "על המשמר" בירושלים

"סורים בחנוכה" — בלשון זו הגדירו אברכי מאה־שערים את ביקורו של שר־המשטרה, חיים ברלב, בשכונתם.

השר ובני־פמלייתו הגיעו לשכונה החרדית, כשהם מלווים באנשי משמר־הגבול, שוטרים רבים וסיעה של צלמים וכתבים. איש מנכבדי העדה החרדית לא המתין לאורחים ורק יהודה משי זהב, המכונה "קמב"ץ מאה שערים", שנקלע למקום, שוחח עם שר־המשטרה והציע לו שהמשטרה תסיר נוכחותה מהאיזור ותניח לתושבים לשמור על הסדר.

"התקשורת שונאת אותנו"

"אנחנו אנשים שומרי שקט אולם התקשורת שונאת אותנו" — אמר לכתבנו אחד מתלמידי ישיבת ר' אהרון שליווה בסקרנות את הביקור.

ברלב ערך ביקור קצר בחנותה של משפחת רוזן, שנפגעה לאחרונה לעתים תכופות ע"י בריונים חרדים.

בעלת החנות, עליזה רוזן, פנתה לברלב במילים אלה: "נשמח אם תשים לב שבמדינה שלנו יהודים לא יפחדו. זה קורה לאור היום ואסור שיהיה כך". ברלב: "אנחנו פה כדי שיהיה סדר והחוק "יישמר", הוא הודיע, כי המשטרה תצא ממאה־שערים, רק כשיושב הסדר על כנו.

בשווקי העיר העתיקה, יעדו השני של שר, התקבל ברלב בסבר־פנים והוא על־ידי הסוחרים ובעלי הדוכנים.

"מוכרחים לקרוא למשטרה"

עדאל גאטשה, שבפתח חנותו נדקר החייל יהודה מרטין בחודש שעבר, גולל את הסיפור איך מצא את החייל הנדקר בפתח חנותו. הוא מיהר להזעיק את המשטרה, כי "שקורה משהו כזה מוכרחים לקרוא למשטרה".

ברלב התעכב קצרות ליד חנויות שונות ושאל: "כיף אל ביזנס"?

הללו, כדרכם של סוחרים, התלוננו על מחזור נמוך של מכירות.

לשר התלוו מפקד מרחב ירושלים, תת־ניצב חיים אלברלס, ומפקד המחוז הדרומי במשטרה, ניצב רחמים קומפורט.

בתשובה לשאלה מתי יתפס הרוקר, הסביר חיים ברלב, כי אין מקום בעולם שבו אחוז הגילויים הוא מאה. אין הוא שוקל סגירת חנויות בסביבת מקום הפשע וזאת משום שירושלים היא שטח ריבוני ישראלי, החוק הישראלי חל עליה ואין בו סעיף המתיר זאת.

לוקח זמן

הוא מציע להמשיך ולסייר בעיר העתיקה והמליץ לפקוח עיניים וללכת בקבוצות גדולות. "ירושלים היא בירתנו ויש לנו לא מעט בעיות. יש לנו כוחות גדולים יחסית של משטרה, אך לפעמים התקריות באות בגלים ועד שנוקטים בצעדים — זה לוקח זמן", ציין.

השר ברלב ורחמים קומפורט, מפקד המחוז הדרומי, משוחחים עם חרדים במאה־שערים. (צילום: דן לנדאו)

דומא: היינו עדים לעבר קשה; אנו צופים לעתיד טוב

שר־החוץ של צרפת, רולן דומא, הגיע אתמול בבוקר במטוס "סופר קראוול" של ממשלת צרפת, לביקור רשמי בישראל, שיימשך פחות משתי יממות.

בנמל התעופה נתקבלו שר־החוץ האורח ובני פמלייתו, על־ידי ממלא־מקום ראש הממשלה ושר־החוץ, יצחק שמיר. יחד עם השר באו כ־50 איש ואשה וביניהם פקידים בכירים במשרדו ועיתונאים.

חש בהתפעמות

בנמל־התעופה אמר השר האורח, כי הוא מבקש להודות על מילות ברכה שנאמרו עם בואו. "אני נפעם מאד כאשר אני מציב את רגלי בישראל. אין זו הפעם הראשונה שאני מבקר כאן, אולם תמיד אני חש באותה התפעמות", אמר האורח.

"בשהותי הקצרה כאן נשוחח על היחסים בין שתי המדינות ועל מצב היחסים בין ישראל ומדינות אירופה. שיחות אלו יהיו מושתתות על יחסי הידידות שבין ישראל וצרפת. האנשים המלווים אותי כאן והאנשים הבכירים במשרדי, ילמדו לדעת מה שיש ללמוד בשהות הקצרה בישראל. היינו עדים לעבר קשה, אך אנו צופים לעתיד טוב", אמר השר האורח.

הזדמנות בלתי־רגילה

בהפנותו את דבריו אל שר־החוץ הישראלי, הוסיף האורח: "אני שמח לפגוש אותך אדוני שר־החוץ של ישראל. אני, האחראי למדיניות החוץ של צרפת, אשמח לפגוש כאן את כל אלה והאחראים למדיניות החוץ שלכם ולשוחח עימם. לכולם אני מאחל שלום", את המילה "שלום" אמר האורח בעברית.

שר החוץ, יצחק שמיר, קידם בברכה את אורחו וציין, כי הקשרים בין שתי המדינות, חרף חילוקי־דעות הקיימים ביניהן, הם טובים והדוקים. מר שמיר הדגיש, כי זו הזדמנות בלתי־רגילה לחילופי־דברים ושיחות טובות בין שתי המדינות.

הביקור הדחוי

שר־החוץ הצרפתי עמד לבקר בישראל כבר לפני חודש ומחצה. אולם הביקור נידחה בשל מורת־רוחה של ממשלת צרפת מפעולת חיל־האוויר נגד מטה אש"ף בתוניס. רשמית, הוסברה הדחייה בלוח הזמנים הצפוף של השר.

שר־החוץ של צרפת ייפגש במהלך ביקורו עם ראש־הממשלה, שמעון פרס, ויקיים מספר שיחות עבודה עם שמיר.

דומא ביקר בישראל בעבר, כאשר השתתף בהגנתו של הארכיבישוף הילריון קפוצ'י, שהואשם בהברחת נשק וחומרי־חבלה למחבלים. (עתי"ם)

● הועדה המרכזת התייחדה ביום א', עם זכרו של שלמה רוזן, חבר קיבוץ שריד, מפעיליה הבולטים של התנועה הקיבוצית, שנפטר במוצאי שבת. המזכ"ל, ח"כ ישראל קיסר, ספד למנוח ועמד על פועלו הרב, ובעיקר במישור התנועתי וההסתדרותי.

טלקס

● סניף מפ"ם ת"א – ע"ש אידה ויהושע קרינסקי

מזכירות סניף מפ"ם־ת"א החליטה אמש לקרוא את המועדון המרכזי של המפלגה בעיר על שמם של אידה ויסוצקי ויהושע קרינסקי ז"ל. השניים היו מפעיליו המרכזיים של הסניף במפלגה במשך שנים רבות.

רפי ברקן הודיע אמש למזכירות סניף מפ"ם ת"א על פרישתו מתפקידו כמזכיר הסניף, בשל עומס העבודה המוטל עליו במחלקה לקשרים בין־לאומיים בוועד הפועל של ההסתדרות. מועצת הסניף תכונס בעוד שבועיים כדי לבחור מזכיר חדש. (שע"ה)

דייגו גלמן – למנוחות

דייגו גלמן, בן 25, פעיל בסניף מפ"ם־ת"א, הובא אתמול למנוחות בקיבוץ גבולות. הוא נפטר שלשום מפצעיו, לאחר שנפגע לפני 9 ימים בתאונת־דרכים סמוך לקיבוצו.

דייגו הצטרף לקיבוץ גבולות לפני כשש שנים עם חברי קבוצת "נצח" מדרום־אמריקה ובנה בה את ביתו. לפני כמה חודשים התגייס כשליח לפעילות בסניף מפ"ם בתל־אביב. משפחתו, כל חברי הקיבוץ וידידים רבים ליוו אותו בדרכו האחרונה.

בשם הקיבוץ ספד המזכיר, יוסי אמיתי, ובשם מרכז מפ"ם מזכיר תל־אביב, רפי ברקן. (שע"ה)

משרד החינוך מטרטר 40 תלמידים בדואים

הם נאלצים ללכת בכל יום 6 שעות, הלוך וחזור, לבית־הספר, כיוון שמשפחותיהם לא הגיעו להסכם על עזיבת אדמותיהן.

מאת שלי יחימוביץ, כתבת "על המשמר"

40 ילדים מבני משפחת אל־נסרה הבדואית, עושים את דרכם לבית־הספר ברגל, שלוש שעות הלוך ושלוש שעות חזור, בגלל סירוב משרד החינוך להסיעם לבית־הספר, עד שיסכימו לעזוב את אדמותיהם ולעבור לגור בעיירה כסייפה.

המשפחות מתגוררות בשדה נבטים, וטרם הגיעו להסכם עם הרשויות, בדבר אדמות חלופיות לאדמות השייכות להם. בית־הספר בעיירה כסייפה הסמוכה נמצא במרחק של 9 קילומטרים ממקום מגוריהם.

הטיולית לא עוצרת

סלימאן אל־מסרה סיפר לכתבתנו: "בשבוע הראשון לקחו את כולם בטיולית. בשבוע השני אמרו, שלוקחים רק את הילדים מגיל הגן ועד כיתה ה'. אחרי שלושה ימים לקחו רק את גני־הילדים, ואחר־כך, הפסיקו לקחת אותנו בכלל. הילדים עומדים על הכביש, הטיולית עוברת לידם ולא לוקחת אותם".

"בקיץ זה לא כל־כך נורא", אומרים בני משפחת אל־מסרה. "קמים בחמש בבוקר, מגיעים לבית־הספר ב־8, ואחר־כך מסיימים ב־2 בצהריים ומגיעים הביתה בשעה 5 אחה"צ. בחורף אי־אפשר לעשות את זה. יורד גשם חזק יש בוץ והילדים נעשים חולים".

נציג האוצר מסרב

מנהל מחוז הדרום של משרד החינוך, עמרם מליץ, אמר, כי פנה מספר פעמים למנכ"ל משרד החינוך בבקשה לממן את ההסעות לתלמידים, אולם נציג האוצר ומשרד החינוך סירבו לעשות זאת, בטענה שעל הבדואים לעבור לגור ביישובי הקבע, וכי כל עוד אינם עושים זאת, הם עוברים על החוק, ומשרד החינוך אינו חייב לסייע להם בכך.

"במשך כמה שבועות הסענו אותם מתוך תקווה שנצליח לשכנע את המנכ"ל — אבל לא הצלחנו", אמר מליץ. "אותי לא מעניינים שיקולים פוליטיים. אני איש חינוך ורוצה לאפשר לילדים ללמוד — אבל העניין נגע באוצר".

אלפי אסירים ביטחוניים ערביים שובתים רעב

האסירים מוחים על מצבם הקשה ● כוננות עליונה הוכרזה בשירות בתי־הסוהר ● דובר השירות: השביתה נועדה לצורך עשיית הון פוליטי

מאת מורדה יערי, כתבת "על המשמר"

בתגובה לידיעה שהגיעה לכתבתנו — לפיה פתחו כ־3000 האסירים הבטחוניים הערביים בכל בתי־הסוהר בארץ בשביתת־רעב ממושכת, במחאה על המצב הקשה השורר בבתי־הסוהר ובעקבותיה הוכרזה כוננות עליונה בשירות בתי־הסהר ונאסר על עורכי־דין ערביים להפגש עם שולחיהם — אמר אתמול דובר שירות בתי־הסוהר, שמעון מלכה, כי אכן הוכרזה שביתת־רעב, אבל רק בשני בתי־סוהר: בג'ניד שבשכם ובבית־הסוהר בג'נין.

בבתי־סוהר אלה פתחו האסירים הבטחוניים בשביתת־רעב על רקע דרישות מחורות ופרובוקטיביות, אמר הדובר. לדוגמה, האסירים דורשים לפתוח את האגפים והתאים למשך כל שעות היום והלילה, הם

עוד אמר דובר שירות בתי־הסוהר, שבמקרה שביקור של עורך־דין עלול לגרום להפרת הסדר, רשאי מנהל בית־הסוהר למנוע את ביקורו משיקולים בטחוניים.

את שביתת הרעב הגדיר דובר בתי־הסוהר כשביתה לצורך עשיית הון פוליטי, "וכבר למדנו שהם

מאכסנים נתאים מאכלים למשך ימי השביתה". עוד אמר שמעון מלכה, שמאז 1981 לא זכורה שביתת־רעב ממושכת של אסירים בטחוניים.

מסרבים לקום לספירה בבוקר וכן דורשים שיאפשרו לבני משפחותיהם להביא להם מוצרים מבחוץ. אותם מוצרים שעד כה היו מורשים לקנות בקנטינה שבתחום בתי־הסוהר.

תת־גונדר שלום רוזוליו, ראש מטה בתי־הסוהר, דחה גם הוא את טענות האסירים הבטחוניים, כינה אותן פרובוקטיביות, ובתגובה נקט בסנקציות.

ב־28 בחודש "גזר דינו של הרוצח מראס־בורקה

קאהיר. — בית הדין הצבאי הדן ברצח שבעה ישראלים בראס בורקה בסיני ב־5 באוקטובר, יגזור דינו של הרוצח סולימאן חאטר ב־28 בדצמבר — מוסר "אל־אהרם". (עיד, ע"צ)

לקיבוץ שריד ומשפחת רוזן הענפה
אתכם באבלכם על מות
שלמה רוזן
איש התנועה, המדריך והידיד
קיבוץ העוגן

למשפחה ולבית שריד
תנחומים על מות
שלמה רוזן
משפחות עולים מברזיל:
אפשטיין, בלוך־אברהם, בלוך דוד, בלוך ז'וליו, ברזובסקי, ברנשטיין, דרייצר, הוניגסמן, זימברג, לכטיג, נירמברג, סירוטה, קוטק, קוליקובסקי

לקיבוץ גבולות ולגרעין נצח
אתכם באבלכם על מות
דייגו ז"ל
קיבוץ ניר יצחק

לחברנו אשר אבסירה
אבלים איתך במות
הסבתא
בית נחשון

לחנה פרנק והמשפחה
משתתפים באבלכם במות האחות
טובה
בית גן־שמואל

למשפחה ולקיבוץ שריד
על מותו של
שלמה רוזן
ממנהיגי התנועה וידיד ביתנו
מתאבל
קיבוץ ניר יצחק

לקיבוץ שריד ולמשפחה
אתכם באבלכם על מות
שלמה רוזן
הידיד והמדריך אשר אהבנו והערכנו
קיבוץ יחיעם

ממשלת ישראל
מביעה את צערה העמוק
על מות
שלמה רוזן ז"ל
לשעבר שר בממשלות ישראל

בפלילים

נכשל נסיון הצתה בשגרירות ארגנטינה

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר"

גבר כבן 40 ניסה אתמול להצית את מבנה שגרירות ארגנטינה בתל־אביב.

אתמול בצהריים, סמוך לשעה אחת, נכנס גבר כבן 40, תושב ת"א, בשערי שגרירות ארגנטינה בישראל, הנמצאת ברחוב הירקון 112 בתל־אביב. הוא שפך חומר דליק באולם־הכניסה וניסה להצית את המקום. שומר, שניצב דרך קבע באולם, תפס אותו לפני שהדליק את חומר הבערה. אולם המצית הצליח לחמוק מידי השומר.

לכתבנו נודע, כי הגבר מוכר לאנשי השגרירות הארגנטינית מניסיונות קודמים להתפרע במבנה השגרירות.

בשגרירות טוענים, כי האלמוני רוצה שהשגרירות תממן עבורו כרטיס הלוך־ושוב לארגנטינה.

המשטרה טרם עצרה את החשוד.

ברוך סולומון — עוה"ד החשוד במעשי הונאה

מאת שלי יחימוביץ, כתבת "על המשמר"

אתמול הותר לפירסום שמו של עורך־הדין החשוד, כי השתתף בהונאת משרד השיכון. עורך־הדין הוא ברוך סולומון, המוכר בבאר־שבע כמהימן ומצליח.

נגד סולומון הוגש כתב־אישום, בו הוא מואשם בעשרה סעיפים שונים, בין השאר — קשירת קשר לביצוע פשע, מירמה בנסיבות מחמירות, ועריכת חוזים כוזבים, כדי לקבל כספים במירמה.

סולומון מואשם, כי ערך תשעה חוזים, כל אחד מהם פעמיים, כשאחד משני החוזים נעשה תמיד תוך ניפוח מחירה הריאלי של הדירה. כך הוגדלו מחירי המשכנתאות שנתקבלו במשרד השיכון, וכסכום ההפרש התחלקו עורך־הדין, המתווך, הקונה והמוכר.

לאחרונה הוגש כתב־אישום גם נגד המתווך ברנרד שמילוביץ', שהיה שותפו לעבירה של סולומון. שמילוביץ' יושב עדיין במעצר.

ברוך סולומון משוחרר כעת בערבות עד למשפטו. בית־המשפט אסר עליו לצאת מן הארץ, ואסר עליו גם לעסוק בעיסקי דירות ומקרקעין.

ליהודית ואבי, לאפרים
ולכל המשפחה
אבלים אתכם במות אביכם־אחיכם
ידיד ביתנו
שלמה רוזן
היקר
קיבוץ אילון

לאפרים, למשפחת רוזן
ולקיבוץ שריד
משתתפים באבלכם במות
שלמה רוזן
שיזכר כיקר באדם
קיבוץ להב

עם המשפחה וקיבוץ שריד
אבלים על מות
שלמה רוזן
היקר באדם, הידיד והמדריך
קיבוץ שובל

לאסנת וכל המשפחה
משתתפים בצערכם על מות
האם
קיבוץ בית־ניר

למשפחת רוזן ולקיבוץ שריד
אתכם באבלכם בחלקה
שלמה
מבית נחשון